

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΤ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1979 | ΑΡΙΘ. 5

ΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΩΣ ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

1. Ἐν τῇ διττῇ ἐννοιολογικῇ συζεύξει παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ καὶ Πίστεως, βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ Ἀγάπης, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐκφράζεται τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς διδαχῆς τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ κυριότης τοῦ τρισυποστάτου Θεοῦ ἀποκαλύπτεται ἐνεργοποιουμένη ἐν καὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ ἀφέσει τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἐν τῇ καινῇ κτίσει, ἐν ᾗ καλούμεθα νὰ πολιτευώμεθα βιωματικῶς, ἀποδεικνύοντες οὕτω τὴν πίστιν ἡμῶν εἰς τὴν παντοδύναμον κυριότητα τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ πίστις ἡμῶν τῶν χριστιανῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπλῆ θεωρητικὴ ἀποδοχὴ τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφοσιώσει ἐπιτέλεσις τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν.

2. Τί ὅμως παρατηροῦμεν γινόμενον ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ ἡμῶν; Διαιρέσεις καὶ ιδεολογικαὶ ἀποκλίσεις εἶναι σύνηθες φαινόμενον. Ὁ καθημερινὸς τύπος ἀνέλαβε τὴν διαφώτισιν τῶν πολλῶν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα! Καὶ ἡμεῖς οἱ Θεολόγοι δημοσιογραφοῦμεν πολλάκις διὰ νὰ ἐκφράσωμεν ἰδέας ἄλλοτε ὑπὲρ τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας καὶ ἄλλοτε ἐναντίον. Καὶ παρα-

τηρεῖται τὸ φαινόμενον οἱ μὲν νὰ ἐπικρίνουν τοὺς δέ, ἄλλοι δὲ νὰ ὑπεραμύνωνται ἰδεῶν, δῆθεν προοδευτικῶν, ἀντιθέτων ὅμως πρὸς τὰς ἐκ παραδόσεως ἀρχὰς τῆς Ἐκκλησίας. Προοδευτικοὶ καὶ συντηρητικοὶ ἀλληλοκατηγοροῦμεθα, οὐχὶ διότι ἐπιθυμοῦμεν τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀλλ' ἐξ ἐγωισμοῦ πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἰδίων θέσεων καὶ ἀπόψεων. Καὶ ὁ δημόσιος κατήγορος, ὁ μέγας ἐπικριτὴς τῶν πάντων, ὁ τύπος, δὲν φείδεται καὶ τῆς ἐλαχίστης καὶ ἀναξίου λόγου περιπτώσεως, ἐπισυμβάσης ἐν τινι ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ μεγαλοποιήσῃ τοῦτο, ἐπὶ προφανεῖ ζημίᾳ καὶ σκανδαλισμῷ τῶν πολλῶν. Καὶ τινες ἐξ ἡμῶν τῶν Θεολόγων καὶ τινὰ ἐκ τῶν λεγομένων ἐκκλησιαστικῶν ἢ θρησκευτικῆς διαφωτίσεως φύλλον, δράττονται τῆς εὐκαιρίας νὰ συμμετάσχουν τῶν κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ταγῶν ἐπιθέσεων.

3. Ἐνταῦθα θεωρῶ ὅτι τὴν ὅλην ταύτην κατάστασιν περιγράφει καὶ ἐλέγχει μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν χάριν καὶ ἔμφασιν, ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὁ καὶ Ναζιανζηνός, διὸ καὶ ἀφήνω τὸν μέγα τοῦτον Πατέρα καὶ Διδάσκαλον τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ ὁμιλήσῃ. Λέγει λοιπὸν ὁ Γρηγόριος σχετι-

κῶς μὲ τὸ ὑπ' ὄψιν θέμα: «Τηροῦμεν δὲ τὰς ἀλλήλων ἀμαρτίας, οὐχ ἵνα θρηνήσωμεν, ἀλλ' ἵνα ὀνειδίσωμεν· οὐδ' ἵνα θεραπεύσωμεν, ἀλλ' ἵνα προσπλήξωμεν, καὶ ἀπολογία ἔχωμεν τῶν ἡμετέρων κακῶν τὰ τῶν πλησίον τραύματα. Κακοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς οὐχ ὁ τρόπος, ἀλλ' ἡ διάστασις καὶ ἡ φιλία χαρακτηρίζει· καὶ ἂ σήμερον ἐπαινοῦμεν, αὔριον ἐκακίσαμεν· καὶ ἂ παρ' ἄλλοις στηλιτεύεται, παρ' ἡμῖν θαυμάζεται· καὶ πάντα συγχωρεῖται προθύμως τῷ ἀσεβεῖν. Οὕτω τὴν κακίαν ἐσμὲν μεγαλόψυχοι»!! (Λόγ. Β' Ἀπολογητικός, παρὰ Migne, P. G. 485B/C). Καὶ κατωτέρω: «Νῦν δὲ εἰσὶ τινες οἱ καὶ περὶ μικρῶν πολεμοῦντες, καὶ εἰς οὐδὲν ὄφελος, καὶ κοινωνοὺς, ὅσους ἂν δύνωνται, τοῦ κακοῦ προσλαμβάνοντες, λίαν ἀμαθῶς καὶ θρασέως... Τεκταίνουσι δὲ ἐπὶ τῶν νῶτων ἡμῶν οἱ ἀμαρτωλοί... Ἦδη δὲ προήλθομεν καὶ μέχρι τῆς σκηνῆς, ὁ μικροῦ καὶ δακρύων λέγων, καὶ μετὰ τῶν ἀσελγεστάτων γελώμεθα· καὶ οὐδὲν οὕτω τερπνὸν τῶν ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων, ὡς χριστιανός κωμωδοῦμενος! Ταῦτα ἡμῖν ὁ πρὸς ἀλλήλους πόλεμος· ταῦτα οἱ λίαν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ πράου μαχόμενοι· ταῦτα οἱ πλέον ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν ἢ ὅσον συμφέρι» (αὐτόθι)!!

4. Οἱ λόγοι τοῦ θείου Γρηγορίου εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς Θεολόγους ἰδιαιτέρως διδακτικοὶ καὶ ὠφέλιμοι. Διότι, ἐὰν πιστεύωμεν εἰς τὸν τρισυπόστατον Θεὸν καὶ εἰς τὴν διὰ Χριστοῦ θείαν Ἀποκάλυψιν, τότε ὀφείλομεν νὰ αἰσθανώμεθα τὴν κυριότητα τοῦ Θεοῦ

ἀποκαλυπτομένην διὰ τῶν ἔργων τῆς θείας Προνοίας καὶ διὰ πᾶν, ὅ,τι συμβαίνει ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους καὶ νὰ ὑπομένωμεν διὰ τὰ κακῶς ἔχοντα ἢ συμβαίνοντα καὶ νὰ ἐπιδιώκωμεν ὅπως ἔλθωμεν βοηθητοὶ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκη τῆς βοήθειας ἡμῶν, ἐκκλησιαστικούς ἢ μὴ, συναδέλφους ἢ μὴ, ὁμόφρονες ἢ μὴ. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν δὲ εἰς τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον ἡμῶν, ὀφείλομεν νὰ ζῶμεν ἐν ἀφοσιώσει πρὸς ὅ,τι πιστεύομεν ὡς ἄρθρον, τηρηταὶ τῶν ἱερῶν μας παραδόσεων καὶ φύλακες καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας θερμοὶ ἀμύντορες καὶ ὑποστηρικταί. Ὀφείλομεν νὰ πολιτευώμεθα, ὡς ὁ Χριστὸς ὤρισε καὶ ὑπέδειξεν εἰς ἡμᾶς. Πιστεύομεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ; Τότε ἀποδεικνύομεθα ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν καὶ τὴν Βασιλείαν Αὐτοῦ, τῆς ὁποίας τὴν αἴσθησιν καὶ ἀναγνώρισιν λαμβάνομεν διὰ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁρατῆς καὶ στρατευομένης ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ Ἐκκλησία πάλιν ἐνεργοποιεῖ τὴν Ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς διὰ τῶν Μυστηρίων τῆς Χάριτος, διὰ τῶν ὁποίων καθαίρεται ὁ πιστὸς καὶ ὀδηγεῖται εἰς τὴν σωτηρίαν, πάντοτε καὶ ἐν παντὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ, «Ὅστις «καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ... καὶ ἵνα παραστήσῃ Αὐτὸς ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν» (Ἐφ. 5, 25)!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἀκαδημαϊκός

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ

Κ. Γ Ε Ρ Μ Α Ν Ο Σ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Κ. Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ*

Π'. Εἰς Κατερίνην.

Μετὰ τὸ γεῦμα καὶ περὶ ὥραν 15.30' ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης καὶ ἡ Συνοδεία του ἀνεχώρησαν διὰ Κατερίνην.

Ἐκεῖ, ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων χιλιάδων λαοῦ, ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ὁ Μακ. Πατριάρχης. Στρατιὸς καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ ἀπέδωσαν τιμὰς. Ὅλοι αἱ ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι τῆς πόλεως καὶ τοῦ Νομοῦ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κίτρους κ. Βαρνάθαν ὑπεδέχθησαν μὲ συγκίνησιν καὶ ἐγκαρδιότητα τὸν Μακ. Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος διὰ δευτέραν φοράν ἐπεσκέπτετο τὴν πόλιν. Ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης ἐπεθεώρησε στρατιωτικὸν τμήμα, ἀνεκρούσθη ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος τῶν δύο χωρῶν καὶ ἀκολούθως ὁ Δήμαρχος ὑπὸ ἐστημένῃ ἀψίδα προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος ἀπήντησε καταλλήλως. Ἐἵτα μετέβησαν ἅπαντες ἐν πομπῇ ὑπὸ τὰ συνεχῆ χειροκροτήματα τοῦ λαοῦ εἰς τὴν κεντρικὴν Πλατεῖαν τῆς πόλεως, ὅπου εἰς εἰδικὴν ἐξέδραν ἐψάλλη Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Μακ. Πατριάρχου.

Μετὰ τὴν Ἐπιλύχιον δοξολογίαν προσεφώνησε τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ. Γερμανὸν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάδας μὲ ἰδιαιτέραν ἐγκαρδιότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν ἐμβρόθειαν καὶ δύναμιν. Κατ' ἀρχὴν ἐξέφρασε τὰ αἰσθήματα χαρᾶς καὶ ἀγάπης, τὰ ὅποια πλημμυρίζουν τὸν ἴδιον προσωπικῶς, τοὺς ἀρχοντας καὶ τὸν λαὸν τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας, διότι ὑποδέχονται ἕνα λίαν ἀγαπητὸν καὶ σεβαστὸν φίλον, μετὰ τοῦ ὁποῖου δεσμοὺς ἰσχυροὺς διατηρεῖ ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἀλησμόνητον ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Κατερίνην.

«Δι' αὐτὸ — προσέθεσεν — ἀντὶ τῶν πλῶν τοῦ Ναοῦ, ἀνοίξαμεν αὐτὴν τὴν πόρτα, τὴν μεγάλην Πλατεῖαν μας, διὰ νὰ δοξολογήσωμεν ὅλοι μαζὶ τὸν Θεόν,

νὰ χαροῦν αἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ τὴν παρουσίαν Σας, νὰ λάβουν τὴν εὐλογίαν Σας καὶ νὰ ἀντλήσουν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ νὰ Σᾶς ὁμιλήσουν μὲ τὰ βλέμματά των καὶ τὴν καρδίαν των, διότι εἰς παρομοίαν περιπτώσεις ὅ,τι λέγουν τὰ χεῖλη εἶναι ὀλιγώτερον ἀπὸ αὐτὸ ποὺ αἰσθάνεται καὶ ζῆ ἡ καρδία».

Ὅμοιως καλωσῶρισε καὶ τὴν Συνοδείαν του, τοὺς Ἀρχιερεῖς, Καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνακηρυχθῆ Ἐπίτιμος Καθηγητῆς, καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργάτας του. Συνεχίζων, ἀνεφέρθη εἰς τὰς ἀνέκμηθεν καλὰς σχέσεις τῶν δύο γειτόνων λαῶν καὶ εἰς τὴν ἀδελφικὴν συμπίρρυσιν τῶν δύο ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν ὁποίων ὁ ρόλος δύναται νὰ ἀποβῆ τῷ ὄντι σημαντικὸς εἰς τὸ ἔργον τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προόδου.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἐτόνισεν, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ πορεύεται τὸν δρόμον τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὅπως τὸν διέγραψεν ὁ Χριστὸς καὶ τὸν ἀκολούθησαν οἱ Πατέρες, καλεῖται καὶ σήμερον νὰ σημάγη εἰς τοὺς λαοὺς, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς κνθερονῶνας, ὅτι ἡ εἰρήνη καὶ ἡ πρόοδος δὲν εἶναι προῖόν ἀνθρωπίνων μέσων καὶ σχημάτων, ἀλλὰ προϋποθέσεις τῆς χάριτος καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ, ποὺ προσφέρεται ὡς ἐπακόλουθον τῆς ἰδικῆς μας προσαρμογῆς εἰς τὸ ἅγιον θέλημά Του. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἀποτελῆ τὸ μήνυμα καὶ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς».

Εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του, ἡ ὁποία ἔκαμε βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ὁ Σεβασμιώτατος προσέφερεν εἰς τὸν Μακ. Πατριάρχην ὡς ἀναμνηστικὸν δῶρον δυζαντινῆς τέχνης εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, Ἁγίου τῆς προσωπικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ἐορτῆς (Στάβλα) τοῦ Πατριάρχου, μὲ εἰδικὴν ἀφιέρωσιν πρὸς ὑπογράμμισιν τῆς ἐν Χριστῷ οἰκειότητος.

Ἀπαντῶν ὁ Μακ. Πατριάρχης κ. Γερμανός, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 84 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 τεύχους

Ἑλλάδα, ἡ ὁποία, εἶπε, «γίνεται μεγαλύτερα, διότι διὰ δευτέραν φοράν ἐπισκέπτεται τὴν Κατερίνην καὶ τὴν Ἐπαρχίαν αὐτὴν, ἐπικεφαλῆς τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἐργάζεται μετ' ἐπισημότητα σοφὸς καὶ δραστήριος ποι-μενάρχης». Ἐξεδήλωσε τὴν συγκίνησίν του διὰ τὴν πρωτοφανῆ, ὡς τὴν ἐχαρκτήρισεν, ὑποδοχὴν καὶ ἡ-χαρίστησε διὰ τὰ αἰσθήματα σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, τὰ ὁποῖα ἐξεδήλωσαν τόσον ζωηρῶς ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, χιλιᾶδες λαοῦ. Συνεχίζων, ἐτό-νισε τὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται οἱ λαοί, ἰδίως εἰς τὰ Βαλκάνια, διὰ μίαν εἰρηγικὴν διαδίωσιν.

«Ὁ κόσμος, παρετήρησεν, εὐρίσκειται εἰς ἀβεβαιό-τητα μαῦρα σύννεφα πλανῶνται εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ διερωτώμεθα ἐναγωνίως: τί θὰ γίνῃ λοιπόν; Περὶ τοῦτου σκέπτονται καὶ ἐνεργοῦν πολλοὶ, ἀλλὰ δὲν φαί-νεται νὰ ἀκολουθοῦν πάντα τὸν σωστὸν δρόμον. Τοῦς πολέμους δὲν τοὺς προκαλοῦν τὰ ἀεροπλάνα καὶ τὰ τηλεβόλα τοὺς προκαλοῦν οἱ ἄνθρωποι. Αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀλλάξουν διὰ τοῦ Ἐθαγγελίου. Εἰρήνην θὰ ὑπάρ-χῃ εἰς τὸν κόσμον, ὅταν αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ἐθαγγελίου ἐφαρμοσθοῦν εἰς τοὺς λαοὺς μας καὶ εἰς τὰς μεταξὺ των σχέσεις».

Ἐν τέλει ἡχαρίστησε καὶ πάλιν τὸν Σεβ. Μητρο-πολίτην Κίτρον κ. Βαρνάβαν διὰ τὴν ὥραιαν καὶ ἀλη-σμόνητον ἐκδήλωσιν, ἡ ὁποία, ὡς εἶπε, θαύτατα τὸν συνεκίνησεν. Ἐπέρασε δὲ μετ' αὐτὴν εὐχὴν: «Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ εἰσακούσῃ τὰς προσευχὰς μας καὶ νὰ χαρίξῃ εἰς ὅλους ὑγείαν καὶ πᾶν ἀγαθόν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ ἀκολουθία του μετέβησαν περὶ τὴν ἐποχὴν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέ-γαρον, ὅπου προσεφέρθησαν ἀναφυκτικὰ καὶ ἀνεπαύ-θη ἐπ' ὀλίγον. Περὶ ὥραν 20.00' παρετέθη ἐπίση-μον δεῖπνον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἐκάθη» ὑπὸ τοῦ Σεβ. Κίτρον κ. Βαρνάβα, πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου. Εἰς αὐτὸ παρεκάθησαν, πλὴν τοῦ Μακ. Πατριάρχου καὶ τῆς Συνοδείας του, ὁ Σεβ. Κίτρον κ. Βαρνάβας καὶ οἱ ἄλλοι συνοδεύοντες Ἕλληνας Ἀρχιερεῖς, ὁ Ὑπουργὸς Β. Ἑλλάδος κ. Μάρτης, ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου κ. Δημόπουλος, ὁ Νομάρχης Πιερίας κ. Κατακαλίδης, οἱ Βουλευταὶ κ.κ. Ἐλευθέριος Ἐλευθεριάδης καὶ Εὐάγ-γελος Σουσουρογιάννης, ὁ Καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς κ. Κων. Βαδοῦσκος, ὁ Ὑψηλῆς κ. Ἀθανάσιος Ἀγγελόπουλος, ὁ Δήμαρχος Κατερίνης κ. Συμεὼν Χα-ραλαμπίδης, ὁ Στρατηγὸς τῆς Α' Μεραρχίας κ. Γεώρ-γιος Ὑφαντῆς, ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς κ. Ἀντώ-νιος Λορέντζος, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς κ. Πανα-γόπουλος, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ὁ Διοικητὴς Ἀστυνομίας, ὁ Διοικητὴς Τροχαίας, ὁ Διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ πολλοὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

Κατὰ τὸ δεῖπνον, προσφωνῶν τὸν Μακ. Πατριάρ-χην ὁ Σεβ. Κίτρον, εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

Μακαριώτατε,

«Ὅπως δὲν ἐλημονήσαμε τὴν πρώτη ἐπίσκεψί-σας ἐδῶ εἰς τὴν Κατερίνην, νὰ εἶσθε βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ λημονήσουμε καὶ τὴν ἐπίσκεψί σας αὐτὴν. Θὰ προσθέσω ὅμως καὶ κάτι ἀκόμη. Δὲν θέλουμε νὰ μέ-νουμε μόνο μετ' αὐτὴν χαρὰ. Θέλουμε νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἐλπίδα. Ἡ ἐλπίδα, ὅτι σύντομα θὰ Σᾶς ξαναδοῦμε στὴν Κατερίνη, ὅχι μόνο σὺν ἑνῶσι ἐπίσημο ἐπισκέπη καὶ προσκεκλημένο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ σὺν προσωπικῶν προσκεκλημένο δικό μου, γὰρ νὰ ξεκουραστῆτε λίγο ἐδῶ στὴν ὁμορφὴν περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας μου, εἴτε στὴν δροσιὰ τοῦ Ὀλύμπου, εἴτε στὴν αὔρα τοῦ Θεομαϊκοῦ κόλλου. Προπαντός, γὰρ νὰ ξεκουραστῆτε στὴν καρδιά μας καὶ νὰ ξεκουράσετε λίγο κι ἐμᾶς στὴν καρδιά τὴν δική σας...»

«Ἄλλη μιὰ φορὰ σᾶς εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως. Εὐ-χόμεθα τὰ χρόνια σας νὰ εἶναι πολλά, πλούσια, εὐ-λογημένα καὶ παρακαλοῦμε νὰ μᾶς εὐλογήσετε, γὰρ νὰ ἔχουμε στὸ ἔργο μας τὴν εὐλογία καὶ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ».

Εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τὰ μέλη τῆς Συνοδείας του προσέφερε καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα λαϊκῆς τέ-χνης καὶ ἀνὰ ἑν ἀντίτυπον τοῦ βιβλίου του «Ἡ Δικο-νομία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας», τὸ ὅποτον ἐξέδωκεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακ. Πατριάρχου εἰς Ἑλλάδα, ἀφιερωμένον «Τῷ Μακαριωτάτῳ Πατριάρχῳ τῶν Σέρβων Γερμανῶ, ὁ-τρηνῶ ἐργατῆ τῆς ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας τῶν ἡμετέ-ρων Ἀγίων Ἐκκλησιῶν εὐλαδῶς ἐπὶ τῇ νεῇ ἐπισκέφει αὐτοῦ 4-12/11/1978».

Ἐν συνεχείᾳ τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ ἐκ Κατερίνης Ὑπουργὸς Ἐμπορίου κ. Ἰωάννης Δημόπουλος, ὁ ὁ-ποῖος εἶπε:

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῶν Σέρβων κ. Γερ-μανέ,

Μετ' αἰσθήματα ἰδιαίτερης χαρᾶς καὶ χριστιανι-κῆς ἀγάπης σᾶς καλωσορίζω καὶ σᾶς ἀπευθύνω θερμοῦς καὶ ἐγκαρδίους χαιρετισμοὺς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς μας τοῦ Κων/νου Καραμανλῆ. Εἶναι μεγάλη ἡ συγκίνησίς μας, πὸν ἐπισκεφθήκατε τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὸ Ὀρθόδοξο Ἑλληνικὸν λαὸν ἔχει στενοὺς φιλικὸς δεσμοὺς ἴσους μετ' αὐτοὺς Σέρβους Ὀρθοδόξους, ὅσων καὶ μετ' αὐτοὺς Γιουγκοσλαβικὸν λαόν, μετ' αὐτοὺς μᾶς συνδέσαν κοινὸι ἀγῶνες.

Τιμὴ μεγάλη ἐπίσης εἶναι ἡ ἐπίσκεψίς Σας εἰς τὴν πόλιν μας, τὴν ὁποίαν διακονεῖ καὶ ποιμαίνει ἕνας μέγας καὶ σοφὸς δεσπότης, ὁ Μητροπολίτης Κίτρον Βαρνάβας, μετ' αὐτοὺς ὅσων, ὅπως ξέρω, σᾶς συνδέει μακρὰ ἀδελφικὴ φιλία. Πίνω, λοιπόν, Μακαριώτατε Πατριάρχα, εἰς τὴν ὑγείαν Σας, εἰς ὑγείαν τῶν μελῶν τῆς Συνοδείας Σας, εἰς ὑγείαν τῶν Σέρβων

Ἐκκλησίας, τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἀρχιεπίσκοπῳ σὺν τῷ ἀρχιεπίσκοπῳ Τίτῳ.

Κατόπιν ὁ Δήμαρχος προσέφερεν εἰς τὸν Μακ. Πατριάρχην ἕν ἀργυροῦν κηροπήγιον καὶ μικρότερα τοιαῦτα εἰς ἕκαστον μέλος τῆς Συνοδείας του.

Ἀπαντῶν ὁ Μακ. Πατριάρχης, εἶπε:

Σεβασμιώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφεῖ Μητροπολίτα κ. Βαρνάβα,

Ἀξιότιμε κ. Ὑφυπουργέ,

Ἀξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Ἀγαπητοὶ κύριοι καὶ ἀδελφοί,

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ εὐχαριστήσω θερμῶτα διὰ τὸ θανμαστὸν δῶμα, τὸ ὁποῖον εἶχομεν σήμερον μὲ τὴν ἔκφρασιν ὄντως χριστιανικῆς ἀγάπης ἐναντι ἡμῶν καὶ ὡς πρὸς τὴν Σερβικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ διακρίνων τοῦτο, δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι τὸ θεωρῶ ὡς ἔκφρασιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ὁμόσπονδον Σοσιαλιστικὴν Δημοκρατίαν τῆς Γιουγκοσλαβίας. Πολλὰς εὐχαριστίας ἐκφράζω καὶ διὰ τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν, ἴσως ἐγὼ ὅσον καὶ τὰ μέλη τῆς

Συνοδείας μου. Διὰ τὰ δῶρα σὰς εὐχαριστῶ πολὺ εἶναι πολὺτιμα, διότι ἔρχονται ὡς δῶρα τῆς καρδιάς σας πρὸς ἡμᾶς. Μὲ ἀπόλυτον εὐκρίνειαν ὀφείλω νὰ εἶπω, ὅτι ἡ σημερινὴ ὑποδοχὴ τῆς ἡμετέρας μετριότητος καὶ τῶν μελῶν τῆς ἀκολουθίας μου θὰ μείνουν ἀληθινὰ καὶ θὰ ὀμιλῶμεν καὶ εἰς τὴν πατρίδα μας, ὅταν ἐπιστρέψωμεν, καὶ θὰ κενηθῶμεν ὅτι εἴμεθα μεταξὺ ἰδικῶν μας, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἰδιοὶ μας, πὸν εἶπομεν, δὲν εἶναι μὲν Σέρβοι, ἀλλὰ μὲ τὰ αἰσθήματα, μὲ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀγάπης εἶναι τὸ ἴδιον, ὅτι καὶ ὁ ἰδικὸς μας λαός. Ἡμεῖς εἶδομεν ὅτι ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξία ἔχει ἐδῶ βαθεῖας ρίζας, ὅτι ἀπὸ τὰς ρίζας αὐτὰς φύτρωσε ἕνα μέγα δένδρον πλήρες γλυκῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους ἤλθομεν καὶ ἡμεῖς ἐδῶ νὰ δοκιμάσωμεν.

Διὰ τὴν εὐχάριστον ἔκκληξιν ἐξήσαμεν ἀπὸ μίαν συνβίωσιν ὅλων τῶν στρωμάτων τῶν πολιτῶν, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Ἀρχῶν, τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὁργάνων, τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν. Αὐτὸ εἶναι ἴσως εὐχάριστον καὶ ἴσως ὠραῖον, ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ ξεχασθῇ ποτέ. Πολλὸν περισσότερο, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ περιπτώσεως ἢ ὁποῖα παρατηρεῖται παντοῦ εἰς τὸν κόσμον. Διὰ τοῦτο νὰ εἴμεθα ἐγγνώμονες πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖός μας συνήγαγεν ὅλους, ἐπισχυμένους διὰ τῆς

Κατὰ τὴν ἰ. Ἀκολουθίαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Πλατεῖαν Κατερίνης μὲ συμμετοχὴν τῶν ἐπισήμων καὶ χιλιάδων λαοῦ.

χριστιανικῆς ἀγάπης, διὰ πᾶν καλὸν χριστιανικὸν ἔργον. Ἐγὼ θερμῶς παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, νὰ ἔχη τὴν καλωσύνην νὰ διαβιβάσῃ καὶ ἐξ ὀνόματός μου θερμούς χαιρετισμούς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κων)νον Καραμανλῆν, τὸν ὁποῖον εἶχα τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τὸ 1955. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὡσαύτως, νὰ διαβιβάσῃ τὴν βαθυτάτην ἐκτίμησίν μου καὶ τὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, τὸν ὁποῖον εἶχομεν τὴν εὐχαρίστησιν προσωπικῶς νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ νὰ ἔχωμεν μαζί του συνομιλίαν, ἡ ὁποία θὰ μᾶς μείνῃ ἀξέχαστη. Εὐχαριστῶ πολὺ ὅλους ὑμᾶς τοὺς παρόντας, καθὼς καὶ ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι συμμετέσχον εἰς τὴν σημερινὴν μεγαλοπρεπῆ ὑποδοχὴν.

Σὰς διαβεβαιῶνω, ὅτι πάντοτε θὰ οἶμαι ἐνθυμούμεθα εἰς τὰς προσευχὰς μας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ καλῆς ὑγείας πάντων ὑμῶν, διὰ πλήρη ἐπιτυχίαν καὶ προκοπὴν τῆς πόλεως Κατερίνης καὶ διὰ μόνιμον ἀδελφικὸν σύνδεσμον μεθ' ἡμῶν. Νὰ ζήσετε.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ καλλιτεχνικὸς ὄμιλος Πιερίας εἰς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου παρουσίασε δημοτικὸς χορούς, οἱ ὁποῖοι ἐνεθουσίασαν.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ δείπνου, ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Συνοδεία του, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους, ἐπέστρεψαν εἰς Θεσσαλονίκην.

ΙΑ'. Εἰς Θεσσαλονίκη ν.

Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Κυριακὴν, 12 Νοεμβρίου περὶ ὥραν 7.30', ἔγινε πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, ἔνθα καὶ ἔχει ἀποστειθῆ ἡ προσφάτως ἐπιστραφεῖσα ἐκ San Lorenzo τῆς Ἰταλίας τιμία κάρα τοῦ Μεγαλομάρτυρος, τὴν ὁποίαν ὁ Μακ. Πατριάρχης καὶ ἡ Συνοδεία του προσεκύνησαν μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν λειτουργίαν τὸν Μακ. Πατριάρχην τῶν Σέρβων κ. Γερμανόν, περιεστοίχιζον οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κίτρους κ. Βαρνάβας, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων, Ἡλιουπόλεως κ. Ἀπόστολος, Τυρολόγης καὶ Σερεντίου κ. Παντελεήμων, Σεβ. Ἐπίσκοπος Σβορνικίου καὶ Τούσλας κ. Βασίλειος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Δούσαν Κάσιτς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἱερεῖς καὶ διάκονοι. Κατὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, προσφωνῶν τὸν Μακ. Πατριάρχην ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, εἶπε:

Μακαριώτατε Δέσποτα,

Μετὰ μεγίστης χαρᾶς ἡ Παύλειος Ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης ὑποδέχεται τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν τῷ πανσέπτῳ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, τοῦ καὶ πολιούχου καὶ προστάτου ἡμῶν, ἔνθα καὶ εὐρίσκειται

ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν ἡ τιμία αὐτοῦ κάρα ἡ ἐπανακομισθεῖσα ἐκ τοῦ Σάν Λορέντζο τῆς Ἰταλίας, διὰ τὴν προσκύνησιν τῆς ὁποίας μάλιστα προσῆλθεν ἡ Ὑμετέρα περισπούδασιτος Μακαριότης.

Μακαριώτατε, κωχᾶται ἐν Κυρίῳ ἡ πόλις τῆς Θεσ)νίκης διὰ τὴν προσφορὰν αὐτῆς πλείστων ὄσων ἐκλεπτῶν πνευματικῶν καρπῶν εἰς τὴν χορείαν τῶν Ἁγίων τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐν οἷς μάλιστα οἱ ἔνδοξοι Ἀπόστολοι καὶ φωτισταὶ ἡμῶν Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, οἵτινες ἐδημιούργησαν διὰ τοῦ ἀποστολικοῦ αὐτῶν ἔργου ἰσχυροτάτον πνευματικὸν σύνδεσμον μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Σερβίας.

Εὐρισκόμεθα μάλιστα κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν νὰ προβάλωμεν εἰς προσκύνησιν καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου τοῦ Θεσσαλονικέως. Πιστεύομεν ἀκραδάντως, ὅτι οἱ πνευματικοὶ αὐτοῦ δεσμοί, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ ταῖς πρεσβεΐαις τῶν προστάτων ἡμῶν ἁγίων θὰ καταστῶσιν ἰσχυροτάτοι ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τε Σερβικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας πρὸς δόξαν τοῦ ἐν Τριᾷδι Θεοῦ.

Ἐκπροσωπῶν δὲ ἐνιαυθὰ τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κων)πόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Δημήτριον μεταφέρω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Μακαριότητα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ, τὰς πλέον ἐγκαρδίους Αὐτῆς εὐχὰς, ὡς καὶ τὴν εὐλογία τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὁ Μακ. Πατριάρχης ἀπκντῶν, εἶπε:

Παναγιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ μας Μητροπολίτα κ. Παντελεήμων,

Πολὺ οἶμαι εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν δίδετε εἰς ἡμᾶς. Σὰς εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὸ δῶρον τὸ ὁποῖον εὐηρεστήθητε νὰ μοῦ κάμειτε. Καὶ ἡ ἀγάπη σας καὶ τὸ δῶρον σας θὰ μείνουν βαθέως κεχαραγμένα εἰς τὴν καρδίαν μας.

Ἡμεῖς ἐξεκινήσαμεν ἀπὸ τὴν πατρίδα μας βαθέως πεπεισμένοι, ὅτι ἐπισκεπιόμεθα ὁμοδόξους ἀδελφούς. Καὶ ὄχι μόνον ὁμοδόξους ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ δι' ἡγαίνομεν πρὸς τὴν μεγάλην ἐκείνην πηγὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπήσαν τὰς εὐαγγελικὰς ἀληθείας τὰ μεγάλα τέκνα τῆς πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ Ἰσαπόστολοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, οἱ διδάσκαλοι τῶν Σλάβων. Ἡ σκέψις αὐτῆ μᾶς ὠδήγει ἀπὸ τοῦ Βελιγραδίου μέχρις ἐδῶ. Καὶ ἡμεῖς αὐτὴν τὴν πνευματικὴν των παρουσίαν αἰσθανόμεθα συνεχῶς. Οὗτοι ὑπῆρξαν οἱ πρωτεργάται τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὰς σλαβικὰς χώρας. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον τότε ὁ Κύριλλος καὶ ὁ Μεθόδιος, Θεὸς ξέροι πότε θὰ ἐδέχοντο τὸν Χριστιανισμὸν οἱ Σλά-

βοι. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον οὗτοι, εἶναι ζήτημα εἰς τὴν ἕξιν αὐτῶν ἐγγενῶς καὶ εἰς τὴν χώραν μας ὁ πνευματικὸς μας ποιμὴν ὁ Ἅγιος Σάββας.

Αἱ διδασκαλίαι τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἐπληροῦσαν τὰς καρδίας τῶν Σλάβων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Καὶ εἶτοι ἡ ἀλήθεια αὐτῆ ἡ εὐαγγελικὴ εἰσηλθε εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ καὶ τὸν ἰβ' αἰῶνα ἔδωσε καὶ ἕνα δικὸν μας διδάσκαλον, ἔφερε ἕνα νέον ἀπὸ τὴν βασιλικὴν ἀλήθην, τὸν υἱὸν τοῦ μεγάλου Ζουπάνου Στεφάνου Νεμάνια, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος Ἄθω, διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ὁ ἴδιος ἐκεῖ καὶ τὴν προετοιμασίαν διὰ τὴν μεγάλην ἀποστολήν, ἡ ὁποία τὸν ἀνέμενε εἰς τὸν Σερβικὸν λαόν.

Ἀργότερα ὁ Ἅγιος Σάββας ἔφερεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τὸν πατέρα του, τὸν μεγάλον Ζουπάνον Στεφάνον Νεμάνια, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειπε τὸν θρόνον καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ἄθω, ἐκάθη Μοναχός, λαβὼν τὸ ὄνομα Συμεῶν, καὶ διήλθε τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Αὐτὴ ἡ ἁγία τετρας, οἱ Ἅγιοι ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος καὶ ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Συμεῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ του Σάββα, ἐφώτισαν ὅλας τὰς Σερβικὰς χώρας καὶ Σερβικὰς ψυχὰς. Πολλὰ Ἐκκλησία καὶ ἱεραὶ Μοναὶ ἀνεφύθησαν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης αὐτῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ἐδίδαξαν εἰς τὸν Σερβικὸν λαόν οἱ ἀδελφοὶ Ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος καὶ ὁ Θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν Συμεῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ του Σάββα.

Ἡμεῖς τιμῶντες τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους Κύριλλον καὶ Μεθόδιον ἤλθομεν εἰς ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, δηλ. τοὺς ἀπογόνους τῶν ἀδελφῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπισκέψεώς μας ἐδῶ εἰς τὴν χώραν σας συνεχῶς αὐξάνεται ἡ χαρὰ μας. Ἡ εὐχαρίστησίς μας, ὁ θαυμασμός μας ἦτο ἐξαιρετικὰ μεγάλος. Διεπιστώσαμεν καὶ ἠσθάνθημεν ὅτι τὸ πνεῦμα τῶν ἁγίων ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου κυριαρχεῖ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν κατοίκων αὐτῆς τῆς ἁγίας καὶ εὐλογημένης χώρας σας. Διεπιστώσαμεν ὅτι καὶ ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸν, εἶναι ζωντανὸν τὸ πνεῦμα τους καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶδομεν εἰς τὴν χώραν αὐτήν.

Τὴν παραμονὴν μας ἐδῶ θὰ θεωροῦμεν ὡς εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, διότι πηγαίνομεν ἀπὸ Ναοῦ εἰς Ναόν, ἀπὸ Ἐκκλησίας εἰς Ἐκκλησίαν καὶ παντοῦ βλέπομεν γεμάτους τοὺς Ναοὺς ἀπὸ τὸν εὐλογημένον εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν.

Παράλληλως ἐπισκέφθημεν καὶ τοὺς τάφους τῶν Σέρβων ἡρώων, πεσόντων κατὰ τὸν Α' Παγκόσμιον Πόλεμον.

Εἰς τοὺς τάφους τῶν ἐτελέσαμεν προσευχὰς πρὸς τὸν Θεόν, μνημόσυνα, ἐξεφράσαμεν δὲ καὶ μεγάλην εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν εὐγενῆ ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος φυλάττει τοὺς τάφους τῶν ὡς τοὺς ἰδικούς του τάφους. Ἐδῶ ἔχομεν διπλοῦν ῥόλον. Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ. Ἡμεῖς ἔχομεν τὰ νεκροταφεῖα τῶν ἰδικῶν μας μαρτύρων, ἡρώων εἰς τὴν ἑλληνικὴν γῆν, σεῖς δὲ ἔχετε ἐπίσης νεκροταφεῖα Ἑλλήνων ἡρώων εἰς τὴν χώραν τὴν ἰδικὴν μας. Ὅταν εἶδομεν τοὺς τάφους τῶν πατέρων μας καὶ τῶν ἀδελφῶν μας ἐδῶ εἰς τὸ Ζεῖτινλίκ καθὼς καὶ εἰς τὴν νῆσον Βίδον πλησίον τῆς Κερκύρας ἀπεκινήσαμεν τὴν πεποίθησιν ὅτι αἱ ψυχὰι αὐτῶν τῶν εὐγενῶν μας ἡρώων θὰ εἶναι ἰκανοποιημέναι, διότι ἀναπαύονται εἰς τὴν γῆν τῆς ἀδελφικῆς χώρας Ἑλλάδος.

Ναί, πατέρες καὶ μητέρες, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ μας εἶναι ὅσοι κείνται ἐδῶ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰς τὴν εὐγενῆ χώραν τῆς Ἑλλάδος· διότι ἡ Ἑλλάς, ὅπως καὶ ἡ ἰδικὴ μας Σερβικὴ χώρα ψηλὰ εἰς τὰ Βαλκάνια, εἶναι ποιτισμένη μετὰ τὸ αἷμα τῶν καλλιτέρων τέκνων τῆς πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἐσσιῶν τῆς καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας τῆς.

Ἐτοι προσβλέπομεν ἡμεῖς καὶ πρὸς τοὺς τάφους τῶν Ἑλλήνων ἡρώων, οἱ ὁποῖοι ἀναπαύονται εἰς τὴν ἰδικὴν μας χώραν. Ἐκεῖνοι εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν εὐρίσκουν ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς μεταξὺ ἡμῶν, ἡμεῖς ἀντικαθιστῶμεν καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφὰς καὶ τοὺς γονεῖς των, οἱ ὁποῖοι δὲν μπόρεσαν καὶ δὲν μποροῦν νὰ ἔλθουν ἐκεῖ.

Αὐτὴ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ μεγαλυτέρου ἀγαθοῦ τῶν ἡρώων μας εἶναι νέος σύνδεσμος μεταξὺ ἡμῶν, μετὰ τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ εἶναι νέα ἀπόδειξις ὅτι ἡ ὀρθόδοξος πίστις εἶναι μία ἰσχυρὰ δύναμις, ὅτι εἶναι μία πνευματικὴ ἰσχύς, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπιδράσῃ καμμία ὑλικὴ δύναμις, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ καμμία ὑλικὴ καταστροφὴ, διότι εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου λαοῦ εἶχε δημιουργηθῆ ἕνα ἰσχυρὸν πνευματικὸν θεμέλιον, φρούριον διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἱερῶν σκηνωμάτων μας προεβίβας τῶν κοινῶν ἁγίων μας καὶ μετὰ τὴν ἀνεπιτυμένῃ συνείδησι ὅτι μόνον ἐν τῇ ὁμοσίᾳ τὴν ἰδικὴν μας ἐν τῇ ἐνότῃ τῆς ἰδικῆς μας ἡ σωτηρία μας.

Ἡμεῖς μετὰ αὐτὰς τὰς πεπονηθεῖς ἤλθομεν διὰ νὰ διεπιστώσωμεν, εἰς αὐτὸ συμβαίη καὶ ἐνταῦθα καὶ θὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν χώραν μας, θὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πατρίδα μας καθὼς πεπεισμένοι ὅτι εἴμεθα εἰς ἀδελφούς, ὅτι ἐπισκέφθημεν τοὺς ἰδικούς μας· ὅτι ἡμεῖς εἴμαστε ἴσους συνδεδεμένοι διὰ τῆς ὀρθόδοξου πίστεως· ὡστε ἀποτελοῦμεν ἐν ὄν. Καὶ αὐτὰ θὰ τὰ εἴπωμεν εἰς τὸν λαόν μας, θὰ τὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς νεωτέρους μας, ὅτι πρέπει νὰ διατηροῦμεν ἐκείνην τὴν ἰδικὴν μας λαϊκὴν παροιμίαν, ἡ ὁποία λέγει ὅτι μόνον «ἡ ὁμόνοια τῶν Σέρβων σώζει». Αὐτὴν δὲ τὴν στιγμήν αὐτὸ τὸ διαπλατύνομεν καὶ εἰς τοὺς

ἀδελφούς μας κατὰ τὴν πίσιν Ἑλλήνας, τοὺς ὁποίους κατ' οὐδένα λόγον ἠμποροῦμεν καὶ θέλομεν νὰ χωρίσωμεν ἀπὸ ἡμᾶς. Ἡμεῖς ἐλπίζομεν διὲν καὶ οἱ Ἅγιοί μας θὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς τοῦτο καὶ διὲν αὐτοὶ θὰ μᾶς ἐνισχύουν ἢ ἐνότις μας νὰ μὴν εἶναι προσωρινοῦ χαρακτῆρος οὔτε στιγμιαίας διαθέσεως, ἀλλὰ νὰ εἶναι μόνιμον αἶσθημα εἰς τὰ βάθη τῶν ψυχῶν μας καὶ τῶν καρδιῶν μας. Εἴμεθα πολὺ εὐγνώμονες πρὸς τὸν εὐγενῆ ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος μᾶς ὑπεδέχθη κατὰ τὸ ταξιδίον μας αὐτὸ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἔτσι, ὅπως ἀδελφὸς ἀδελφὸν ἠμπορεῖ νὰ ὑποδεχθῆ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν χιλιάδες λαοῦ, ἐδόθη δεξιῶσις εἰς τὴν Παντοκράτορος κ. Γερμανοῦ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Προξένου Γιουγκοσλαβίας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ΚΑΨΗΣ.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος εἰς τὸ Πανόραμα γεῦμα. Εἰς αὐτὸ παρεκάθησαν, πλὴν τοῦ Μακ. Πατριάρχου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, οἱ: Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων, Κίτρους κ. Βαρνάβας, Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Παῦλος, Ἡλιουπόλεως κ. Ἀπόστολος, Τυρολόης καὶ Σερεντίου κ. Παντελεήμων, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, ὁ Διοικητὴς Γ' Σώματος Στρατοῦ Στρατηγὸς κ. Μαρκόπουλος, ὁ Διοικητὴς 23 Τ/Θ Μεραρχίας κ. Ἰω. Σένης, ὁ Ἐπιθεωρητὴς Χωροφυλακῆς Β. Ἑλλάδος Ὑποστράτηγος κ. Κων. Καλογερόπουλος, ὁ Ἀστυνομικὸς Διοικητὴς Θεσσαλονίκης Ταξίαρχος κ. Σακελλάρης, ὁ Δ' ντῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, ἐκπρόσωπος τοῦ Δημάρχου Θεσσαλονίκης, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης, ὁ Γεν. Πρόξενος Γιουγκοσλαβίας, ὁ κοσμητὴρ τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Παν)μίου Θεσσαλονίκης Ἑλλογιμ. Καθηγ. κ. Ἀντωνίου Αἰμίλιος-Ταχιάς, ὁ Ἑλλογιμ. Καθηγ. κ. Ἰω. Φουντούλης, ὁ Ἑλλογιμ. Ὑφηγητὴς κ. Ἀθ. Ἀγγελόπουλος, ὁ Παν. Ἀρχιμ. Παντελ. Καλπακίδης, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ὁ Ἡγούμε. Μονῆς ἁγ. Θεοδώρας π. Ἀθανάσιος Παπαθανασίου, ὁ Γεν. Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος π. Δημήτριος Βακάρος, ὁ Ἀρχιμ. Μεθόδ. Πάτσουλας, ὁ Πρωτοπρ. Δημ. Κατάβελος καὶ τὸ Ἐκκλ. Συμβούλιον τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου Θεσσαλονίκης.

Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων ἠγαθήρισε τὸν Πατριάρχην διὰ τὴν εὐλογίαν τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ διελεύσεώς του, τὴν ὁποίαν ἐχαρακτήρισεν ὡς πηγὴν καὶ δύναμιν πνευματικοῦ ἀνεφοδισμοῦ διὰ τὸν λαόν τῆς πόλεως καὶ συμβολὴν ὑψίστης σημασίας εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων μεταξὺ Σέρβων καὶ Ἑλλήνων.

Ὁ Μακαριώτατος ἀπαντῶν, εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

Ἡ Σερβικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τιμᾷ πολὺ τὸν ἅγιον Δημήτριον. Πολλοὶ ἐκκλησίοι εἰς τὴν χώραν μας εἶναι ἀφιερωμένοι εἰς αὐτόν. Ὡς π.χ. εἰς τὸ

Κάρολιτς, εἰς τὸν πατριαρχικὸν μου οἶκον, καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη. Ἀκόμη, πολλοὶ Ὁρθόδοξοι Σέρβοι ἔχουν ὡς Σλάβαν, δηλ. ὡς προστάτην τοῦ οἴκου τους τὸν Ἅγιον Δημήτριον.

Ἡμεῖς οἱ Σέρβοι δὲν ἔχομεν ὀνομαστικὴν ἐορτήν. Ἐχομεν τὴν λεγομένην Σλάβαν, δηλ. μίαν οἰκογενειακὴν ἐορτήν. Ὅλη ἡ οἰκογένεια ἐορτάζει ἕνα ὄρισμένον ἅγιον. Κατόπιν ἢ μὲν κόρη παίρνει τὴν σλάβαν τοῦ γαμβροῦ, ἐνῶ ὁ υἱὸς διατηρεῖ τὴν σλάβαν τοῦ πατέρα, ἀνεξαορίτως τοῦ ποῖον ὄνομα ἔχει.

Ἐκεῖνοι μάλιστα ποὺ ἔχουν ὡς σλάβαν τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, νηστεύουν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα πρὸ τῆς Σλάβας τῶν. Ἡ νηστεία αὕτη λέγεται «Μιτροδίτισα», δηλ. νηστεία τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν, διότι κάθε οἰκογένεια ἔχει τὴν Σλάβαν τῆς, ἀλλὰ δὲν νηστεύουν ὅλοι πρὶν ἀπὸ κάθε Σλάβαν, ἀλλὰ μόνον ὅσοι ἐορτάζουν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τῶν Ταξιαρχῶν, ποὺ ἡ νηστεία τους λέγεται «ἀρχαγγελόδοτισα», δηλ. νηστεία τῶν Ἀρχαγγέλων, τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ Σέρβου, ποὺ λέγεται «Σάβδοτισα».

Δι' ἐμὲ ἦτο μεγάλη χαρὰ, διὲν ἠξιώθη νὰ λειτουργήσω εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον, τὸν ποῖον ὡς οὐκ ἐξήγησα τόσον πολὺ τιμᾷ ὁ λαὸς μας καὶ ἐγὼ προσωπικῶς, ἀλλὰ καὶ διότι εἶχα τὴν εὐλογίαν νὰ προσκυνήσω τὰ τίμια λείψανά του, ποὺ μόλις πρὸ ὀλίγου ἐπεστράφησαν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν πόλιν του.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος ἐπέστρεψεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὸ κατάλυμα αὐτοῦ, ἔνθα καὶ ἀνεπαύθη.

ΙΕ'. Εἰς Ἱερισσόν.

Τὴν ἐπομένην, 13ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Δευτέραν, καὶ ὄραν 6ην πρωινήν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους κ. Παύλου, τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγ. Ὁρους κ. Βλάχου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Βαφειάδου καὶ τοῦ Νομάρχου Χαλκιδικῆς κ. Παπαδημητρίου ἀνεχώρησεν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης καὶ ἡ συνοδεία αὐτοῦ ὁδικῶς διὰ Ἁγίον Ὁρος.

Περὶ ὄραν 8ην ἀφίχθη εἰς Ἱερισσό, ὅπου καὶ ἐγένετο ἐπίσημος δεξιοδοσία. Κατ' αὕτην προσφωνῶν τὸν Μακ. Πατριάρχην ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους κ. Παῦλος εἶπε:

Μακαριώτατε,

Μὲ πολλὴν συγκίνησιν καὶ χαρὰν οὕτως δέχεται ἡ ἱστορικὴ μητρόπολις Ἱερισσοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου, καὶ ἰδιαίτερος ἡ πόλις τῆς Ἱερισσοῦ. Οἱ σεισμοὶ τοῦ 1928 καὶ 1932 κατέστρεψαν τὴν πόλιν. Ὁ ἱερός ναὸς ποὺ βλέπετε ἔγινε μὲ τὴν βοή-

θειαν τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν ἀγιορειτῶν πὸν συνέβαλαν. Ἀπὸ μίαν ἄποψιν ἡ Ἱεριοσός εἶναι σερβικη. Αἰσθάνεται ἔτσι ἐπειδὴ, πὸν πολὺ ἀπὸ ἄλλους εἰς τὴν ἀπόδοσίν της, ἐβοήθησεν ἡ Μονὴ Χιλανδαρίου. Τὸ τέμπλον αὐτὸ εἶναι σερβικόν, χιλανδαρινόν. Ἔχομεν βάλλει μάλιστα εἰς αὐτὸ πινακίδα, διὰ νὰ βλέπουν καὶ οἱ μικρότεροι ὅτι τὸ Χιλανδάρι προσέφερε δωρεὰν τὸ τέμπλον τοῦτο. Καὶ ὁ θρόνος, πὸν κάθεσθε, Μακαριώτατε, καὶ οἱ εἰκόνες εἶναι ἄλλες ἀπὸ τὸ Χιλανδάρι. Νομίζω ὅτι δὲν ὑπερβάλλω, ὅταν λέγω ὅτι εἴμαστε ἀδελφοὶ καὶ ὅτι ὁ γὰρ αὐτὸς εἶναι δικὸς Σας. Καὶ δι' αὐτὸ ἐπροτίμησα νὰ Σᾶς ὑποδεχθῶμεν ἐδῶ. Καὶ δι' αὐτὸ ὁ λαὸς μας, παρ' ὅτι τόσον ἐνωρὸς, ἤλθε νὰ δεχθῆ τὴν εὐλογία Σας, μὲ βαθύτατον σεβασμὸν ἀλλὰ καὶ εὐγνωμοσύνην.

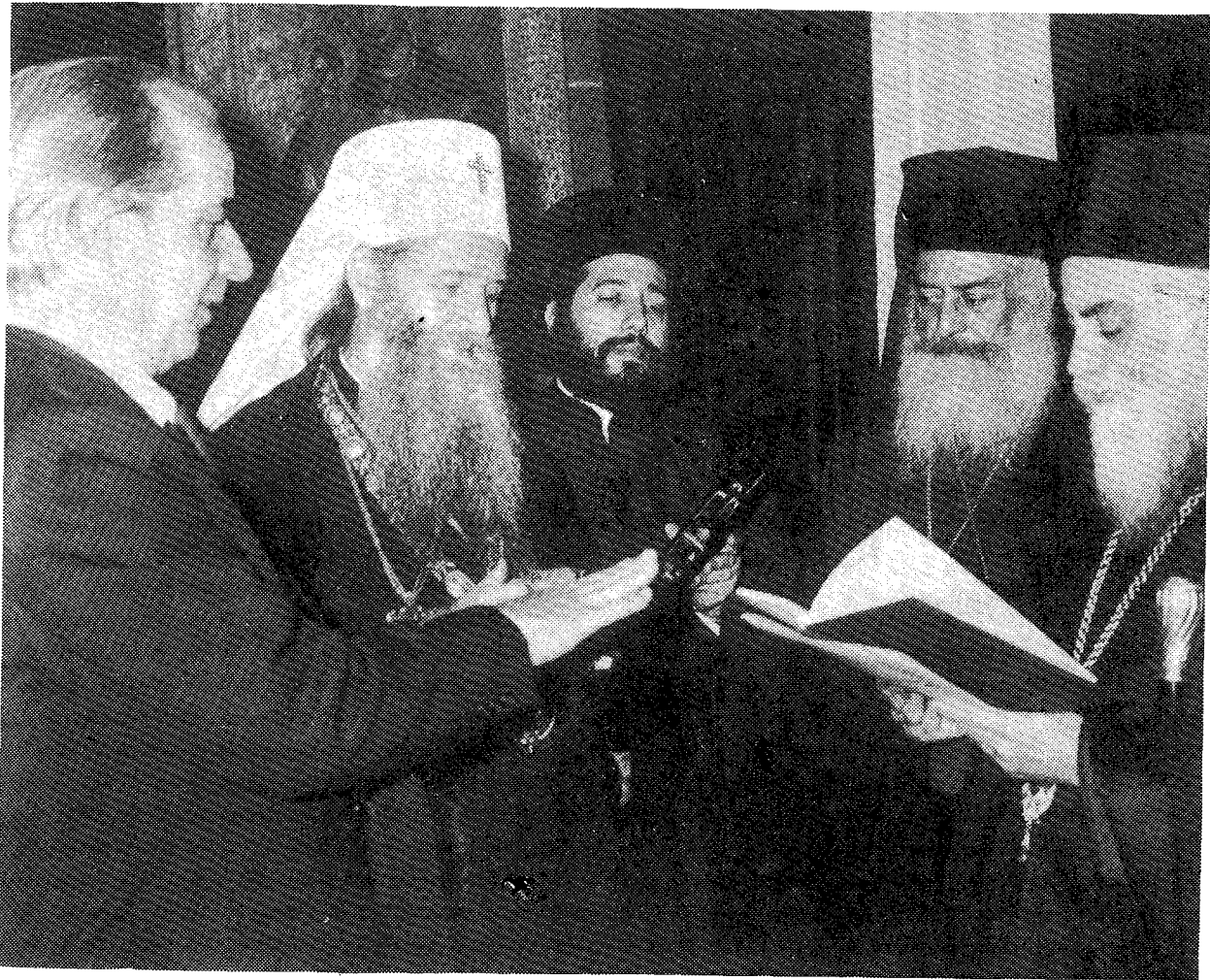
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῦλος εἰς τὸ τέλος τῆς ἐμιλίας του προσέφερεν εἰς τὸν Πατριάρχην Βυζαντινῆν εἰκόνα τῆς «ἐτοιμασίας τοῦ Θρόνου».

Ὁ Πατριάρχης ἀπαντῶν, εἶπε:

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν πὸν μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθῶ Σᾶς καὶ τοὺς εὐσεβεῖς κατοίκους τῆς Ἱεριοσῶ. Ἡ Ἱεριοσός εἶναι ἡ πύλη τοῦ Παραδείσου. Ἡ πύλη τοῦ Παραδείσου, πρὸ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὁ ὄρισμὸς αὐτὸς εἶναι πολὺ προφανής, διότι ἄλλοι οἱ προσκυνηταὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπ' ἐδῶ περνοῦν.

Ἡ δὲ Μονὴ τοῦ Χιλανδαρίου δὲν ἰδρύθη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τοὺς Σέρβους, ἀλλὰ δι' ἄλλους τοὺς ἀνθρώπους πὸν θέλουν νὰ ἐφαρμύσουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ τῶν κυριῶν τῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου ἠκολοθεῖτο διὰ τῶν αἰῶνων καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Σέρβοι, ὡς Ὁρθόδοξοι λαοί, ὀφείλουν νὰ ζοῦν ὡς ἀδέλφια. Νὰ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας ἐπιδίδων παρουσίᾳ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφείμ εἰς τὸν Ἁγιώτατον Πατριάρχην κ. Γερμανὸν τὸ νέον περὶ τῆς Δικονομίας τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἔργον του.

αισθάνονται δι' εἶναι ἀδελφία. Καὶ ἔτσι νὰ παρουσιάζονται καὶ ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου.

Ἐν συνεχείᾳ ἀνεχώρησαν δι' Οὐρανούπολιν καὶ ἐκεῖθεν μὲ εἰδικὸν σκάφος εἰς Δάφνην.

ΙΣΤ'. Εἰς Ἅγιον Ὅρους.

Οἱ Ἁγιορεῖται Μοναχοὶ ὑπεδέχθησαν τὸν Πατριάρχην τῶν Σέρβων μετὰ πάσης τιμῆς εἰς Δάφνην καὶ συνώδευσαν αὐτὸν εἰς Καρυάς, ὅπου ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Κοινοῦτητος καὶ ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πρωτάτου, ὅπου, ψαλλόντων τῶν Ἱεροσπουδαστῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, ἐτελέσθη δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀφίξει του.

Κατ' αὐτὴν τὸν Πατριάρχην προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου, τοῦ κυριάρχου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὁ Θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ροδοστόλου κ. Χρυσόστομος, Διευθυντῆς τῆς Ἱερᾶς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε,

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παραγίτης ὁ Οἰκουμενικὸς ἡμῶν Πατριάρχης νοερώς παρακολουθῶν καὶ μετέχων τῆς ἐν Ἑλλάδι περιοδείας Ὑμῶν, ἔσπευσεν ἵνα ἐν εὐφροσύνῃ ἀναθέσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ἐπιτολήν νὰ ὑποδεχθῶ ἐξ ὀνόματος Αὐτοῦ τὴν Ὑμετέραν γερασμαίαν Μακαριότητα, ἐπισκεπτομένην καὶ τὴν Ἀθωνίτιδα μοναστικὴν πολιτείαν, κλίμα δηλονότι καὶ ἕδαφος τῆς πνευματικῆς Αὐτοῦ δεσποτείας.

Ὁ Οἰκουμενικὸς τῆς Ὁρθοδοξίας Προκαθήμενος καὶ Πατριάρχης τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, πάντοτε χαίρει παρέχων τὴν κανονικὴν ἄδειαν καὶ εὐλογίαν προσκνηματικῶν ἐπισκέψεων τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἰς ἀρχηγούς τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν.

Ἡ δογματικὴ διδασκαλία τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας οὐδέποτε ἐξέλαβεν, οὐδὲ κἂν ἐθεώρησεν ὡς ἐμπόδιον τὴν ἀνθρωπίνην ἀρχὴν τῆς ἐθνικότητος καὶ τὸ διάφορον τῆς πολιτειακῆς ὑπερηκότητος τῶν πιστῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἐνήργει, σωτηρίως πάντοτε προϋποθέτουσα ταῦτα καὶ καλλιεργοῦσα τὴν πεποιθήσιν δι' τὰ ἔθνη ὀφείλουν νὰ ἀλληλοβοηθῶνται.

Τῆς ἀγίας καὶ θεαρέσιου ταύτης ἀρχῆς ἀρχαῖον κρατούσης ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ ἡμῶν Πατριαρχείῳ, Μακαριώτατε, ἀναλόγως πάντοτε ἐπολιτεῖται καὶ ὁ ἡμέτερος, καὶ ἐπὶ δύο χιλιετηρίδας ἤδη τηλαυγῆς, Ἄθως. Τρανῆ δὲ τούτων ἀπόδειξις ἢ λίαν πρόϊμος συγκατοίκησις καὶ συνάσκησις ἐν τοῖς διαφόροις σκηνώμασιν αὐτοῦ μοναστῶν, κελλιωτῶν καὶ ἀσκητῶν διαφόρου προελεύσεως καὶ ἐθνικότητος.

Μάρτυς τοῦ πράγματος τούτου ἢ ὑπερχιλιετῆς ἱστορία τοῦ Ἀθωϊκοῦ μοναχισμοῦ τοῦ ἐν τῇ ταπει-

νώσει μεγαλείου τούτου τοῦ ὑπεριέρου πάσης ἐν τῇ ῥοῇ τοῦ χρόνου ἀντιξίου ἐμπειρίας καὶ ἀνωτέρου πάσης ἱστορικῆς καταδρομῆς.

Μάρτυς τούτου τὸ Ἀθωϊκὸν ἀγιολόγιον, ἐν ᾧ πανεύφημος ἢ θέσις τῶν ρηξικελεύθων κτιτόρων ἀγίων Ἀθανασίου τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ Σάββα τῆς τοῦ Χιλανδαρίου.

Μάρτυς τούτου ὁ ἕως τῆς σήμερον καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς παναγιορειτικὸς ὡς ἐκ μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου ἀδελφότητος ἔορτασμός τῶν ἀγίων τούτων.

Εἶθε, Μακαριώτατε, συγχρότερον, ἀπὸ τοῦ θρόνου τούτου, ὅπου ἴστασθε κατὰ τὴν πανευφρόσυνον ταύτην στιγμήν, νὰ δοξολογητῆι διὰ στόματος ὀρθοδόξων προκαθημένων ἐν ἑτέροις γλώσσαις ὁ ἐν Τριάδι Θεός.

Ἐν συνεχείᾳ τὸν Πατριάρχην προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας ὁ δοσιλογιώτατος Μοναχὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, εἰπὼν:

Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τῶν μεγάλων Βυζαντινῶν Μοναστηρίων ὡς ἀνωτάτη διοικητικὴ ἀρχὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω, οἷς ὑποδέχεται ἐν τῷ πανόρειῳ ναῶ τοῦ Πρωτάτου, μὲ σεβασμὸν βαθύτατον, μὲ τὴν συνδέουσαν ἡμᾶς ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει θεομοιότητα ἀγάπην ἐν Χριστῷ, καὶ ἐν πολλῇ εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸν Κύριον.

Μακαριώτατε,

Εἶσθε ἤδη γνωστὸς καὶ λίαν ἀγαπητὸς εἰς τοὺς Ἁγιορεῖτας πατέρας καὶ ἀδελφούς ἀπὸ τὴν πρώτην προσκνηματικὴν ἐπίσκεψίν Σας, κατὰ τὴν χιλιετηρίδα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅτε μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων πατριαρχῶν ἐλαμπύνατε διὰ τῆς παρουσίας σας τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας.

Οἱ δοσιώτατοι ἀγιορεῖται μοναχοὶ ὄλων τῶν γλωσσῶν, ἐνθυμοῦνται τὸν σεμνὸν καὶ ὄσιον καὶ σοφὸν πατριάρχην τῶν Σέρβων κύριον Γερμανὸν τὸν σωφρόνως καὶ ὀρθοδόξως κυβερωῦντα καὶ διαποικιμαίνοντα ἐπὶ ἔτη πολλὰ τὸν ἀδελφὸν Σερβικὸν λαὸν καὶ βασταζόντα ἐν εὐαγγελικῇ ὑπομονῇ τὸν ζυγὸν καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου. Εἴμεθα ἠνωμένοι μετ' ἡμῶν, Μακαριώτατε πάτερ, ἐν τῇ ἀνωμύτῳ πίστει καὶ συγχαίρομεν καὶ συμπάσχομεν μὲ τὸν μαρτυρικὸν λαὸν σας καὶ λαὸν μας, καὶ προσευχόμεθα ἐκτενῶς πρὸς τὸν Κύριον τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. «Κράτει, ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου».

Εἴμεθα ἠνωμένοι ἐν Χριστῷ. Κατανοῶμεν ἀλλήλους ἐν παροξυσμῷ ἀγάπης. Καὶ συναντιώμεθα ἐν ταῖς ὑπὲρ ἀλλήλων προσευχαῖς καὶ δεήσεσιν. Ἄλλὰ συναντιώμεθα καὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ἐδῶ εἰς τὸν ὑπερεθνικὸν αὐτὸν χώρον, ἐνθα οὐκ ἔστιν Ἐλ-

λην καὶ Σκύθης καὶ βάραβος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός.

Ὁ χρόνος αὐτός, ὁ Βυζαντινὸς Ἄθως, ἀποτελεῖ ὄχι μόνον τὸ ὑπερφυλετικὸν κέντρον πανορθόδοξου συναντήσεως, ἀλλὰ καὶ τὸ περιβάλλον τῆς Παναγίας, τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ἢ ὁποῖα συνάγει τοὺς μοναχοὺς ὡς θεῖα τέκνα τῆς καὶ θεοφεγγεῖς φωσιτήρας ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἐώας, καὶ ἐπομένως καὶ ἀπὸ Σερβίας. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, πέρα τῆς ἐνοπιουῦ κοινῆς ἐν Χριστῷ πίστεως καὶ ἀγάπης, ἡ ἱερὰ κοινότης βλέπει τοὺς πάντας ἐδῶ, ἀδιακρίτως γλώσσης καὶ φυλῆς, ὡς τέκνα τῆς Παναγίας καὶ Θεοτόκου Μαρίας. Διὰ τῶν Μοναχῶν βιοῦται ἡ οἰκουμενικότης τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν πλέον ὑψηλὴν ἐκφρασίαν τῆς.

Γνωρίζομεν ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν μοναχισμόν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, τοῦ ὁποῖου ἀναγνωρίζετε τὴν προσφορὰν εἰς τὸν ἐκχριστιανισμόν τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μοναχισμοῦ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς τοπικῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας Σας, δι' ἃ καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως αἱ ἄγιοι πρὸς Κύριον εὐχαὶ Σας προστατεύουν τὸν ἱερόν Ἄθω.

Ἐπίσης γνωρίζομεν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς ἀποκαλυπτικὰς ἡμέρας, καὶ εἰς τὰς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς ὁργῆς τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Οἱ μοναχοὶ ἀνξάνουν τὰς μετὰ δακρύων προσευχὰς τῶν πρὸς Κύριον. Ἐχομεν πολλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ ἱερόν πρόσωπόν Σας. Διὸ καὶ ἰκετεύομεν τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ὅπως διατηρῆ ἡμᾶς ὁσόν, ὕγια, ἔντιμον, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοιομοῦντα τὸν λόγον τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀληθείας.

Μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς καὶ τὰ συναισθήματα πολλῆς τιμῆς καὶ ἀγάπης, πάτερ, ἡ ἱερὰ Κοινότης τῶν πατριαρχικῶν Βυζαντινῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, σὰς ἀπευθύνει τὸ «ὡς εἰ παρέστητε» εἰς τὸν ἱερόν ἡμῶν τόπον καὶ σὰς εὐχεται πλοσίαν τὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν καὶ χάριν, πρεσβεῖταις τῆς Προστάτιδος τοῦ ἱεροῦ τούτου τόπου Κυρίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγιορειτῶν ἁγίων, ἐν οἷς οἱ θαυμαστοὶ Σέρβοι Σάββας καὶ Συμεών.

Ἄπαντῶν ὁ Πατριάρχης, εἶπε:

Σεβασμιώτατε Ἐκπρόσωπε τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Δημητρίου,

Τίμει Πάτερ, Ἐκπρόσωπε τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους,

Αἱ πρῶται σκέψεις μου πετοῦν, καὶ αἱ εὐχαριστίαι μου ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, τὸν Πατριάρχην τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, κύριον Δημήτριον, μὲ ἰδιάξουσιν εὐγνωμοσύνην καὶ διὰ τὴν φροντίδα του καὶ τὰς εὐχὰς του ὑπὲρ συμπάσης τῆς Ὄρθοδοξίας, καθὼς καὶ

διὰ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Σερβικὴν Ὄρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ποτὲ δὲν λησμονοῦμεν τὰς φωτεινὰς ἐκεῖνας στιγμὰς, διὰν ἐδῶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν χαρὰν νὰ συναντηθῶμεν προσωπικῶς μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ Ἀθηναγόρου δὲν θὰ φύγη ποτὲ ἀπὸ τὰς καρδίας μας. Αἱ προσευχαὶ ὑπὲρ αὐτοῦ θὰ βγαίνουν πάντοτε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας μας, ἵνα τύχη τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ στεφάνου δόξης, δι' ὅσα ἔπραξε διὰ τὴν Ὄρθοδοξίαν. Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεόν καὶ διότι ἐδώρησεν εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, τὴν τῆς Κων)πόλεως, ἄξιον ἄνθρωπον, τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην κ. Δημήτριον, διὰ τὸν ὁποῖον πάντοτε προσευχόμεθα νὰ τὸν ὀπλίξη ὁ Θεὸς μὲ ὅλα τὰ θεῖα ὅπλα, ὥστε νὰ ἐκκληροῦ τὴν μεγάλην, ἱεράν καὶ ὑψηλὴν ἀποστολὴν του εἰς τὸν κόσμον νὰ τὸν σώσῃ καὶ νὰ τὸν διατηρῆ ἀπόσβλητον ἀπὸ ὅλας τὰς δαιμονικὰς δυνάμεις, ἀπὸ ὁποῦδήποτε καὶ ἂν προέρχονται.

Οἱ καιροὶ εἶναι χαλεποὶ. Καὶ πρέπει νὰ συναχθῶν ὅλοι αἱ θεϊκαὶ καὶ ἐποικοδομητικαὶ δυνάμεις ὀλοκλήρου τῆς Ὄρθοδοξίας διὰ νὰ διατηρηθῆ ἡ ἀγία Ὄρθοδοξία μας, ὅπου μέχρη τοῦδε τὴν διετήρησαν οἱ μεγάλοι πρόγονοί μας.

Προσευχόμεθα δι' ὀλόκληρον τὴν Ὄρθοδοξίαν, δι' ὅλας τὰς τοπικὰς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἂν καὶ γεωγραφικῶς χωρισμέναι, νοερῶς, ἐν πνεύματι, ἀποτελοῦν μίαν ἀδιάσπαστον ἐνότητα, μίαν εὐλογημένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κοινότητα, καὶ τὴν ἀγκυραν τῆς σωτηρίας δι' ὅλας τὰς ψυχὰς, πὸν ζητοῦν τὴν σωτηρίαν τῶν καὶ προσεύχονται δι' αὐτήν.

Διὰ τοῦτο ἀναπέμπομεν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν δι' ὅλους τοὺς μοναχοὺς, πὸν ζοῦν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸν Ἄθω. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μοναστήρια ἀπευθύνονται αἱ αὐταὶ εὐχαὶ καὶ προσευχαὶ πρὸς τὸν Θεόν διὰ τὴν εὐτυχίαν, διὰ τὸ ἀγαθόν, διὰ τὴν προκοπὴν καὶ τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ.

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὥραιαν καὶ μεγαλοπρεπῆ αὐτὴν ὑποδοχὴν καὶ δέομαι, ὅπως ὁ Θεὸς πρεσβεῖταις τῶν ἁγίων μας, τοὺς ὁποῖους δὲν χωρίζει, ὅπως καὶ ὁ Κύριος δὲν τοὺς χωρίζει εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, δώσῃ ὅλοι αἱ Μοναὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους νὰ ἀνθίζουν καὶ νὰ ἀντανακλοῦν γύρω τους τὸ φῶς.

Ἐπηκολούθησε προσκύνημα εἰς τὸ Τυπικάριον τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Κουτλουμουσίου, καὶ ἐν συνεχείᾳ γεῦμα εἰς τὴν Ἱεράν Κοινότητα. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος τὸν Μακ. Πατριάρχην προσεφώνησεν ὁ πρωτοεπιστάτης Προηγούμενος κ. Ἀθανάσιος Χιλανδαρινός, εἰπὼν μεταξύ ἄλλων:

Ἀγιώτατε καὶ Μακαριώτατε Πατριάρχα τῶν Σέρβων κ.κ. Γερμανέ,

Δὲν μᾶς εἶναι ἄγνωστον, πόσην ἀγάπην τρέφει ὁ Σερβικὸς Ὁρθόδοξος λαός, ὁ κληρὸς καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ὅλοι εἴμεθα μάρτυρες, διὰ τοὺς μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς, πὺν ἔρχονται ἀπὸ τὸ Σερβικὸν Πατριαρχεῖον εἰς προσκύνησιν τοῦ ἱεροῦ τούτου τόπου, ἡμεῖς τοὺς βλέπομεν μὲ πολλὴν χαρὰν. Καὶ πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συμβαίῃ διαφορετικά, ἀφοῦ ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἀγχόνη δὲν γνωρίζουν ἐθνικότητες καὶ σύνορα. Ὅλοι ἐδῶ αἰσθάνονται «σὰν σὸ σπῆτι τους». Καὶ ἡμεῖς οἱ ἀγιορεῖται φροντίζομεν νὰ αἰσθάνονται ἔτσι μὲ τὸ νὰ προσφέρωμεν τὴν ἀνοικτὴν καρδίαν μας κατὰ τὴν διαμονὴν τους εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, τὴν πνευματικὴν πατρίδα ὅλων τῶν μοναχῶν, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκονται.

Δι' αὐτὸ δέ, Ἀγιώτατε, ἐπιθυμοῦμεν, νὰ αἰσθάνεσθε καὶ Σεῖς ἀνάμεσά μας «σὰν σὸ σπῆτι σας», «σὰν σὸ κελλί σας».

Ὁ Πατριάρχης ἀπαντῶν, εἶπε:

Εἶμαι πολὺ συγκινημένος, πὺν ἔρχομαι ἐδῶ διὰ πολλοστὴν φορὰν. Καὶ εἶμαι συγκινημένος, ἐπειδὴ πάντοτε ἀναλογίζομαι τοὺς ἀγῶνας Σας πρὸς διατήρησιν τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ μάλιστα ἐν ἐνότῃ διότι πολλάκις διὰ τῶν αἰῶνων ὑπῆρξαν συνθήκαι, ἀνάλογοι μὲ τὰς σημερινάς, αἱ ὁποῖαι διὰ μερικὸν θὰ ἦσαν ἴσως ἕνας πειρασμὸς νὰ καταστρέφουν αὐτὴν τὴν ἐνότῃ. Ἡ ἐνότῃς ὅμως τῆς Ὁρθοδοξίας διετηρήθη μέχρι σήμερον, καὶ μάλιστα ἀδαμαντίνῃ καὶ καθαρὰ, ὅπως ἦτο καὶ προηγουμένως. Ἔερομεν, διὰ τὴν κορυφὴν τῆς Ὁρθοδοξίας εὐρίσκειται εἰς τὴν Κων)πολιν. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Κων)πολιν, δηλ. ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸν ἅγιον Πατέρα μας, τὸν Πατριάρχην, σὰν ἀπὸ ἥλιον, ἐκπορεύονται οἱ ἀκτῖνες, αἱ ὑποδείξεις, αἱ πρωτοβουλῖαι καὶ αἱ ὁδηγίαι, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τοὺς θαρεῖς καὶ χαλεποὺς καιροὺς μας.

Δόξα τῷ Θεῷ, ὁ ὁποῖος ἔδωκε ἐνότῃα εἰς τὴν δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Μητέρα Μεγάλην Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, τὸ Πατριαρχεῖον Κων)πόλεως, μεγάλους πάντοτε ἄνδρας, ἰσχυροὺς, πιστεύοντας ἀκραδάντως καὶ ὀρθῶς προσανατολισμένους εἰς τὴν διδασκαλίαν, πὺν μετεδόθη εἰς ὅλας τὰς τοπικὰς ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας.

Καὶ ἀπὸ ὅλας αὐτὰς ἐδημιουργήθη μία μονολιθικὴ ἐνότῃς, τὴν ὁποῖαν ἐπιθυμοῦμεν νὰ διατηρήσωμεν ἕως τοῦ αἰῶνος. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ σκέψεις μας αὐτὴν τὴν στιγμὴν πηγαίνουν εἰς τὴν Κων)πολιν πρὸς τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην κ. Δημήτριον καὶ μοῦ ἐπιβάλλουν αἱ σκέψεις αὐταὶ νὰ ὑψώσω τὸ ποτήριον εἰς ὑγείαν Αὐτοῦ καὶ εὐδόξωσιν τοῦ ἔργου του. Ὁ Θεὸς ἄς δώσῃ ἡ ἀποστολή του, πὺν εἶναι καὶ

δική μας ἀποστολή, νὰ ἐπιτύχῃ καὶ νὰ εἶναι αἰωνία.

Κατόπιν ἠκολούθησαν ἐπισκέψεις εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς Σίμωνος Πέτρας, ἀγίου Παντελεήμονος καὶ Χιλανδαρίου. Παντοῦ ὁ Πατριάρχης ἐγένετο δεκτὸς μετὰ θαυμάτης εὐλαθείας καὶ τιμῆς.

Ἀ ν α χ ὠ ρ η σ ι ς.

Τὸ ἑσπέρας τῆς Τετάρτης, 15 Νοεμβρίου, ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς Συνοδείας αὐτοῦ ἐπέστρεψεν ἐξ Ἁγίου Ὄρους εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἐπίδιδασθεὶς τοῦ εἰδικοῦ δι' αὐτὸν συρμὸς ἀνεχώρησεν διὰ Βελιγράδι, προπεμφθεὶς ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κίτρους κ. Βαγράδα, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονυσίου, Κιλκισίου κ. Ἀμβροσίου καὶ ἄλλων κληρικῶν μέχρι τῶν συγῶν.

Ἡ ἀ π ῆ χ η σ ι ς.

Ἐκ Βελιγράδιου ἀπέστειλεν εἰς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Σεραφεῖμ, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορευόμεν.

Αἰεὶς ἐπανελθόντες εἰς Βελιγράδιον ἐκ τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὴν ὡραίαν χώραν Σας, ὅπου ἀνταπεδώσαμεν τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὴν Ἁγίαν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ σπρητήσαμεν καὶ εὐλογήσαμεν πλείστους ὄσους ἐκ τοῦ ὁμοδόξου, εὐσεβοῦς καὶ φιλοχριστοῦ ποιμνίου Σας ἀπευθύνομεν εὐχαριστηρίου προσευχὰς πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἡ ψυχὴ μας εἶναι πλήρης χαρᾶς, διότι ἐδόθη εἰς ἡμᾶς ἡ εὐκαιρία καὶ αἰθὴς νὰ ἴδωμεν, ἐναγκαλισθῶμεν καὶ ἀσπασθῶμεν τὴν περιπούδαστον Ὑμετέραν Μακαριότητα, νὰ συλλειτουργήσωμεν μεθ' Ὑμῶν καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων καὶ τοῦ Κλήρου Σας καὶ νὰ προσφέρωμεν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς μαρτυρίαν τῆς ἀπ' αἰῶνων πνευματικῆς ἡμῶν ἐνότῃς καὶ λειτουργικῆς κοινωνίας.

Διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην, φιλοφροσύνην καὶ τὴν ἐγκάρδιον φιλοξενίαν, τὴν ὁποῖαν εὐχρηστήθητε νὰ παρόσχητε εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν ἀκολούθῃαν ἡμῶν, Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα δεόμεθα δὲ τοῦ Θεοῦ, ὅπως χαρίσθῃται Ὑμῖν πάντα τὰ ἄνωθεν ἀγαθὰ καὶ καλὴν ὑγείαν ἐπὶ ἔτη πολλὰ διὰ νὰ συνεχίσῃτε καὶ περαιτέρω, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀξίαν διακο-

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ κ. κ. Ν Ι Κ Η Φ Ο Ρ Ο Υ

Τὴν 23ῃν Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ἐγένετο ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν.

Κατ' ἀρχὰς κατηρτίσθη Τριπρόσωπον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 590) 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἀποτελεσθὲν ἐκ τῶν Πανος. Ἀρχιμ. Νικηφόρου Τζιφопоῦλου, λαβόντος ψήφους 54, Νικοδήμου Ἀναγνώστου, λαβόντος ψήφους 28 καὶ Παντελεήμονος Κουλούρη, λαβόντος ψήφους

17. Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς ἐκλογῆς Μητροπολίτης Χίου ἐξελέγη ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Τζιφopoulos, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ ψήφων 57 ἔναντι 10 τοῦ Ἀρχιμ. Νικοδήμου Ἀναγνώστου καὶ τεσσάρων λευκῶν, τελεσθέντος αὐθημερόν τοῦ Μικροῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Μηνύματος.

Προσφωνῶν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ τὸν ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Χίου, κατὰ τὸ Μικρὸν Μηνύμα, εἶπε τὰ ἑξῆς:

νίαν Σας ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῆς φιλιότης ἡμῖν Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν πρόσφατον αὐτὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ἐτύχουμεν τῆς ἰδιαίτερας ἀγάπης καὶ φιλοφροσύνης τῶν σεβαστιῶν Ἀρχιερέων, μελῶν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Σας, τῶν Βοηθῶν Σας Ἐπισκόπων, καθὼς καὶ τῶν φιλέργων Γραμματέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ ἐκφράζομεν τόσον τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν ὅσον καὶ τὰς εὐχάς, ὅπως καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπιτελοῦν μετὰ ζήλου τὰ καθήκοντά των ἐπ' ἀγαθῶ καὶ διὰ τὴν προκοπὴν τῆς Ἀγίας Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ῥοσάτως παρακαλοῦμεν τὴν περιοπούδασιον καὶ ἀγαπητὴν ἡμῖν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ γίνητε ἐρμηνεὺς τῶν εἰλικρινῶν εὐχαριστιῶν ἡμῶν πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας: Βασιλάδαν Κιτρῶνος, Πολύκαρπον Κερκύρας καὶ Παξῶν, Ἱερόθεον Ὑδας - Σπετιῶν καὶ Αἰγίνης, Παντελεήμονα Θεσσαλονίκης, Διονύσιον Νεαπόλεως καὶ Στανουπόλεως, Στέφανον Τρίκκης καὶ Σιαγῶν, Παῦλον Ἱερισοῦ καὶ Ἀγίου Ὄρους καὶ Ἀμβρόσιον Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου, οἱ ὁποῖοι μετ' εἰλικρινοῦς ἀγάπης ὑπεδέχθησαν ἡμᾶς καὶ ἐχαιρέτησαν εἰς τὰς ἔδρας τῶν θεοσώσιων ἐπαρχιῶν των, καὶ ἐπεφύλαξαν εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν ἀκολουθίαν ἡμῶν θεομῆν, ἀδελφικὴν καὶ παραδοσιακὴν ἑλληνικὴν φιλοξενίαν.

Ἰδιαίτερος Σας παρακαλοῦμεν, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ γίνητε ἐρμηνεὺς τῶν εἰλικρινῶν εὐχαριστιῶν ἡμῶν πρὸς τὸν λίαν ἀξιότιμον Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, Ἐξοχώτατον Κωνσταντῖνον Τσάτσου, ὁ ὁποῖος εὐηρεστήθη νὰ δεχθῆ ἡμᾶς εἰς προσωπικὴν ἀκρόασιν, καθὼς καὶ πρὸς τὸν ἀξιότιμον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, Ἐξοχώτατον

Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν, διὰ τὸ ἀπευθυνθὲν ἡμῖν «ὡς εὐ παρέστητε». Πιστεύομεν ὅτι ἐξ ὀνόματος ἡμῶν θὰ διαδιθάσῃτε ἐπίσης τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν καὶ πρὸς τοὺς κυρίους ὑπουργούς, νομάρχας καὶ ἄλλας διακεκριμένους προσωπικότητας ἐκ τῶν Κρατικῶν Ἀρχῶν, τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠτύχησαμεν νὰ γνωρίσωμεν εἰς τὴν ὠραίαν γειτονικὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ ὁποῖοι εἰς πάσαν εὐκαιρίαν περιέβαλλον ἡμᾶς δι' εἰλικρινοῦς ἀγάπης, τῆς ὁποίας θὰ διατηρήσομεν διαρκῆ ἀνάμνησιν.

Διαδιθάζοντες τὰς εὐχαριστίας τῶν σεβασμιῶν Ἀρχιερέων, μελῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιερατικῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν συνοδῶν ἡμῶν, καὶ ἀδελφικῶν φιλαδέλφως χαιρετίζομεν Ὑμᾶς καὶ διατελοῦμεν

τῆς περιοπούδασιον Ὑμετέρας Μακαριότητος πάντοτε ἀφρωσιωμένος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ σὺλειτουργός,

† ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἀδυστάκτως, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ τοῦ ἀγιωτάτου Πατριάρχου κ. Γερμανοῦ ἐτόνισε τοὺς ὑπάρχοντας στενακτάτους δεσμούς μεταξύ τῶν δύο χωρῶν καὶ Ἐκκλησιῶν.

Κάτω ἀπὸ τὴν ἀπλότητα καὶ γαλήνιον ἐπικοινωνίαν τῶν δύο Προκαθημένων καὶ γενικώτερον τῶν δύο Ἐκκλησιῶν κτίζεται τὸ ἀρραγὲς τεῖχος τῆς ἀπορθητοῦ φιλίας, ἀγάπης καὶ συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λαῶν τους.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

Πρωτοπρεσβύτερος

Θεοφιλέστατε ἅγιε Ἀρχιεραματεῦ καὶ Ἐψηφισμένε Μητροπολίτα τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσοῶν κ. Νικηφόρε,

Ἡ Σεπιτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σκοποῦσα εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ἐπ' ἐσχάτων χειροσάσης Ἱεραῆς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσοῶν δι' ἱκανοῦ καὶ καταλλήλου Ἱεράρχου καὶ ἐκτιμῶσα τὰ πολλά σου χαρίσματα καὶ προσόντα, τὴν εὐδόκιμον μέχρι σήμερον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος διακονίαν σου ὡς Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱεραῆς Μητροπόλεως Κίτρους καὶ ὡς Γραμματέως καὶ Ἀρχιεραματεῶς τῆς Ἱεραῆς Συνόδου εὐορκοῦν ὑπηρεσίαν σου, ἀλλὰ καὶ τὴν πλοσίαν θρησκευτικὴν, ἐθνικὴν, ἐκπαιδευτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐν μέσῳ τοῦ ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας προσφορὰν σου, ἔτι δὲ πλεόν τὴν λιπαρὰν μόρφωσίν σου, τὰς πολλὰς σου διοικητικὰς καὶ ὀργανωτικὰς ἱκανότητας καὶ τέλος τὸ ἥθος σου καὶ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτήρος σου, ἀπέβλεψε πρὸς τὸ πρόσωπόν σου καὶ σὲ ἐξέλεξε σήμερον Μητροπολίτην τῆς ἱστορικῆς καὶ θεοσώσιον Ἱεραῆς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσοῶν. Συγγαίρουσα ὅθεν ἡ Σεπιτὴ Ἱεραρχία μετ' ἐμοῦ σήμερον διὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐκλογὴν σου πιστεύει, ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς νέας σου σκοπιάς, εἰς τὴν ὁποίαν, ψήφοις κανονικαῖς Ἀδτιῆς, τοποθετεῖσθαι θὰ συνεχίσῃς τὴν ἐν τῷ Ἀμπελώνι τοῦ Κυρίου τιμίαν προσφορὰν σου μεθ' ἅσιν πάντοτε τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀγάπην σου καὶ τὸ, ὅπερ σὲ διακρίνει, ἐκκλησιαστικόν σου φρόνημα ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐμπεισιευμένου ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς τὴν μέριμνάν σου λογικοῦ ποιμίου τῆς διαληφθείσης Ἱεραῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ επικαλεῖται ἐπὶ σὲ πλοσίαν τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Δομήτορος Ἀδτιῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀξίος!

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀπήντησεν ὁ θεοφιλέστατος ἐψηφισμένος εἰπὼν:

Μακαριώτατε Ἄγιε Πρόεδρε,

Σεβασμιώτατοι Ἄγιοι Σύεδροι,

Βαθύτατα συγκινημένος ἐκ τῆς προσγενομένης μοι σήμερον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὑψίστης ταύτης τιμῆς ἐν εὐγνωμοσύνῃ ψυχῆς πολλῇ εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου δι' ὅσα ἐν τῇ ἀνεκφράστῳ Ἀδτιῷ συγκαταβάσει πάντοτε μὲν ἰδιαίτατα δὲ σήμερον ἠδδόκησε περὶ τὴν ἐλαχισιότητά μου νὰ τελῶνται. Γενηθήτω τὸ θέλημά Του.

Χάριτας πολλὰς ὀφείλω καὶ εὐγνωμοσύνην ὁμολογῶ καὶ πρὸς ὑμᾶς Μακαριώτατε Ἄγιε Πρόεδρε διὰ τὴν ἀφειδώλευτον Πατρικὴν Σας ἀγάπην, μεθ' ἧς με περιεβάλετε καὶ διὰ τὴν μετὰ πολλῆς τῆς ἐμπιστοσύνης ἀνάθεσιν τῶν καθηκόντων εἰς τὰς καιρίας ἐν τῇ Ἱεραῇ Συνόδῳ θέσεις τοῦ Γραμματέως καὶ Ἀρχιεραματεῶς Ἀδτιῆς, ὡς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς

Σεβασμιωτάτους Συνέδρους, τοὺς διὰ τῆς τιμῆς ἀδτιῶν ψήφου τιμήσαντάς με καὶ ἐν ἀγάπῃ πολλῇ περιβάλλοντάς με παρὰ τὰς συμπαραρομαρούσας τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ ἐλλείψεις μου.

Θεωρῶ ὅμως ὡς ἰδιαίτερον εὐνοίαν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐκλογή μου συμπύπτει ἐν ἡμέρᾳ, καθ' ἣν ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ προστάτου μου Ὁσίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ. Τοῦτο θ' ἀποτελῆ δι' ἐμὲ μίαν συνεχῆ ὑπόμνησιν τοῦ χορέους πρὸς τὴν μοναχικὴν ὑπακοὴν καὶ τῆς ὑποταγῆς μου εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Διὸ καὶ ταπεινοῦμαι ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ καὶ ὑποτάσσομαι εἰς τὸ οὕτως ἐκδηλωθέν σήμερον διὰ τῆς ὑμετέρας θεοφωτιστοῦ βουλής ἅγιον θέλημά Του.

Βαθύτατα εὐγνώμων πρὸς τὸν Θεόν μου, ὅτι ἐπέβλεψε καὶ ἀδτις ἐπὶ τὴν ταπεινότητά μου, ἐν συντριβῇ καρδίας καὶ ἐν θαθεῖᾳ συνειδήσει τῆς προσγενομένης μοι ὑψίστης ταύτης τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν συναίσθησει τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ θάρρους τοῦ ἀξιώματος ἀποδέχομαι, ὡς ἔκφρασιν τοῦ παναγίου θελήματος τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ἐκδήλωσιν τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἐκλογὴν μου, ἀφορῶν εἰς τὸ Θεοῦ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ εἰς τῶν ὑμετέρων, ἐν ἀγάπῃ, προσευχῶν τὴν ἐνίσχυσιν, (ἄνω), κατὰ τὸν συνώνυμόν μου, (τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἡμέτερον χρῆσιμεύση ὑπέροσμα) (P.G. 100, 196).

Ἐξαιτοῦμαι λοιπὸν τὰς θεοπειθεῖς Εὐχὰς καὶ Εὐλογίας πάντων ὑμῶν, ἵνα διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ὁσίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, με ἱκανώσῃ ὁ Κύριος νὰ καταστῶ πιστὸς καὶ ἄξιος τῆς κλήσεως Ἀδτιῷ καὶ ἀνταποκριθῶ εἰς τὰς προσδοκίας ὑμῶν καὶ τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας.

Τὴν χειροτονίαν τοῦ νέου Μητροπολίτου Χίου, γενομένην τὴν 28ην Ἰανουαρίου ἐ.ξ. εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν, ἐτέλεσεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Κίτρους κ. Βαρνάβα, Κῶου κ. Ναθαναήλ, Κορίνθου κ. Παντελεήμονος, Πατρῶν κ. Νικοδήμου, Νέας Σμύρνης κ. Χρυσοστόμου, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀγτωνίου, Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς κ. Προκοπίου, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονυσίου, Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου, Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος κ. Ἀγαθαγγέλου, Πειραιῶς κ. Καλλινίκου, Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβροσίου, Ζακύνθου κ. Παντελεήμονος καὶ ὑπὸ πολλῶν Ἱερέων καὶ Διακόνων. Εἰς τὸ Ἱερόν Βῆμα συμπροσῆχοντο οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολιταὶ Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Τοποτηρητὴς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου Χίου, Σύρου κ. Δωρόθεος, Ρόδου κ. Σπυρίδων, Λάμπης καὶ Σφακίων κ. Θεόδωρος, Κισσάμου καὶ Σελίνου κ. Κύριλλος, ἐκ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολιταὶ Νουβίας κ. Συνέσιος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Βαγδάτης κ. Κωνσταντῖνος τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, Καμπανίας κ. Κοσμάς καὶ οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Κυα-

γέων κ. Χρυσόστομος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων, Βρεσθένης κ. Δημήτριος, Εὐρίπου κ. Βασίλειος, Ἀγδρούσης κ. Ἀναστάσιος, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης.

Εἰς τὸ ἐκκλησίασμα παρευρίσκοντο ὁ Νομάρχης Χίου κ. Κ. Κρισιάνης, ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητῆς Χίου Ταξίαρχος Ἰ. Γκόλφης, οἱ Δήμαρχοι τῆς Νήσου Χίου καὶ Οἴνουσσῶν, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου, ἐφοπλισταί, ἐν οἷς τὸ ζεῦγος Μιχαὴλ καὶ Σταματίας Εὐλαῖ, Δ. Χανδρῆς, Π. Πατέρας κ.ἄ., ὡς καὶ πολλοὶ Χίοι τῆς Χιωτικῆς παροικίας Ἀττικῆς. Ἐπίσης παρέστησαν ἐπιστήμονες καὶ φίλοι τοῦ χειροτονομένου ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς χειροτονίας ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε τὸν χειροτονοούμενον Μητροπολίτην ὡς ἑξῆς:

Θεοφιλέστατε Ἐψηφισμένε Μητροπολίτα τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν,

Ἀπὸ τὰ Σέρβια τῆς Μακεδονίας ἐξεκίνησας μετὰ τὸ ὄνειρά σου νὰ εισέλθῃς εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, ἀφ' οὗ διέλθῃς πρωτίτως τὰ μορφωτικὰ ἐκεῖνα στάδια, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν σπουδῆς τὴν ἱερὰν τῆς θεολογίας ἐπιστήμην. Καὶ ἐσπούδασας, καὶ εἰσηλθὼς εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, καὶ ὑπερέτησας, περὶ τὴν εἰκοσιπενταετίαν περίπου, πάλιν εἰς τὴν ἡρωϊκὴν Μακεδονίαν μας μετὰ κέντρον τὴν πόλιν τῆς Κατερίνης, πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ Πιερίας καὶ ἔδραν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους καὶ Κατερίνης, ὑπὸ τὸν ἀγαπητὸν Ἀδελφὸν καὶ ἄξιον Ποιμενάρχην αὐτῆς κ. Βαρνάβαν.

★

Εἰργάσθης εὐδόκως καὶ εὐδοκίμως εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ἐκεῖνην καὶ συνειργάσθης, ὡς Πρωτοσύγκελλος, μετὰ τὸν Προϊστάμενόν σου Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κίτρους καὶ ἀπέδωκας καρπὸς πνευματικὸς εἰς τὸ ποίμνιόν σου καὶ ἠγάπησας αὐτὸ καὶ ἠγαπήθης ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν.

Καὶ διὰ τὴν πνευματικὴν σου ἰκανότητα καὶ τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπου ἂν ἐτάχθῃς, ἀκαταπύνητον δραστηριότητά σου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἦ θ ο ς σου, τὰς ἀρετὰς σου καὶ τὸν εὐ θ ὸ καὶ ἀ κ ἑ ρ α ι ο ν χ α ρ α κ τ ῆ ρ α σου, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σεπτιῆς Ἱεραρχίας Αὐτῆς, λαβοῦσα πάντα ταῦτα, τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά σου προσόντα ὑπ' ὄψει, ἀλλὰ καὶ τὴν λαμπρότητα σου μὲν ὅσοις, τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησας τόσον ἐδῶ ὅσοι καὶ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἔγνω νὰ σὲ προαγάγῃ καὶ νὰ σὲ ἀνταμείψῃ, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τῆς Μητροδὸς Ἐκκλησίας ἐκοιτίσας καὶ προσέφερας, καὶ νὰ παραδώσῃ μετὰ ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς χεῖρας σου τὸν λαὸν μίας Μητρο-

† Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν
κ. Νικηφόρος

πόλεως, ἵνα ἀπὸ ὑψηλοτέρου σκοπιᾶς, ὡς Ἱεράρχης πλέον, ποδηγετήσῃς αὐτὸν καὶ τὸν καθοδηγήσῃς, ὅπου τὸ ἀρχιερατικὸν σου καθήκον ἐπιτάσσει καὶ ἐπιβάλλει.

Σὲ ἐξέλεξε νὰ διαποιμάνῃς μίαν Μητρόπολιν ἱστορικὴν καὶ παλαιότατον, τὴν θεόσωστον Ἱερὰν Μητροπόλιν Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν. Καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον, διὰ τῆς χειροτονίας σου, καθίστασαι πλέον Μητροπολίτης, τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, καὶ ἀναλαμβάνεις ἐπίσημως τὰ καθήκοντα τῆς διαποιμάνσεως τῆς προμνηθεύσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

★

Θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητέ μοι Νικηφόρε,

Καὶ ἐγὼ σὲ ἐγνώρισα ἰδιαίτερος ὡς σιενόν μου συνεργάτην εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, τῆς ὁποίας ἐ-

χορηγίας Γραμματεὺς καὶ Ἀρχιγραμματεὺς Αὐτῆς μέχρι τῆς χθές. Διαθέτεις τὰ προσόντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἔχη καὶ νὰ διαθέτῃ ἕνας ἡγέτης εἰς τὸν τομέα, εἰς τὸν ὁποῖον καλεῖται καὶ ἀναλαμβάνει νὰ διακυβερνήσῃ, ὅπως οὐ καλεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας νὰ διακυβερνήσῃς τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσοῶν. Μεταβαίνεις εἰς μίαν Μητρόπολιν, ἡ ὁποία ἔχει μακρὰν παράδοσιν, τῆς ὁποίας ὁ λαὸς εἶναι εὐγενής, εἶναι φιλόδοξος καὶ εὐσεβής, λαὸς, σὺν τοῖς ἄλλοις, φιλογενής, ἕνας λαὸς, ὅστις διακρίνεται ἀπὸ πολλὰς περιοχάς, πλὴν ἐλαχίστων, ὀλιγίστων μάλιστα, περιοχῶν τῆς Πατρίδος μας, λαὸς, ὅστις διαθέτει ἐκ τοῦ τιμίου ἰδρώτος του διὰ κοινωφελῆ ἔργα, ἔργα ἀγάπης, ἔργα Χριστοῦ. Ἀναλαμβάνεις μίαν Μητρόπολιν, τῆς ὁποίας ὁ λαὸς καὶ εἰς Ἐθνικοὺς ἀγῶνας δὲν ὑπέστησε, μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους οἱ Χῖοι διέσπασαν καὶ κατέλαβον τὸ ὡς ἀπόρρητον θεωρούμενον ὄχυρόν τοῦ Σκρά. Ἀναλαμβάνεις τὴν διαποίμανσιν μιᾶς Μητροπόλεως ἱστορικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀκριτικῆς. Σήμερον, μὴ λησμονῆς, ὅτι ἡ Πατρίς διέρχεται κρισίμους ἐθνικὰς σιγμάς, καλεῖσαι ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ ἐνὸς λαοῦ, ὅστις ἔχει τόσην ἱστορίαν καὶ κατὰ τὴν φιλογένειαν καὶ φιλοπατριαν καὶ κατὰ τὸν ἐθνικὸν του παλμόν, καλεῖσαι, σὺν τοῖς ἄλλοις, νὰ σταθῆς ἐκεῖ φρουρὸς ἀκοίμητος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Νὰ ἴσασαι ὁρθὸς πάντοτε καὶ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν μας ἐπάλξεων, καὶ ἂν ποτε χρειασθῆ, ἀγαπητέ μοι Νικηφόρε, νὰ μένῃς ἐκεῖ φρουρὸς αἰώνιος, διὰ νὰ φυλάττῃς τὰς Θεομουλάς αὐτὰς τῆς πατριῶς γῆς.

★

Νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει οὔτε σέ, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὸ εὐσεβὲς ἐκκλησιαστικὸν νὰ καταπονήσω περισσότερον.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θεωρήσασά σε ὡς ἱκανὸν καὶ ἄξιον διὰ νὰ ἀναλάβῃς τὴν διακυβερνήσιν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως, σὲ καλεῖ, δι' ἐμοῦ, τὴν σιγμὴν ταύτην νὰ ἀνέλθῃς τὰς ὑψηλὰς βαθμίδας τοῦ Ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ σὲ ἐναγκαλιζέται, ἐντὸς τῆς θερμῆς ἀγκάλῃς της, καὶ σὲ καταλέγει μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν Ἀδελφῶν της, καὶ εὐχεται, ὅπως ὁ θεὸς τῆς Ἐκκλησίας Δομητιῶρ κατευθύνῃ πάντοτε τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ὥστε ἡ ποιμαντορία σου νὰ ἀποθῆ μακρὰ καὶ γόνιμος καὶ πλουσία εἰς καρποφορίαν πνευματικὴν, κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν.

Ἀκολούθως ἐν συγκινήσει πολλῆ ἀντεφώνησεν ὁ θεοφιλέστατος ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Χίου κ. Νικηφόρος, εἰπὼν:

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ καὶ ταπεινώσει ψυχῆς θαδεία δόξαν καὶ αἶνον ἀναπέμπω τῷ ἐν Τριάδι προσκυνομένῳ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι, ἐν τῇ ἀπειρῷ Αὐτοῦ ἀγά-

πῃ καὶ τῇ ἀνεξιχνίασῳ Αὐτοῦ βουλῇ καὶ ἀμέτρῳ συγκαταβάσει, ἐπέβλεψε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἐλαχιστότητά μου, καὶ διὰ τῆς θεοφωτίστου βουλῆς τῆς Σεπτικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πῆφοις κανονικαῖς Αὐτῆς ἀνύφωσέ με εἰς τὸ τριουμέριστον τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα καὶ ἀνέδειξέ με Ποιμένα καὶ Ἐπίσκοπον τῆς Ἱστορικῆς καὶ θεοσώστου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσοῶν.

«Οὕτως ἠδύοχησεν ἐπ' ἐμοῖν, κατὰ τὸν Ἱερὸν Κύριλλον, «ὁ πάντων ἡμῖν χορηγός, τῆς δικαιοσύνης ὁ πρύτανις, τῆς ἐλευθερίας ὁ δοτὴρ καὶ παντὸς ἀγαθοῦ πηγὴ καὶ πρὸφρασις», ὥστε ἐν συναγωγῇ Ἐκκλησίας πολλῇ, τοῦ τε Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τοῦ Θεοῦ, νὰ ἴσταμαι πρὸ τῶν πλῶν τοῦ ἀγίου θυσιαστηρίου, ὑπακούων καὶ πειθαρχῶν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ἐντὸς ὀλίγου δεχθῶ τὴν τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσαν καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσαν θείαν χάριν τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος καὶ καταστῶ δοχεῖον τῆς Αὐτοῦ ἐπελεύσεως. (Ἐἶη τὸ Ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον).

Ἐν τῇ θιώσει δὲ ταύτῃ τῆς ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Ἱερωσύνης συνεχιζομένης Πεντηκοστῆς, ἐν τῇ ἱστορικῇ τῆς Ἐκκλησίας πορείᾳ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὑποκλίνομαι ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ ταπεινοῦμαι πρὸ τοῦ θείου θελήματος. «Ἴδου ἦκα τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά Σου» (Ἐβρ. 10, 9).

★

Ἀλλὰ συγκινήσει θαυμάτιον περιδινόμενος καὶ φόβῳ πολλῷ διακατεχόμενος, ὅτι, εἰς ἐμαντὸν ἀφορῶν, οὐδὲν εὐρίσκω ἄξιον ἔχοντα τῆς τιμῆς ταύτης, εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἀδιαλείπτως, ὅτι ἐμεγάλυνε τὸ ἔλεος Αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ, ὅτι πιστὸν μὲ ἠγήσατο καὶ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξιώματος. Πλὴν ἀτενίζων εἰς τὸ ὕψος τούτου, αἰσθάνομαι τὸν λογισμόν μου ἐκ βάθρων σαλευόμενον καὶ τὸ ἔδαφος ὑπεκφεύγον ὑπὸ τοὺς πόδας μου. Σύνοιδα, Μακαριώτατε, ὅτι τὸ μὲν φορτίον βαρύτερον, οἱ δὲ ὤμοί μου ἀσθενέστατοι. Αὐτοῦ τῷ ὄντι τὸ ὕψος ἀναμετρῶν καὶ τῶν ἐνδυνῶν τὸ βάρος ἀναλογιζόμενος, ἀκούων δὲ καὶ τῆς ἱερᾶς τοῦ Μεγάλου Φωτίου φωνῆς, λεγούσης: «Μέγα τὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, φοβερὸν μὲν ἐστὶ νοούμενον, ἐπιθυμητὸν δὲ ταῖς ἀσωμάτοις καὶ θείαις δυνάμεσιν», τοῦ δὲ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου λέγοντος: «Ἡ ἀρχιερωσύνη τελεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξιν δ' ἐπουρανίων ἔχει ταγματῶν, διὸ χρὴ τὸν Ἀρχιερέα ὡσπερ ἐκεῖνα, οὕτως εἶναι καθαρὸν», καὶ «ὄρων τοὺς κινδύνους καὶ μὴ ἐννοῶν μόνον τὴν τιμὴν» κατὰ Ἱσίδωρον τὸν Πηλουσιώτην, (P.G. 78, 900) «ἐμάκρυνα φρυγαδεῶν» καὶ ἠδύλοθην ἐν τῇ ξένη.

Ὅτε δὲ πρὸ διετίας γεγονὸς ἐκτακτικὸν καὶ καθῆκον ἐπιτακτικὸν εἰς παλινοῦσθισιν μὲ ἠράγκασε, μετὰ ἐνναετῆ που ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διακονίᾳ ἐν μέσῳ τῆς ἐκλεκτῆς ταύτης ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποδήμου δηλονότι ἐλληνισμοῦ, τῆς ἀειζῶου ταύτης με-

ρίδος τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, εὐρέθην διὰ μιᾶς αἰχμάλωτος τῆς σαγήνης τῆς Πατρικῆς Σου στοργῆς καὶ ἀγάπης, ἐν τῇ ἀνυσιάκῳ Σου ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μερίμνη. «Ἐπεὶ τοίνυν συγχωρήσει τε καὶ παροράσει Θεοῦ ὑπὸ τὸν αὐτοῦ εἰσῆχθην ζυγόν, καὶ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν καὶ διακονίαν οὐκ ἐθέλοντῆς ἀναδέδειγματ... ὡς πάντες οἱ ἐνταῦθα ἴσασι, ἐρῶν ἔρχομαι» (P.G. 100, 172), ἠτιμημένος, κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν θεολόγον, ἐκ τῆς μεγάλης Σου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ταπεινότητά μου ἀγάπης Σου. «Ἥτιμαί, λοιπόν, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἠτιμαί καὶ τὴν ἠτιάν μου ὁμολογῶ, δέει τε καὶ ἀδυναμίᾳ συνεχόμενος. Ὑπειράγην τῷ θεῷ βουλήματι καὶ ἑμαυτὸν ἐκθύμως καὶ πειθηρῶς αὐτῷ ὑπέταξα. Καὶ νῦν, ἐπίθεος ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου τὸν ζυγὸν τὸν τραχύν, διότι «οὐκ ἔστι μοι φρυεῖν τὸ προσοισθέν», κατὰ τὸν Ἱερὸν Φώτιον, ἀφοῦ «Ἀὐτὴ ἡ ἀλλοίωσις», εἶναι ἔργον, «τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου». «Γενηθήτω τὸ θέλημά Του».

★

Διακονῶν ἐνταῦθα τὴν Σὴν θεοτίμητον Μακαριότητα ὡς Γραμματεὺς καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τεθέσμαι καὶ μεμαρτύρηκα τὴν ἀφειδώλευτον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μερίμνάν Σου. Τὰς γνωστὰς καὶ ἀγνωστὰς θυσίας Σου. Τὸ ἀνιδιοτελὲς τῆς πολιτείας Σου. Τὴν δύναμιν καὶ τὴν πιστότητα εἰς τὸν λόγον Σου. Τὴν χριστιανικὴν καὶ ἐθνικὴν εὐφυξίαν Σου. Τὴν ἀποστολικότητα τῆς καρτερίας Σου. Τὴν γνησιότητα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ Σου. Τὸ ἀκάματον τῆς δραστηριότητός Σου. Τὴν δημιουργικότητα καὶ τὸ μέγαθυμον τῆς διαθέσεώς Σου καὶ τὸ ἐν γένει δι' ἐμὲ φωτεινότερον παράδειγμα Σου. Βαθύτατα δ' ἐδγνώμων διὰ τὴν μετὰ τῆς ἐμπιστοσύνης ἐκδηλωθεῖσαν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην Σου, ἐπίτρεψόν μοι, Μακαριώτατε, νὰ διατρανώσω ἅπαξ ἔτι ὡς πιστὸς Σου θεράπων, τὴν πρὸς Σὲ νίκην μου ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν.

Τὴν αἰδίδιον δ' ἐγγνωμοσύνην μου καὶ ἀφοσίωσιν, κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην στιγμήν τῆς ζωῆς μου, κατὰ χρεὸς ὁμολογῶ καὶ πρὸς τὸν Σεπτὸν μοι Γέροντα καὶ προστάτην Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κίτρους κ. Βαρνάβαν, τὸν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου εἰσαγαγόντα με καὶ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὁποῖου ἐμαθήτευσα, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐμόγησε καὶ προσήνεγκε ἴσους κατὰ τὴν ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὄλην παρ' αὐτῷ διακονίαν μου, καθ' ἣν ἐφωταγωγῆθην τῷ φωτὶ τῆς πρὸς τὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν ἀγάπης του καὶ ἐχειραγωγῆθην τῷ φωτεινῷ καὶ ὑψηλῷ παραδείγματί του εἰς τὰς εὐθείας τρίβους τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ ξένην παραμονήν μου, ἔνθα, διὰ τῆς διορθοδόξου καὶ διαχριστιανικῆς αὐτοῦ προβολῆς καὶ τῆς διεθνῶς ἀκτινοβολούσης προσωπικότητός του, ἀπελάμβανον τῆς τιμῆς νὰ διατελῶ ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς προστασίας του πάντοτε.

Μετὰ χαρᾶς ὄθεν ἀναμιμνήσκομαι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς, τοῦ προκαθημένου καὶ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῆς θεοσώστου Ἱεραῆς Μητροπόλεως Κίτρους, τοῦ προκαθημένου καὶ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν ἀλήσιου μνήμης θεοσεβῶν ποιμνίων μου τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων Ἀγίου Λουκά Σκωτίας καὶ Τιμίου Στανροῦ Λονδίνου τῆς Ἀγιοτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας τοῦ Σεπιτοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, μεθ' ὧν πάντες μὲ περιέβαλον, τοὺς ὁποίους ἠγάπησα καὶ παρ' ὧν ἀνηγαπήθην. «Δὴ Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν των καὶ πάσαν τὴν βουλήν των πληρώσας».

Ἰδιαίτερος δὲ ἐν ἀγάπῃ πολλῇ μνημονεύω, κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ ἀνεπανάληπτον ταύτην στιγμήν τοῦ βίου μου, τοῦ εὐαγοῦς ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ ἐλλογημένου, πιστοῦ καὶ φιλογενοῦς ποιμνίου τῆς λαχούσης μοι Θεοσηρίτιου Ἱεραῆς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν, τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν εὐσεβῶν τέκνων αὐτῆς, καὶ ἐκτενῶς δέσμαι τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα σκέπη καὶ κρατύνη αὐτοὺς ἐν πᾶσι καὶ ἀδξάνῃ καὶ προάγῃ αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ κατὰ Χριστὸν προκοπῇ των «εἰς οἰκοδομὴν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ» καὶ εἰς δόξαν τοῦ Παναγίου Ὀνόματός Του, ἵνα καὶ δι' αὐτῶν δοξάζηται καὶ μεγαλύνηται ἀπανταχοῦ τῆς γῆς τοῦ περιοσίου ἑλληνικοῦ ἡμῶν Γένους καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας αὐτοῦ τὸ ὄνομα.

Χάριτας ὡσαύτως ὀφείλω καὶ ἐγγνωμοσύνην ὁμολογῶ πρὸς ἅπαντας τοὺς κυκλοῦντας τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον καὶ τοὺς συμπορευομένους ἐν τῷ Ἱερωῖ Βήματι Σεβασμιωτάτους ἁγίους Ἀρχιερεῖς, τοὺς εὐλαβεσιώτατους τῆς χάριτος Δευτίας καὶ προσφιλεσιώτατους ἐν τῇ Χριστῷ Πατέρας καὶ Ἀδελφούς, ὅτι «Θεοδόξοι», ἀπὸ περάτων συνέδρομον καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ μετὰ τῶν ἀρχόντων τῆς μωροδόλου Χίου καὶ τῶν λοιπῶν Νήσων, τῶν κατὰ σάρκα περιποθητῶν συγγενῶν καὶ πιστῶν φίλων μου, ἵνα συνενώσουν τὰς προσευχὰς των μετὰ τοῦ περιεσιώτους πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἱλαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας ἰκεσιῶν, ἵνα ἀναδειχθῶ δόκιμος καὶ ἀνεπαίσχυντος ἐν τῇ νέᾳ μου διακονίᾳ ἐργάτης καὶ ἵνα δικαιώσω τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς προσδοκίας τῆς ἐκλεξάσης με Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Σεπιτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου καὶ Προέδρου Αὐτῆς, τῶν διουροῶν πόνων καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ προσκυνητοῦ μοι Γέροντος Ἀγίου Κίτρους καὶ τοῦ ἐμπεπιστευμένου μοι λογικοῦ ποιμνίου.

Μνημονεύω προσέτι μετ' εὐλαβείας τῶν ὀνομάτων τῶν αἰδίδιων γονέων μου καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν μου, τῶν ἀειμνήσιων διδασκάλων μου καὶ τῶν ἀναδόχων ἐν τῇ πίστει, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκοπίασαν καὶ εὐελπίστησαν καὶ ἀνθ' ὧν εἰσέτι ἐν τῇ θριαμβευούσῃ Ἐκκλησίᾳ ὑπὲρ ἐμοῦ ἰκέτευσαν

ὡς καὶ σήμερον μεθ' ἡμῶν ἱκετεύουν καὶ συμπροσεύχονται. Ἐἴη ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία.

★

«Ἀλλὰ τοῦτον ἀναδεδέγμενος», σήμερον, «τὸν ἀγῶνα, ἵνα καὶ τὸν συνώνυμόν μου Νικηφόρον τὸν Ὁμολογητὴν εἰς τὸ μέσον ἀγάγω, τίνι λοιπὸν πλὴν ὑμῶν, ἀρωγῶ καὶ συλλήπτορι χορήσομαι» («ἢ τῷ ταῦτα παραχωροῦντι Θεῷ; Παρ' Οὗ ἐξαιτῶ ροπήν καὶ βοήθειαν. Εὐστολάγγνω καὶ εὐμενεῖ ὄμματι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐπιβλέψαι μετριότητα, κρατῆσαι τε τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ὀδηγῆσαι πρὸς τε τὸ Αὐτοῦ θέλημα καὶ τῶν ἐγχειρισθέντων πρὸς σωτηρίαν κυβέρονται»). (P. G. 100, 177).

Ἐδλαθῶς τοίνυν προσπίπτω καὶ ταπεινοῦμαι ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἐμῆς τόλμης συγγνώμην αἰτοῦμαι.

Ἔχεις με, Μακαριώτατε Πρωθιεράρχα, ἔχεις με ἔτοιμον ἀκολουθῆσαι Σοι εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ κατὰ ταπεινάσματος, εἰς τὰ ἅγια τῶν Ἁγίων, ἔνθα, κατὰ τὴν φοικτὴν ταύτην σιγμὴν, ἀγγέλων παρισταμένων, σιολὰς περιβεβλημένων λαμπρὰς τὸ θυσιαστήριον κυκλούντων καὶ κάτω γενόντων, θύεται ὁ Ἄμωδός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

Ἔχεις, Μακαριώτατε, τὴν εὐπέθειαν, ἀπόδος τὴν ἐδλογίαν, χειραγώγησον ταῖς εὐχαῖς, ὀδήγησον τῷ λόγῳ, τῷ πνεύματι στήριξον, διὰ πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον... καὶ «ἅλον συγκροτεῖ τὸν θεομόν τῆς Ἐκκλησίας».

Ἀτῶ ἡ δόξα, ἡ εὐχαριστία, ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Χειροτονίας καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ νέος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν κ. Νικηφόρος μετέβη πεζῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ἔνθα ἐδεξιώθη τοὺς ἐπισήμους καὶ ἐδέχθη τὰς συγχαρητήριους εὐχὰς τῶν ἀνωτέρω καὶ πληθῶς ἐπευφημοῦντος λαοῦ.

Βιογραφικὸν Σημείωμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Νικηφόρου Τζιφοπούλου

Ὁ ἐφηφισμένος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν Νικηφόρος (κατὰ κόσμον Νικόλαος) Τζιφοπούλος τοῦ Ἰωάννου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1930 εἰς τὰ Σέρβια τῆς Κοζάνης, Δυτικῆς Μακεδονίας.

Τὰ ἐγκύκλια γράμματα διήκουσεν εἰς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς Ἁγίας Ἀναστασίας Χαλκιδικῆς καὶ Ἐάνθης. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τῆς ὁποίας τυγχάνει πτυχιούχος. Γόνος ἱεροδιδασκαλικῆς ἐκ Καταφυγίου Κοζάνης οἰκογενείας προσήλθεν ἔνωρίς εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου. Τυγχάνει ἀδελφὸς τῆς Ἱεράς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ.

Ἐχειροτονήθη Διάκονος μὲν τὸ ἔτος 1955, Ἱερεὺς δὲ τὸ 1961 ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα.

Ἰππρέτησεν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κίτρους ὡς Διάκονος, Ἱεροκλήρυξ καὶ Πρωτοσύγκελλος, ἐπὶ διετίαν ὡς Στρατιωτικὸς Ἱεροκλήρυξ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, καὶ ἐπὶ ὀκταετίαν (1968 - 1976) ὡς ἐφημέριος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἀρχιεπισκοπὴν Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας, ἔνθα ἔσχεν παραλλήλως τὴν εὐκαιρίαν νὰ διευρύνῃ τὰς Θεολογικὰς σπουδὰς, ἰδίᾳ εἰς τὸν ποιμαντικὸν κλάδον, διατελέσας ἐπὶ τριετίαν ἐρευνητῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γλασκώδης, καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐκεῖ Ἐκκλησιῶν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν δραστηριοτήτων αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς νεότητος.

Ἐπανακάμφας εἰς τὴν Πατρίδα ὑπηρετήσας μέχρι τῆς ἐκλογῆς του ὡς Γραμματεὺς - Πρακτικογράφος καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου (1976 - 1979) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ νέος Ἱεράρχης ἐτιμήθη ὑπὸ μὲν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ διὰ τὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κίτρους μὲ τὴν εὐαρέσκειαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου καὶ τὸν Σταυρὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, μὲ τὸ μετάλλιον τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κίτρους εἰς ἀναγνώρισιν τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν του ἐν αὐτῇ καὶ τὸν Σταυρὸν τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων διὰ τὴν αὐτόθι (ἐν Σκωτία καὶ Λονδίῳ) πολὺπλευρον θρησκευτικῆν, ἐκπαιδευτικῆν καὶ ἐθνικὴν δραστηριότητά του.

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ κ. κ. Ν Ι Κ Ο Λ Α Ο Υ

Τὴν 23ῃν Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγένετο ἡ ἐκλογή τοῦ Μητροπολίτου τῆς γεωστρατησίας Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρπενησίου.

Κατ' ἀρχὰς κατηρτίσθη Τριπρόσωπον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 590) 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀποτελεσθὲν ἐκ τῶν Πανσο. Ἀρχιμ. Νικολάου Δρόσου, λαβόντος ψήφους 60, Βράκα Δαμασκηνοῦ, λαβόντος ψήφους 8 καὶ Παρασκευοπούλου Γερμανοῦ, λαβόντος ψήφους 8. Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς Ἐκλογῆς Μητροπολίτης Καρπενησίου ἐξελέγη ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. Νικόλαος Δρόσος, Ἱεροκλήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης διὰ ψήφων 61, ἔναντι τοῦ Ἀρχιμ. Βράκα Δαμασκηνοῦ διὰ ψήφων 2 καὶ 7 λευκῶν.

Αὐθήμερόν ἐτελέσθη τὸ Μικρὸν καὶ Μέγα Μήνυμα τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Καρπενησίου.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΪΜ, προσφωνῶν τὸν Ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Καρπενησίου ἐξήρε τὴν ὁμοψυχίαν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, προσθέσας, ὅτι ἐν τῇ ἐνότητι καὶ τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει Αὐτῆς θὰ δυνηθῇ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰ δύσκολα προδλήματα, πού ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν.

Ἀπαντῶν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐψηφισμένος εἶπεν:

Μὲ θαθεῖαν συγκίνησιν, ἀποδεχόμενος τὴν τιμητικὴν ἐκλογήν, εὐλαβῶς ὑποβάλλω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς ἐν ἀγίῳ Πνεύματι συγκροτοῦντας τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν.

Διαβεβαιῶν, ὅτι, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, θὰ συνεχίσω νὰ προσφέρω πιστῶς τὴν ἱερατικὴν μου διακονίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ σωτηριώδει διαποιμάνσει τοῦ χριστοπλυνύμου πληρώματος τῆς λαχούσης μοι ἀριτυοσιᾶτος Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν εὐγνωμοσύνῃ πρὸς τὸν Ἅγιον Θεόν, τὸν ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν ἐμὴν ταπεινώσιν, ἐπικαλοῦμαι τὰς εὐχὰς τῆς ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ πάντων τῶν σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ στανροῦ τῆς ἐπισκοπικῆς «διακονίας» καὶ τὴν θεάρεστον πλήρωσιν τῆς νέας «ἀποστολῆς», εἰς τὴν ὁποίαν με καλεῖ ἡ δι' ὑμῶν ἐκφρασθεῖσα βουλὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ χειροτονία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρπενησίου κ. Νικολάου ἐγένετο τὴν 28ῃν Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. εἰς τὸν Ἱερόν Ναὸν Ἁγίου Κωνσταντίνου Κοζάνης ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονυσίου, συμπαραστατομένου ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν πρ. Ζακύνθου κ. Ἀποστόλου, Ἐλασσῶνος κ. Σεβαστιανοῦ, Βερροίας κ. Παύλου, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, Κιλικισίου κ. Ἀμβροσίου καὶ Γρεβενῶν κ. Σεργίου.

Ἐπίσης παρευρίσκαντο ὁ Νομάρχης Κοζάνης, ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς, οἱ Δήμαρχοι Κοζάνης, Σερβίων καὶ Βελθεγδοῦ, Ἐκπρόσωποι τῆς πόλεως Καρπενησίου, φίλοι τοῦ Χειροτονομένου καὶ πλήθος λαοῦ τῆς πόλεως Κοζάνης, τῶν Σερβίων καὶ τῶν Περιχώρων.

Κατὰ τὴν Χειροτονίαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος, προσφωνῶν τὸν νέον Μητροπολίτην, εἶπεν:

Θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητὲ Νικόλαε, ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρπενησίου,

Αἰσθάνομαι ἀγίαν χαρὰν, ὅτι ἤλθεν ἤδη ἡ ὥρα νὰ σὲ καλέσω, διὰ νὰ λάβῃς τὸ πλήρωμα τῆς Ἱερωσύνης.

Εἶναι πράγματι πολὺ μεγάλη καὶ πολὺ ἱερὴ ἡ στιγμή αὕτη, καὶ διὰ σὲ καὶ δι' ὅλους ἡμᾶς.

Ὅθεν ἄς δοξάσωμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον αὐτῆς κ. Σεραφεῖμ. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τοὺς παρόντας ἐδῶ Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, τοὺς προσυτέρους καὶ τοὺς διακόνους. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, οἵτινες κατέκλυσαν σήμερον τὸν ἱερόν τοῦ ναόν.

Ὡ Θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητὲ Νικόλαε, εἶναι ὄντως πολὺ μεγάλη καὶ ἱερὰ ἡ στιγμή αὕτη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναλογίζομαι τὸ μυστήριον καὶ τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἱερωσύνην δηλαδὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἱερῶν Πατέρων, δι' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ Ἐπισκόπου καὶ κατ' ἀδιάλειπτον διαδοχὴν ἡ ἱερωσύνη φθάνει μέχρις ἐδῶ.

Τοῦτο εἶναι ἡ ἐγγύησις τῆς ἐνότιος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ μαρτύριον τῆς ἀληθείας τῆς πίστεως. Τὸ ἔγραψεν ἤδη ὁ ἱερομόναχος Ἰγνάτιος, ὅτι «χωρὶς τούτων Ἐκκλησία οὐ καλεῖται»· χωρὶς δηλαδὴ τῶν ἱερέων, ἦτοι τῶν ἐπισκόπων, τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει.

Ἡ χειροτονία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, μάλιστα δὲ ἡ χειροτονία Ἐπισκόπων εἶναι ἐπανάληψις τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς. Διὰ τοῦτο σήμερον, μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Ἀναστάσεως, ἀκούομεν ψαλλομένους καὶ τοὺς ὕμνους τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Πρὸ εἴκοσιν ἀκριβῶς ἐτῶν τὸ Ἅγιον τοῦτο Πνεῦμα, δι' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου, σὲ κατέστησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλληλοδιαδόχως διάκονον καὶ πρεσβύτερον.

Ἐπὶ εἴκοσι συναπλὰ ἔτη τὸ Ἅγιον τοῦτο Πνεῦμα σὲ φωτίζει καὶ σὲ ἐνισχύει εἰς ἐπιτέλειαν τοῦ ἱερατικοῦ σου ἔργου καὶ πληροφόρησιν τῆς διακονίας σου.

Μετὰ εἴκοσιν ἔτη, ὄριμος ἤδη καὶ δεδοκιμασμένος, καλεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα καθέξης ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐπισκοπικὴν καθέδρα.

Ἡ ζωὴ μας καὶ τὸ ἔργον μας, Θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητὲ Νικόλαε, συνδέεται ὄχι μόνον μετὰ τῶν προσώπων, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν πραγμάτων. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ἀγαπᾷ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων διακονεῖ.

Εἶναι πρόσωπα καὶ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι οἱ χριστιανοὶ μας καὶ οἱ τόποι μας, τοὺς ὁποίους μᾶς ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός, νὰ τοὺς ποιμάνωμεν καὶ νὰ τοὺς φυλάξωμεν.

Σὺ δέ, Θεοφιλέστατε, ἐποίμανας ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, μετὰ ἀγάπης καὶ ἐπισιτήμης, ἀλλὰ καὶ ἐφύλαξας ὄντως τὴν πόλιν καὶ τὴν περιοχὴν τῶν Σερβίων.

Ἠγάπησας τὸν κληρὸν καὶ τὸν λαόν, ἱεροοῦργησας καὶ ἐδίδαξας ἀνελλιπῶς, καὶ ἐγένου πρῶτος καὶ ἐπεικὴς πρὸς πάντας.

Δὲν διστᾷζω νὰ λέγω ταῦτα, διότι ὅσοι τώρα μὲ ἀκούουν, ὄχι μόνον ἐκ τῶν Σερβίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς Κοζάνης, μαρτυροῦν περὶ τούτων καὶ ἐπικροτοῦν εἰς τοὺς λόγους μου.

Διότι, καθὼς οὐ τοὺς ἠγάπησας καὶ ἐκείνοι σὲ ἠγάπησαν, καὶ ἀπονέμουν εἰς σὲ τιμὴν καὶ σεβασμόν, καὶ χαίρουν εἰς τὴν χαρὰν σου, καὶ προσεύχονται εἰς τὴν χειροτονίαν σου.

Πρῶτος μεταξὺ ὄλων χαίρω ἐγώ, ὅτι ἀξιούμαι σήμερον νὰ σὲ προάγω ἀξίως εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάοματος τῆς ἱερωσύνης.

Τὰ Σέρβια καὶ ἡ Κοζάνη, ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς τῆς θεοσώστου ταύτης ἐπαρχίας σὲ εὐχαριστοῦμεν, διότι μᾶς δίδεις σήμερον μίαν τόσον μεγάλην πνευματικὴν χαρὰν.

Ἐξηντατέσσαρα ἔτη ἡ πόλις μας εἶχε νὰ ἴδῃ καὶ νὰ χαρῆ χειροτονίαν ἐπισκόπου, ἀπὸ τοῦ 1915, ὅτε εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος ὁ μακαριστὸς Εἰρηνοπόλεως Φώτιος, ὁ ἔπειτα Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τοῦτου ἡ εὐλογία καὶ πάντων τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων ἐπισκόπων καὶ ἱερέων τῆς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης αἱ εὐχαὶ εἶησαν μεθ' ἡμῶν πάντοτε. Ἀμήν.

Ἄλλ' ἤδη, Θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητὲ Νικόλαε, ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρπενησίου, δοῦλε τοῦ Θεοῦ ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Ἀπαντῶν ἐν συγκινήσει πολλῇ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐφηφισμένος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος εἶπεν:

«Ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ πολλῶν¹ καὶ ὑπακούων εἰς τὴν διὰ τῆς ψήφου τῶν σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας συνοδικῶς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἐκφραζομένην θεῖαν κλήσιν, προσέρχομαι ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ἵνα λάβω παρ' Αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν τιμῶν χειρῶν τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος καὶ τῶν συλλειτουργούντων ἁγίων Ἀρχιερέων τὴν θεῖαν τῆς ἀρχιερωσύνης χάριν, λειτουργίαν καὶ ἀποστολήν.

«Φόβῳ μεγάλῳ συνέχομαι² ἐνώπιον τοῦ τελομένου σήμερον μωτηρίου, διότι, καθ' ὅσον δύναμαι, «οἶδα τὴν ἑμαντοῦ ψυχὴν τὴν ἀσθενῆ ταύτην καὶ μικρὰν³ καὶ ἀναλογίζομαι τὸ ἀμέτρητον πνευματικὸν βάρος καὶ τὴν ἀνυπολόγιστον ἠθικὴν εὐθύνην τῆς ὑψηλῆς καὶ δυσπροσίτου ταύτης ἀρχιερατικῆς διακονίας, τὴν ὁποίαν ἀναδέχομαι σήμερον ἐνώπιον, λέγω, τοῦ καλοῦντός με Θεοῦ καὶ τῆς ἐκφραζούσης τὴν κλήσιν ταύτην σεπιτῆς Ἱεραρχίας. «Φόβῳ μεγάλῳ συνέχομαι», διότι ἀποθέτω πλεόν τὴν εὐθύνην καὶ τὴν ἀπλήρῃ ὑπακοὴν τῆς τοῦ πρεσβυτέρου διακονίας, καλοῦμαι νὰ ἐπωμισθῶ πλήρῃ συναισθήσει τῆς πολλῆς μου ἀδυναμίας τὸν βαρύτερον σταυρὸν καὶ τὰς μεγαλύτερας καὶ εὐρύτερας εὐθύνas τῆς καθ' ὑπεροχὴν λειτουργίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἐπισκόπου. Οὐ καταφρονῶ «οἶτους καμάτους μέλλω ἀναδέξασθαι, εἰ δὲ ἀναδέχομαι οὐκ ἀμηχάνως», ἀλλ' ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ, ἐν συντριβῇ καὶ κατανόξει, ἐν ταπεινώσει καὶ προσευχῇ προσέρχομαι θαρρῶν «ὑπερβῆναι τείχος ἐν τῷ Θεῷ μου»⁴. Καὶ ὡς ἀπλοῦς

1. Α' Κορ. 6' 3.

2. Λουκ. 11' 37.

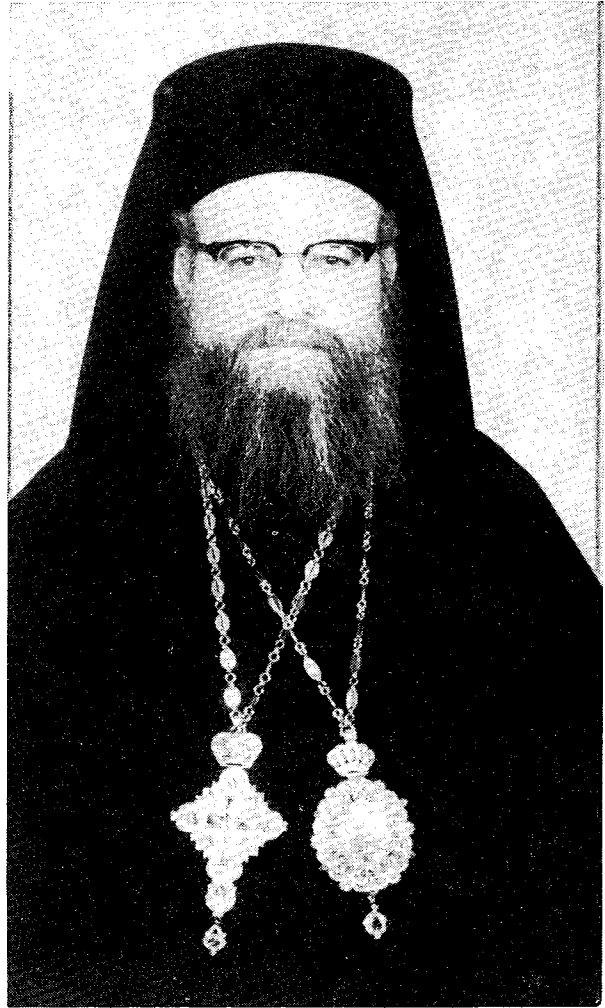
3. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Περὶ Ἱερωσύνης Λόγ. Γ' 8. M.P.G. 48, 646.

4. Β' Βασιλ. ΚΒ' 30.

προσβύτερος είχαν πάντοτε την συναίσθησιν, διὰ «πολιτῶν κατωτέρω κείμαι τοῦ ἱερατεῦεν τῷ Θεῷ», διὰ τὰ ὁμιλήσω μὲ τὴν γλώσσαν τοῦ Μεγάλου τῆς Ἐκκλησίας Πατρὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου⁵. Πολλὸν περισσότερον, μετὰ τὴν 20ετῆ ἱερατικὴν διακονίαν εἰς τὴν πολλὰ παθοῦσαν πρώτην καὶ ἱστορικὴν κωμόπολιν τῆς Μακεδονίας, τὴν τῶν Σερβίων, πολὺ, λέγω, περισσότερον σήμερον μετὰ θαυτέρας ἐπιγνώσεως τοῦ πνευματικοῦ ἔργου καὶ χρέους τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος προσέρομαι εἰς τὸ μέγα μυστήριον.

Θεόπνευστον τὸ γεγραμμένον ἐν τῷ ψαλμῷ «Ἡτοιμάσθη καὶ οὐκ ἐταράχθη»⁶. Εἶναι δὲ γνωστόν, διὸ ἡ πνευματικὴ προετοιμασία καὶ ἀγωγή ἐν τῷ βίῳ διὰ τὴν ὁρτὴν καὶ κατὰ πάντα συμφέρουσαν ἀντιμετώπιση πάσης ἀγαθῆς ἢ δυσημενοῦς περιστάσεως, εἶναι ἀναγκαῖα καὶ βασικὴ ὑποχρέωσις παντὸς πιστοῦ. Καὶ ὅμως, παρὰ ταῦτα, ἐν εἰλικρινεῖα ὁμολογῶ κατὰ τὴν ἱερωτάτην αὐτὴν στιγμήν, διὸ «οὐχ ἠτοιμάσθη» ἐπαρκῶς δι' ὅσα περὶ ἐμὲ τελοῦνται σήμερον. «Οὐχ ἠτοιμάσθη» ἐπαρκῶς τοῦ «λαβεῖν τὸν κλήρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς»⁷. «Οὐχ ἠτοιμάσθη» ἐπαρκῶς διὰ τὸ ὑψηλὸν καὶ βαρὺ ἔργον⁸, τὸ ὁποῖον τιμητικῶς μὲν ἡ Ἐκκλησία, χροστικῶς δὲ εἰς ἐμὲ ἐπιτίθεται σήμερον εἰς τοὺς ἀδυνάτους ὄμους μου, καὶ διὰ τοῦτο, ὁμολογῶ, «ἐταράχθη».

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἱερατικῆς μου διακονίας μέχρι τῆς σήμερον καὶ χωρὶς τὴν ἔλλειψιν πολλῶν ἀδυναμιῶν μου, ὅμως πιστῶς καὶ εὐσυνειδήτως ἐπηρετήσας τὴν Ἐκκλησίαν παρὰ τῷ ἁγίῳ ἐπισκόπῳ καὶ Πατρὶ μου, σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονυσίῳ, ἐγγνώρισα καὶ καθ' ὅσον δύναμαι γνωρίζω τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου ἐνὸς ἐπισκόπου καὶ τὸ εὐρύτερον σιάδιον τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχομαι. Κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμήν ἰδιαίτερος ἀκούω τοῦ ἁγίου καὶ σοφοῦ καθοδηγητοῦ τῆς Αἰγύπτου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, ὁμιλοῦντος περὶ τοῦ πολυσχιδοῦς καὶ εὐρυτάτου ἔργου τοῦ Ἐπισκόπου καὶ λέγοντος: «Ἐπίσκοπος ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τὴν οἰκίαν ὀφείλει οἰκονομεῖν ἐπίστασθαι. Ἐπισκοπεῖν αὐτὸν χρὴ τὰς ἐφόδους τῶν θηρῶν τῶν ἀοράτων καὶ τῶν ἀφανῶν, τὰς τῆς Ἐκκλησίας ῥαθυμίας, τὰς τῶν Μοναχῶν ὀλιγωρίας, τὰς τῶν ἀδίκων ἐπηρείας, τὰς τῶν χρηρῶν δυσπραγίας, τὰς τῶν ὀφραγῶν ἀπορίας, τὰς τοῦ θυσιαστηρίου ὑπονοίας, τὰς τῶν διακονούντων καχεξίας, τὰς τῶν νέων κακοπραγίας, τὰς τῶν παλακῶν κακοβουλίας καὶ ὅλον εἶναι ὀφθαλμὸν πάντα ὀρῶντα καὶ μηδὲν παρορῶντα, ὧν εἴ τι ἀμεληθεῖται, οὐκ αὐτὸς μόνος παιδεύεται, ἀλλὰ πᾶσα πολλάκις σὺν ἐκείνῳ ἡ Ἐκκλησία»⁹. Ἀκούω τοῦ αὐτοῦ Πατρὸς, θεω-

† Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου
κ. Νικολαοῦ

ροῦντος τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου ἔργον καὶ οὐκ ἄνεσιν, φροντίδα οὐ τρυφήν, λειτουργίαν ἐπεύθυνον οὐκ ἀοχὴν ἀνεξέταστον πατρικὴν κηδεμονίαν, οὐ τυραννικὴν αὐτονομίαν». Ἀκούω τῆς φωνῆς ἁγίων Πατέρων καὶ δὴ τῶν ἐπιστημόνων τῆς ἱερωσύνης, τοῦ θεορρήμονος Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐξαιρόντων καὶ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν παραδείγματις τὸ δυσπρόσιτον καὶ ἀνυπέροβλητον ἔργον τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ συνέχομαι φόβῳ. Ὁ φόβος οὗτος, περὶ τοῦ ὁποῖου ἀπ' ἀρχῆς ὁμιλῶ, δὲν εἶναι οὔτε σχῆμα λόγου, οὔτε ὑποτιθέμενος, ἀλλὰ μία ἐπιτόμως διακατέχουσά με πραγματικότητα.

Συναισθάνομαι θαδέως τὴν δυσκολίαν τοῦ ἀναλαμβάνομένου ἔργου καὶ δὲν ἀγνοῶ τὰς ποικίλας καὶ ἀνυπερβλήτους ἐνίοτε δυσχερείας, τὰς ὁποίας θὰ συναντήσω ἐν τῇ ἐκπληρώσει αὐτοῦ καὶ δὴ ἐν μέσῳ τῆς σημερινῆς πνευματικῶς ἀνεργατοῦ κοινωνίας καὶ τῶν κρισίμων ἡμερῶν τὰς ὁποίας διερχόμεθα. Γνωρίζω καλῶς πόσοι προβατίσχημοι λύκοι καὶ ἐχθροὶ

5. Ἀπολογητικός, Μ.Ρ.Γ. 35, 509 Α.

6. ΡΙΗ' 60.

7. Πράξ. α' 25.

8. Α' Τιμ. γ' 1.

9. Ἐπιστ. 1, 149 καὶ 3, 216.

περικυκλοῦσι τὰ λογικὰ τοῦ Κυρίου πρόβατα, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅτι «οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου»¹⁰. «Οἶδα τῆς διακονίας τὸ μέγεθος καὶ τὴν πολλὴν τοῦ (πράγματος) ἔργου δυσκολίαν»¹¹. «σύννοια οὐκ ἀρκοῦσάν μου τὴν ψυχὴν πρὸς τὸν τοῦ πράγματος ὄγκον»¹². «Ὁμολογῶ ὅτι «ἐγὼ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός», «ποιμὴν ὀλίγους καὶ πένης καὶ (πιθανῶς) οὕτω τοὺς ἄλλοις ἀρέσκω ποιμεῖν»¹³. Μόνῃ μου δύναμις ἡ ἀσθενεία μου. Διὰ τοῦτο ὡς σκευὸς ἀσθενείας, προσεύξασθε μετ' ἐμοῦ, ἵνα πληρωθῶμαι δυνάμεως ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ (Κυρίου τῶν Δυνάμεων) καὶ ἵνα μετὰ πολλῆς χαρᾶς «καυχῶμαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ»¹⁴.

Ἄλλωστε εἶμαι βέβαιος, ὅτι εἰς τὸν ἀπὸ τῆς νέας ὑπευθύνου θέσεως πνευματικὸν μου ἀγῶνα, Σεβασμιώτατε, θὰ παραμείνητε καὶ θὰ εἴσθε δι' ἐμὲ ὁ πνευματικὸς πατήρ, ὁ σοφὸς σύμβουλος καὶ ὁ πεπειραμένος ὁδηγός. Ἡ φωνὴ σας ἐπαναλαμβάνει εἰς ἐμὲ μωστικῶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἔμφοβον Μωϋσῆν «Αὐτὸς προπορεύσομαι σοῦ...»¹⁵. Ἡ ἀγάπη καὶ αἱ πατρικαὶ σας εὐχαὶ καὶ συμβουλαι θὰ ἀποτελοῦν δι' ἐμὲ πολὺτιμον θησαυρὸν καὶ πλοσίαν κληρονομίαν, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἀντιῶ θάρρος καὶ δύναμις. Ἄλλως, δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ εἶπω καὶ ἐγὼ καθὼς ὁ θεόπηγος Μωϋσῆς: «Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύῃ, μὴ μὲ ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν»¹⁶. Ἄλλ' ὑπὲρ ταῦτα, εἰς τὴν ἀπειρον τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα προσδύλω, τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἰερωσύνης εἰς τὸ σωτήριον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἀναλογιζόμενος, τῆς ἐνθαρρυνούσης τὸν θεῖον Παῦλον ἀπαντήσεως τοῦ Κυρίου «... ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου ἢ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»¹⁷ ἀκούον καὶ εἰς τὴν θεῖαν καὶ τιμητικὴν τῆς Ἐκκλησίας κλητὸν χρεωστικῶς ὑπακούων, προσέρχομαι μετὰ φόβου καὶ κύπτιου δουλικῶς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τὸν αὐχένα, ἵνα μὲ ἐπισκιάσῃ ἡ θεία Χάρις, ἢ (τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα).

Κατὰ χρέος ἡθικὸν εὐχαριστῶ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς συνοδικῶς ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι τιμήσαντάς με διὰ τῆς ψήφου των καὶ κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ ἐκλέξαντάς με. Ἐπι δε μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης μνημονεύω κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμήν τῶν

10. Ἐφεσ. στ' 12.

11. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Λόγ. Περὶ Ἱερωσύνης, Γ' 8.

12. Τοῦ αὐτοῦ, Λόγος Περὶ Ἱερωσύνης, Β' 5.

13. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Λόγος 32, 1. M.P.G. 36, 173 A.

14. Β' Κορ. ιδ' 9.

15. Ἐξοδ. ΛΓ' 14.

16. Ἐξοδ. ΛΓ' 15.

17. Β' Κορ. ιδ' 9.

«ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου» ἀναθρεψάντων με γονέων, τῶν διδασκάλων μου καὶ πάντων τῶν καθ' οἰονδήποτε τρόπον εὐεργετησάντων με. Εὐχόμεναι (λειτουργικῶς), ὅπως ὁ δικαιοκρίτης Κύριος, ὁ γνώσκων τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ ἀνταμείβων τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν, γράψῃ αὐτὰ «ἐν Βίβλῳ ζωῆς»¹⁸. Πάντας ὁμοίως τοὺς ἐλλικρινῶς ἀγαπώντάς με καὶ τοὺς ἐγγὺς καὶ μακρὰν ὑπὲρ ἐμοῦ σήμερον προσευχομένους τῷ Κυρίῳ, θεομῶς εὐχαριστῶ.

Καὶ νῦν, Σεβασμιώτατε Πάτερ, κυκλοῦντες τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, ἐδλαβέσταιοι Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι καὶ ἅπας πιστὲ λαὸ τοῦ Κυρίου, ἱκετεύω ὅλους ἀδελφικῶς «συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν»¹⁹, ἵνα τηρήσω κατὰ δύναμιν μέχρι τέλους «τὴν ἱερουργίαν τοῦ Ἐθαγγελίου δόκιμον, τὸν βαθμὸν ἀπαπεινώτου, τὸν χαρακτῆρα ἀκαταίσχυτον, τὸ ὑπουργημα ἀνεπλήρητον, τὸ πολίτευμα ἀμεμπτον, τὴν διακονίαν ἀκατάγνωστον, τὸ ἔργον τῆς τοῦ λόγου διακονίας πιστόν, τὴν οἰκονομίαν τῶν μωστηρίων φρόνιμον»²⁰. Εὐξασθε, ὅπως ὁ Κύριος διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ ἀναδείξῃ με «τίμιον σκευὸς τῆς ἐκλογῆς» Του, «ἀύπον τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστοφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ»²¹, ἵνα πρὸς δόξαν καὶ μόνον Αὐτοῦ καὶ σωτηρίαν ψυχῶν ἐργαζόμενος, «σώσω ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἀκούοντάς μου»²².

Ἐπίβλεπον, τοῖνον, ἐπ' ἐμὲ, Φιλάνθρωπε Κύριε, μετὰ φόβου καὶ ταπεινοφροσύνης προσφερόντάς Σοι τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις καὶ «ικάνωσόν με ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου τοῦ ὑπηρετεῖν Σε ἀκαταγνώστως, ἀπροσκόπτως καὶ ἀμέμπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρινωρίῳ τῆς συνειδήσεώς μου»²³ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ἀμήν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς χειροτονίας καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ νέος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος ἐδέχθη τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς πάντων τῶν ἀνωτέρω παρευρεθέντων καὶ πληθῶς ἐπευφημούντων λαοῦ.

Βιογραφικὸν Σημείωμα

Ὁ Μητροπολίτης Καρπενησίου Νικόλαος Ἀντωνίου Δρόσος ἐγεννήθη ἐν Ἐμπορείῳ Θήρας τὴν 2αν Φεβρουαρίου τοῦ 1929. Τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα ἐδιδάχθη εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα. Ἀπὸ τοῦ 1945 - 1952 ἐσπούδασεν εἰς τὴν ἐπιτατάξιον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Κορίνθου, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε πρωτεύων. Μετὰ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ἐνεγράφη καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου

18. Φιλίπ. Δ' 3.

19. Ρωμ. ιε' 30.

20. Ἰγνατίου, Μαγνησ. Β.Ε.Π. 2, 294.

21. Α' Τιμ. ε' 12.

22. Α' Τιμ. δ' 16β.

23. Εὐχὴ Α' πιστῶν.

Ν Ο Μ Ο Σ Υ Π' Α Ρ Ι Θ. 868

ΠΕΡΙ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ ΛΟΓΩ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΑΜΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΕΩΣ

Ο κατωτέρω δημοσιευόμενος Νόμος αφορά εις θέμα κρίσιμον διά την Έκκλησίαν, επί του οποίου αυτή έχει λάβει συγκεκριμένην θέσιν. Δημοσιεύομεν τόν Νόμον προς ενημέρωσιν των άρμοδίων εκκλησιαστικών όργάνων, οίκοθεν νοουμένου ότι ή Έκκλησία διατηρεί τάς επιφυλάξεις της.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 868

Περί διαζυγίου λόγω μακροχρονίου διακοπής
της έγγάμου συμβιώσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ψηφισάμενοι όμοφώνως μετά της Βουλής άπεφασίσαμεν:

Άρθρον 1.

1. Έκάτερος των συζύγων δύναται να ζητήσει το διαζύγιον εάν επήλθε διακοπή της έγγάμου συμβιώσεως, διήρκεσε δέ αυτή επί έξ τολάχιστον συναπτά έτη, μέχρι της καταθέσεως της προς τούτο άγωγής.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον άγωγή, δέον να κατατεθή εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξ μηνών από της έναρξεως της ισχύος του παρόντος. Η κατά τάς παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 595 του Κώδικος Πολ. Δικονομίας τρίμηνος προθεσμία, όρίζεται διά την εφαρμογήν του παρόντος εις τεσσαράκοντα πέντε ημέρας.

3. Η αίτησις συνδιαλλαγής δύναται να υποβληθή εις τόν κατά το άρθρον 593 παρ. 2 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας άρμοδίον και πρό της συμπληρώσεως της έξαστους διακοπής της έγγάμου συμβιώσεως.

Άθηνών, λαδών το πτυχίον αυτού έν έτει 1956. Έν συνεχεία εκπληρώνων την στρατιωτικήν του θητείαν, υπηρέτησεν επί έτος εις την Θρησκευτικήν Υπηρεσίαν της ΙΧ Μεραρχίας με έδραν την Κοζάνην.

Τήν 16ην Νοεμβρίου του 1958 έχειροτονήθη διάκονος υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερβίων και Κοζάνης κ. Διονυσίου έν τή έν ώ υπηρέτησεν επί τετραετίαν ως πρωτοβάλτης Ιερών ναών του άγίου Άνδρέου Πετραλώνων Άθηνών και την 1ην Ιανουαρίου 1959 έχειροτονήθη πρεσβύτερος και προεχειρίσθη άυθιμερόν εις Αρχιμανδρίτην υπό του αυτού Μητροπολίτου έν τή καθεδρική ναή του άγίου Νικολάου Κοζάνης. Από του έτους αυτού ένατεστάθη εις τά Σέρδια ως Αρχιερατικός Επίτροπος, Ιεροκήρυξ, Κατηχητής και Πνευματικός έν τή περιοχή αυτών και διηκόνησε πιστώσ την Έκκλησίαν επί είκοσι συναπτά έτη μέχρι της 23ης Ιανουαρίου 1979, ότε έξελέγη υπό της σεπτής Ιεραρχίας της Έκκλησίας της Ελλάδος πρώτος Μητροπολίτης της νεοσυσταθείσης Μητροπόλεως Καρπενήσιου.

Άρθρον 2.

Δικαίωμα προς διάζευξιν δέν υφίσταται: 1) εάν ήθελε διαπιστωθή υπό του δικαστηρίου ότι είναι σφόδρα πιθανή ή άποκατάστασις της έγγάμου συμβιώσεως, 2) εάν ό έναγόμενος άντιτάσσεται εις την λύσιν του γάμου ένεκα εκιάκτων περιστάσεων υπό τάς όποιás το διαζύγιον θά άποτελεί δι' αυτόν ή τά κοινά τέκνα τού αυτήν έξαιρετικήν σκληρότητα, ώστε λαμβανομένων υπ' όψιν και των συνθηκών ύφ' ός τελεί ό έναγων, να επιβάλλεται ή διατήρησις του γάμου.

Άρθρον 3.

1. Κατ' αίτησιν του έναγόμενου και άνευ άσκήσεως άνταγωγής, δύναται να κηρυχθή ύπαίτιος του διαζυγίου ό έναγων, α) εάν ή διακοπή της συμβιώσεως όφείλεται εις ύπατιότητα αυτού, β) εάν άπειδείχθησαν γεγονότα μη δυνάμενα μέν πλέον, ένεκα συγγνώμης ή παρελεύσεως της προθεσμίας, να άποτελέσουν λόγον διαζυγίου, αλλά τά όποία, καθ' έαυτά, παρείχον εις τόν έναγόμενον δικαίωμα προς διάζευξιν.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον αίτησις του έναγόμενου γίνεται δεκτή, εάν ό έναγων δηλώσῃ άυτοπροσώπως ή δι' ειδικού πληρεξουσίου ότι δέχεται να κηρυχθή ύπαίτιος του διαζυγίου.

Άρθρον 4.

Ός προς τά θέματα τά προκύπτοντα εκ του κατά τόν παρόντα νόμον διαζυγίου και ίδια ως προς τάς συνεπειάς αυτού, εφαρμόζονται αναλόγως αι αντίστοιχοι διατάξεις του Άστικού Κώδικος.

Άρθρον 5.

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται μετά δεκαήμερον από της δημοσιεύσεως αυτού διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ο παρών νόμος ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμεραν κυρωθείς, δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως και έκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝ. Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Έθεωρήθη και έτέθη ή μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Έν Άθήναις τή 14 Φεβρουαρίου 1979

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ

ΩΣ ΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας τοῦ Δεκαπενταυγούστου, ψάλλεται, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Π α ρ ἄ δ ο σ ι ς

Ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν, πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψάλλεται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας τοῦ 15αυγούστου. Ὁ Κανὼν οὗτος, ἀποτελούμενος ἐξ ἑννέα ᾠδῶν, ἀποτελεῖ τμήμα τῆς καθόλου Ἐκκλησι. ποιήσεως, ἡ ὁποία προήλθεν ἐκ τοῦ ποιητικοῦ ὄργασμοῦ τῶν πιστῶν Βυζαντινῶν προγόνων ἡμῶν, τοῦ ἐκπηγάζοντος ἐκ τῆς θρησκευτικότητος τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὰ Λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπάρχουν ἐγκατεσπαρμένοι πλείστοι ὄσοι Κανόνες, ἀφιερωμένοι εἰς διάφορα πρόσωπα τῆς Θεοπροσκύτου Ἐκκλησίας, καὶ δὴ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Οἱ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Παναγίας, τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ἀναφερόμενοι Κανόνες, εἶναι διαφόρου περιεχομένου (π.χ. δογματικοί, ἱκετήριοι, πανηγυρικοὶ κλπ.).

Ποιητὴς τοῦ Μεγάλου Παρακλ. Κανόνος ἀναφέρεται ὁ Θεόδωρος Λάσκαρις, ὁ Δούκας, Ἀυτοκράτωρ τῆς Νικαίας (1255-1259), ἀνὴρ ἐξόχως ἀσχολούμενος μὲ τὰ Θεολογικά, συντάξας δὲ καὶ διαφόρους Ἐκκλησιολόγους¹. Οὗτος, περὶ τὰς δυσμὰς τοῦ βίου του κατέλιπε τὴν βασιλικὴν ἀλουργίδα καὶ ἐνεδύθη τὸ ταπεινὸν Σχήμα τοῦ Μοναχοῦ.

Ὁ Μ. Παρακλ. Κανὼν περατοῦται διὰ τεσσάρων Μεγαλυαρίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον, εἰλημμένον ἐκ τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, δηλοῖ τὴν σχέσιν Κανόνος καὶ ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως².

1. Μεταξὺ ἄλλων μνημονεύει. «Περὶ Ἁγίου Πνεύματος», «Κατὰ Λατίνων», «Ἐγώμιον εἰς Ἁγ. Εὐθύμιον» κ.ἄ. Βλ. Ἑλλην. Πατρολογία MIGNÉ, τ. 140 σ. 759 - 780, 1267 - 1296.

2. Κατὰ παράδοσιν τὰ Μεγαλυάρια ἀρχικῶς ἦσαν μόνον τρία, τοῦ τετάρτου ἐκ τῶν ὑστέρων προστεθέντος, διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν: Ἀρχιερεῖς τῆς Μάρτυς, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἀπήγετο εἰς θάνατον, ἀτεινίας δὲ ἐκ τοῦ τόπου τοῦ μαρτυρίου του τὴν πάλαι ποτὲ Βασιλεῦσαν πόλιν, ἀφῆκε στεναγμὸν καὶ ἀπήγγειλε δακρύων: «Χρυσοπλοκάτατε πύργε...» Τοῦτο οἱ δήμιοι: ἐξέλαβον ὡς ὑστάτην προσευχὴν, οἱ παριστάμενοι δὲ

Π ε ρ ι ε χ ὄ μ ε ν ο ν

Ὁ Μέγας Παρακλ. Κανὼν, εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱκετηρίων Κανόνων. Δι' αὐτοῦ ὁ ποιητὴς δὲν αἰτεῖται τὴν παρὰ τῆς Θεοτόκου χορήγησιν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Αἱ αἰτίαι τῆς συνθέσεως τούτου εἶναι ἄλλαι: «Τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγὰ... καὶ συμφορῶν νέφη... καλύπτουσι» τὴν καρδίαν τοῦ συνθέτου. «Ἐκύκλωσαν αὐτὸν αἱ τοῦ βίου ζάλαι, ὡσπερ μέλισσαι κηρίον...». Ἐκεῖνος ὅμως, «πεπορθῶς ἐπὶ τὴν κραταιὰν ἀντίληψιν» τῆς Θεομήτορος, καταφεύγει πρὸς αὐτήν, καὶ «γόνυ κλίνων, καὶ θρηγῶν καὶ στεγάζων», δέεται: «Μὴ μὲ παρίδῃς τὸν ἄθλιον». Συνεχίζων δὲ ἐπιλέγει: «Καταιγίς με χειμάζει: τῶν συμφορῶν... καὶ τρικυμία καταποντίζουσι», διό, «ἀπορήσας ἐκ πάντων ὀδυνηρῶς», κρᾶζει πρὸς αὐτήν, τὴν «πρεσβεῖαν θερμὴν καὶ τείχος τὸ ἀπροσμάχητον», καθ' ὅτι δὲν ἔχει «ἄλλην ἀντίληψιν, οὐδὲ ποῦ γὰ προσφύγη», ἵνα σωθῆ ἐξ ἐκείνων, οἵτινες «μισσοῦντες αὐτὸν μάτην, θέλεμνα καὶ ξίφη καὶ λάκκον ἠυτρέπισαν καὶ ἐπίζητοῦσι τὸ πανάθλιον σῶμα αὐτοῦ σπαράξαι». Παρακαλεῖ δέ, ἐτι ἐκτενέστερον, τὴν Θεοτόκον: «Σκέπη γένου καὶ προστασία καὶ ἀντίληψις καὶ καύχημα», καθ' ὅσον «γυμνωθέντι μοι νῦν ἀπάσης βοηθείας», «περιστάσεις καὶ θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὐροσάν με», καὶ καθικετεύει τὸν πυρὶμορφον τοῦ Κυρίου θρόνον: «δλέφον ἰλέψ ἡμῶν καὶ ἐπίσχεψαι τὴν κάκωσιν ἣν ἔχω...».

Φαίνεται, ὅτι ὁ Ποιητὴς ἐπέτυχε τοῦ ποθομένου, διὰ τοῦτο, πλήρης εὐγνωμόνων αἰσθημάτων, κραυγάζει ἐν συνεχείᾳ: «Εὐχαρίστως βοῶ σοι, χαῖρε Μητροπάρθενε, χαῖρε θεῖα σκέπη... ὄπλον καὶ τείχος ἀπόρητον, τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων ἐκ πίστεως», ἐνεὸς δὲ πρὸ τοῦ θαύματος καὶ ἀπορῶν λέγει: «πῶς ἐξείπειν σου κατ' ἀξίαν δυνήσομαι τοὺς ἀμέτρους οἰκτιρισμοὺς, ὦ Δέσποινα, τοὺς τὴν ἐμὴν πάντοτε ψυχὴν δεινῶς πυρουμένην ὡς ὕδωρ περιδροσίαντας;» Ἐρωτᾷ δὲ Ἐκείνην, τὴν ὁποίαν «ἐν ταῖς ζάλαις ἐφεῦρε λιμένα καὶ ἐν ταῖς λύπαις χαρὰν καὶ εὐφροσύνην», «τί σοι δῶρον προσάξω τῆς εὐχαριστίας, ἀνθ' ὅπερ ἀπηύλαυσα;», εὐρίσκων ὡς μόνον δυνατὸν γὰ προσφέρῃ «τοιγαροῦν δοξάζω, ὕμνολογῶ καὶ μεγαλύνω σου τὴν ἀφραστον πρὸς με συμπάθειαν».

Ἐκ τῶν σημειωθέντων συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ποιητὴς ἀναφέρεται εἰς προσωπικὰ αὐτοῦ γεγονότα, τὰ ὁποῖα συνετάραξαν αὐτὸν κατὰ τὴν περίοδον

Χριστιανοί, ἐνοήσαντες τοὺς λόγους τοῦ Μάρτυρος, προσκόλλησαν τούτους εἰς τὸν Μ. Παρακλ. Κανόνα. Πρὸς Κων. Καλλινίκου «Χριστ. Ναός», σ. 585 ἐξ.

της βασιλείας του. Υπό την επήρεια λοιπόν των γεγονότων τούτων, ως και των αλληθόνων της επίσημης υγείας του, συνέθεσε τὸν Κανὸνα πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκχέει τὸν ψυχικὸν αὐτοῦ κόσμον καὶ τὸν πόνον του, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῆς Θεομήτορος.

Ὁ Κανὼν ἐγγράφη ἀσφαλῶς εἰς τὴν Νίκαιαν, τὴν καθέδραν τοῦ Αυτοκράτορος Θεοδώρου Β' τοῦ Λασκάρεως, καὶ πιθανὸν περὶ τὰς δυσμᾶς τοῦ θείου αὐτοῦ, καθὼς συμπεραίνεται, ἐκ τῆς ψυχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, λόγῳ τῶν ἐπισυμδάντων εἰς αὐτὸν ἀτυχημάτων.

Σ υ γ γ ρ α φ ε ῖ ς

Ὁ ποιητὴς τοῦ Μεγάλου Παρακλ. Κανόνος αὐτοκράτορος τῆς Νικαίας Θεόδωρος Β' Δούκας ὁ Λάσκαρις, ἐγεννήθη τῷ 1222 εἰς τὸ Νύμφαιον τῆς Νικαίας, ἦτο υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Νικαίας Ἰωάννου Βατάτζη καὶ τῆς Εἰρήνης, θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Νικαίας ἐπίσης Θεοδώρου Α' Λασκάρεως, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποῖου καὶ ὠνομάσθη οὕτω.

Νεαρὸς εἰσέτι ἠγαγκάσθη, πολλάκις, παρὰ τὴν ἀσθενικὴν κράσιν του, νὰ ἀναπληροῖ τὸν αὐτοκράτορα πατέρα του εἰς τὰ ὑψηλά του καθήκοντα καὶ νὰ ἀσχολῆται μὲ τὰς κρατικὰς ὑποθέσεις, γεγονός τὸ ὁποῖον κατέστησε τοῦτον, λίαν ἐνωρίς, γνῶστην τῆς κρατικῆς μηχανῆς καὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Εἰς ἡλικίαν 13 μόλις ἐτῶν ἐνυμφεύθη τὴν ἐνωστὴν κόρην τοῦ ἡγεμόνος τῶν Βουλγάρων Ἀσάν, τὴν ὀνομαζομένην Ἑλένην. Εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον διεδέχθη τῷ 1254 τὸν θανόντα πατέρα του, στεφθεὶς αὐτοκράτορ ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀρσενίου Αὐτωρειανῶ.

Ὡς βασιλεὺς, ἐπεδείξατο ἀρίστην δραστηριότητα, προστατεύσας τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμης, διοργάνωσας τὸν στρατὸν καὶ ἐξυγιάννας τὸν κρατικὸν μηχανισμόν, ἐκ παρεισφυσάντων εἰς αὐτὸν φαύλων προσώπων.

Ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως ὁ Θεόδωρος διεξήγαγεν ἐπιτυχεῖς ἀγῶνας κατὰ τῶν Μουσουλμάνων τῆς Μ. Ἀσίας, καὶ κατὰ τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, εἰσέβαλον εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν, καταλαβόντες πλείστας πόλεις τῶν περιοχῶν αὐτῶν, τὰς ὁποίας ἀνακατέλαθε περὶ τὸ 1256 ὁ Θεόδωρος, ὑποχρεώσας εἰς εἰρήνην τοὺς εἰσβολεῖς.

Τῆς μετὰ τῶν Βουλγάρων διαμάχης τοῦ Θεοδώρου ἐπιφεληθεὶς ὁ Δεσπότης τῆς Ἠπείρου Μιχαήλ, κατέλαθεν ὀρισμένους περιοχὰς τῆς Μακεδονίας, ἐπεκτείνας οὕτω τὴν ἐπικράτειάν του. Ἀλλὰ, μετὰ τὴν ὑποταγὴν τῶν Βουλγάρων, διηυθέτησε τὴν πρὸς τὸν Δεσπότην Μιχαήλ κατάστασιν, διὰ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς του Μαρίας, μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Μιχαήλ Νικηφόρου, κατόπιν διαπραγματεύσεων εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου συνηγήθη μετὰ τῆς Ἁγίας Θεοδώρας, τῆς συζύ-

γου τοῦ Δεσπότη Μιχαήλ, καὶ διὰ τῆς παραχωρήσεως πρὸς τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Νικαίας, ἐκ μέρους τοῦ Δεσποτάτου, τοῦ Δυρραχίου καὶ τῶν Σερβίων.

Ὅμως, παρὰ τὴν συμφωνίαν αὐτήν, μετὰ τοῦ Δεσποτάτου, μετ' οὐ πολὺ ὁ Δεσπότης Μιχαήλ, ἐπιφεληθεὶς στάσεως κατὰ τοῦ Θεοδώρου τοῦ Βουλγάρου στρατηγοῦ Χαθάρωνος, ἐκυρίευσεν πάσας τὰς ἐν Μακεδονίᾳ περιοχὰς τῆς Νικαίας, πλην τῆς Θεσσαλονίκης. Συγχρόνως (τῷ 1258), ἐν Μ. Ἀσίᾳ, ἀπεστάτησεν ὁ στρατηγὸς Μιχαήλ Παλαιολόγος, ὁ μετέπειτα αὐτοκράτωρ, γεγονός διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Θεόδωρος δὲν ἠδυνήθη νὰ σπεύσῃ πρὸς Μακεδονίαν.

Τὰ γεγονότα ὅμως ταῦτα ἐκλόμισαν ἀνεπαγορθῶτως τὴν, ἐπισηφελῆ ἄλλωστε, υγείαν τοῦ Θεοδώρου, ὅστις ἀπέθανεν, τελευτώντος τοῦ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1258.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, ἴσως καὶ ἐκ τῶν ἀποτυχιῶν τούτων ἐπηρεασθεὶς, ὁ Θεόδωρος ἐδέχθη τὸ Μοναχικὸν σχῆμα, ὀνομασθεὶς Θεοδόσιος.

Ὁ Θεόδωρος εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ τύχῃ ἐξαιρέτου μορφώσεως, διότι, ἐκτὸς τῶν ἐγκυκλίων γραμμμάτων, ἐσπούδασε καὶ Θεολογίαν, Φιλοσοφίαν, Μουσικὴν, Στρατιωτικὴν, ἦτο δὲ ἐπίσης ἀριστος κάτοχος τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἥτις τὸν συνεχίνει θαυμάσια.

Διὰ τὸν Θεόδωρον, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, οὐτινος ἐδασίλευεν «ἐλαίῳ Θεοῦ», ὡς «πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ», ἦτο «ποίημα Θεοῦ», ἀπόγονος τοῦ «πατρῶου κλέους». Ἀπόρροια τῆς τοιαύτης εὐρείας μορφώσεώς του εἶναι τὰ ποικίλα συγγραφικὰ ἔργα του, διὰ τῶν ὁποίων ἐπραγματεύθη ἀριστοτεχνικῶς θέματα Θεολογικά, Φιλοσοφικά καὶ Λογοτεχνικά, ὡς 1) Τὰ Πολιτικά Ἐγκώμια, 2) Περὶ τῆς φυσικῆς κοινωνίας, 3) Περὶ χριστιανικῆς Θεολογίας, 4) Σάτιραι, 5) Λόγοι, Ἐπιστολαί, Ὑμνογραφικά κ.ά.³

Διὰ τῶν τελευταίων τούτων ἔργων του ὁ Θεόδωρος ἐξωτερίκευσε τὴν θαθεῖαν θρησκευτικότητά του καὶ τὴν μετάνοιάν του, δι' ὅσα, ὡς ἄνθρωπος, διέπραξεν. Ἐκ τούτων διακρίνονται διάφορα στιχηρὰ προσόμοια κατ' ἀλφάβητον πρὸς τὴν Θεοτόκον, Θεοτοκία, Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὴν Θεοτόκον («χαρὰς ἡμῖν πρόξενος»), ἕτερος Κανὼν ὡσαύτως πρὸς τὴν Θεοτόκον («χαίροις ἱλαστήριον ψυχῶν»), Κανὼν εἰς τὸν Ἀκάθιστον Ὑμνον, καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν.

Γ λ ὠ σ σ α

Τὴν ἱστορίαν τῆς γλώσσης τοῦ Ἑλλήν. λαοῦ μελετῶν τις, θὰ παρατηρήσῃ, ὅτι κατὰ περιόδους διάφορα γλωσσικὰ ἰδιώματα ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ ἐπεκράτησαν, εἰς τε τὸν γραπτὸν - πεζὸν καὶ ἔμμετρον - καὶ τὸν

3. Πρβλ. Ἑλλήν. Πατρολογία MIGNE τ. 140, 759 - 780, 1267 - 1296.

προφορικόν λόγον. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ περὶ τῆς γλωσσικῆς μορφῆς τῶν ὕμνων προκειμένου, οἱ ὅποιοι οὔτε εἰς ἄκρως ἀρχαίζουσιν, οὔτε ὅμως καὶ εἰς καθαρῶς λαϊκὴν γλῶσσαν ἐγγράφησαν. Ἐν τούτοις, πάντοτε, καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς συγγραφῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν ὕμνωδῶν, ὅτε ἢ ἐν χρήσει γλῶσσα ἦτο λογιωτέρα, καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα, καὶ δὴ καὶ τοὺς σημερινούς χρόνους, ὅτε ἢ γλῶσσα ἔχει κατὰ μέγα μέρος ἀπλουστευθῆ, οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας συγκινοῦν εἰς τὸ ἔπακρον τὰς ψυχὰς τῶν θρησκευόντων πιστῶν. Ποῖος δὲν ἔχει αἰσθανθῆ ἱερὸν ῥίγος, ὅταν ἐκκλησιαζόμενος διαπιστοί, ὅτι ἄνθρωποι, μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰς ἀπουσιάζει καὶ αὐτὴ ἔτι ἢ στοιχειώδης γραμματικὴ μόρφωσις, ὑποβάλλουν μετὰ τῶν ψαλτῶν τοὺς ἱεροὺς ὕμνους, τοὺς ὁποίους, παρὰ τὴν ποιικίαν τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἤχων καὶ τὴν ἀφθονίαν αὐτῶν, γνωρίζουν ἀπὸ στήθους, κατανοοῦντες τὸ περιεχόμενον των, ἢ ὅταν ἀγνοοῦν τοὺς, διαισθανόμενοι αὐτό; Εἰς τὴν διαπίστωσιν ταύτην δέος ἱερὸν καταλαμβάνει πάντας, διότι διακριθεῖται οὕτω, ὅτι οἱ πιστοί, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν γνωρίζουν πάντοτε τὸ περιεχόμενον καὶ τοὺς λόγους τῶν ὕμνων, ὅμως διαισθάνονται ταῦτα καὶ τὴν ὠριότητα καὶ τὰ ὑψηλότερα νοήματα αὐτῶν, καὶ προσκαρτεροῦν σιωπῶντες, ἐπὶ ὥρας πολλάκις, ὅπως θὰ ἔπραττον εὐρισκόμενοι πρὸ παλαιᾶς ψηφιδωτῆς εἰκόνας, τῆς ὁποίας τὴν τέχνην πιθανὸν ἀδυνατοῦν μὲν νὰ συλλάβουν, κατανοοῦν ὅμως τὴν τεχνοτροπίαν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς τὴν ψυχὴν τὰ μηνύματα ἐνὸς ἄλλου κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον διὰ νὰ φθάσῃ τις, ἀπαιτεῖται προσευχὴ καὶ συνεχῆς ἐνατένισις τοῦ θεοῦ!

Ἐκ τῆς διαπιστώσεως ταύτης, ἀδιάστως ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας ποιήσεως περιβάλλεται ἐκάστοτε τὸν μαγνῶνα τοῦ συγχρόνου καὶ γίνεται ἀείποτε προσιτὸς εἰς τὰ ὦτα καὶ τὴν ψυχὴν τῶν πιστῶν. Ἰσως ἐκφράσεις του τινὲς νὰ χαρακτηρίζονται ὡς μονότροποι καὶ σταθερῶς ἐπαναλαμβανόμενοι. Παρὰ ταῦτα, καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ ἐκφράσεις δὲν χάνουν τὸ θαθὸ νόημά των εἰς τὰ ὦτα τῶν πιστῶν, μετατρεπόμενοι εἰς μυστικὸν ἀντίλαλον, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ χῶρου κατερχόμενον, ὡς αὔρα δροσίζουσα καὶ ἀναψύχουσα τὸν καταπεπονημένον ἄνθρωπον, χωρὶς ποτὲ νὰ καταπονεῖ αὐτόν, ὁσάκις καὶ ἂν πνέῃ. Σήμερον, παρ' ὅτι αἰῶνες πολλοὶ χωρίζουν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ποιητῶν τῆς κλασσικῆς περιόδου, ἢ τῶν τροβαδούρων τῶν ἀγῶνων τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου, ὅμως καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ τὰ ἔργα συγκινοῦν θαθῶτατα τοὺς ἀκροατὰς των καὶ προκαλοῦν ῥίγη ἱερᾶς συγκινήσεως εἰς αὐτοὺς ἢ διὰ τῶν δραματικῶν σκηνῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν διδαγμάτων των, ἢ διὰ τῆς ἀναφορᾶς των εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς φυλῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν. Εἶναι ἀείποτε νέα καὶ σφριγῶσα, διότι ἢ οὐσία καὶ τὰ νοήματά της συγκινοῦν πάντοτε ὅλας τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ὅχι μόνον τῶν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δὲν πιστεύουν εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν σημαινόμενα.

Ὁ λόγος ἀκόμη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως εἶναι ἐπιγραμματικός, ἐγγίζων τὰ ὅρια τοῦ ἀποφθέγματος. Τοῦτο διαπιστοῦται ἐκ τοῦ ὅτι, ὁ ἀποχωρῶν ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀκούει ἀκόμη εἰς τὰ ὦτα του, ὡς μακρινὸν ἀντίλαλον, τοὺς ἱεροὺς τῶν ὕμνων λόγους, οἱ ὅποιοι, ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαιρᾶς τῆς σιωπῆς, ἢν ἐπιβάλλει γύρω του, διὰ νὰ ἀφουγγρασθῆ καλλίτερον τὴν μακρινὴν ἠχώ, προσλαμβάνουν τὸ ἔνδυμα τοῦ ἀποφθέγματος. Εἶναι καὶ αὐτὸ στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὸ νὰ κρατῆται πάντοτε ζῶν ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως, προσιτὸς εἰς τὰ ὦτα, τὴν ψυχὴν καὶ τὴν αἴσθησιν τοῦ ἀκροατοῦ της.

Καίτοι ἢ Ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα, πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι λαϊκὴ, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ εἶναι καὶ ἀρχαίζουσα, διακρίνεται διὰ τὸν λυρισμὸν της. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἐπλάσθη διὰ νὰ εἶναι προσιτὴ καὶ εὐληπιος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, τοῦ μεγάλου πλήθους τῶν πιστῶν. Ἐπιτυγχάνεται ὅμως τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ὕμνωδοῦ τοῦ Μεγ. Παρακλ. Κανόνος; Ἐρευνητὰ ἐπὶ τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Κανόνι γραμματικῶν τύπων, ὅπως εἶναι: ἢ δοτικὴ πτώσις, ἢ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἢ εὐκτικὴ ἔγκλισις, θὰ μαρτυρήσουν ἐπὶ τοῦ ἐὰν ἢ χρησιμοποιουμένη ὑπ' αὐτοῦ γλωσσικὴ μορφή ἀνήκει εἰς τὸν λόγιον ἢ τὸν δημοτικὸν τύπον τῆς γλώσσας.

Οὕτως: α) ἢ εὐκτικὴ ἔγκλισις χρησιμοποιεῖται μόνον ἀπαξ ἐν τῷ Κανόνι, καὶ δὴ εἰς τὴν στ' ὠδήν. β) Τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπτὰκις, ἢτοι ἀπαξ ἐν ταῖς α' καὶ δ' ὠδαῖς, τρίς ἐν τῇ ε' καὶ δις ἐν τῇ θ' ὠδῇ. γ) Πλείονας φορὰς χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ ὕμνωδοῦ ἢ δοτικὴ πτώσις, ἀπαντωμένη ἐν ὅλαις ταῖς ὠδαῖς, συνολικῶς δὲ 52 φορὰς.

Κατὰ ταῦτα συμπεραίνεται ὅτι ὁ ἱερὸς ὕμνωδὸς προσέδωκε λόγιον μὲν, ὅχι πάντως ἀρχαῖκόν τύπον εἰς τὸν ὕμνον του, ἀκριβῶς διὰ νὰ καταστήσῃ τοῦτον κτήμα τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐπὶ αἰῶνας δοξολογεῖ καὶ μεγαλύνει δι' αὐτοῦ τὴν Θεομήτορα.

Ἐ κ φ ρ α σ ι ς

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι κατὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον, ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως, τῆς οὕτως εἰπεῖν λατρευτικῆς, ἐκαλλιεργήθη καὶ ἀνεπτύχθη καὶ ἢ ἐθνικὴ ποίησις, ἢ σκοπὸν ἔχουσα νὰ ἐμφανίσῃ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ ἀνδροπρεποῦς, εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς ἐκφάνσεις, καὶ δὴ, εἰς τὰς κατὰ τῶν Βαρβάρων ἐπιδρομῶν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἐκδηλώσεις ἀνδρείας καὶ ἡρωϊσμοῦ τῶν Βυζαντινῶν προγόνων ἡμῶν, καὶ νὰ ὑμνήσῃ αὐτάς.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ποίησιν ταύτην, τὴν ἐθνικὴν, τὴν ἐξυμνοῦσαν τὸ ὠραῖον, ἢ Ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ τὸ ὑψηλὸν καὶ τὰς πρὸς τοῦτο πτήσεις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ἢ ὅποια, ἂν καὶ ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ θαρύνεται ὑπὸ τῶν περιστάσεων τοῦ θίου, ἐν τούτοις εὐρίσκει τὴν ὥραν, διὰ νὰ ὑψωθῆ ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ ὑμνήσῃ μὲν

και δοξολογῆ τοὺς ἐν αὐτῷ οἰκοῦντας, και μάλιστα τὸν Δημιουργὸν αὐτῆς, παρὰ τοῦ Ὅποιου «πᾶσα δόσις ἀγαθῆ και πᾶν δῶρημα τέλειον» ἐπιδαφιλεύεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ και νὰ ἐκλιπαρῆ ἐξ ἄλλου τὴν πανσθενῆ αὐτοῦ ἀρωγῆν, τῆ μεσιτεία τῶν ἐν οὐρανοῖς εὐρισκομένων Ἁγίων, τοὺς ὁποίους θερμοὺς προστάτας και ἀντιλήπτορας ἔχει πρὸς τὸν Σωτῆρα Κύριον.

Εἶναι ἄξιαι θαυμασμοῦ αἱ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ὕμνωδοῦ τοῦ Μεγ. Παρακλ. Κανόνος χρησιμοποιούμεναι, πρὸς διατύπωσιν και ἐξωτερικεύσιν τῶν σικρημάτων τῆς ἰδίας αὐτοῦ ψυχῆς, και μετ' αὐτῆς ἀπάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις και θλίψεσι πιστῶν, λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων ὕμναι και καθικετεύει τὸ Θεῖον. Οὕτω:

α) Σημειωτέαι αἱ κάτωθι, ἐκτὸς ἄλλων πολλῶν, ἐκφράσεις, διὰ τῶν ὁποίων δοξολογεῖται τὸ πρόσωπον τῆς Ἱπεραγίας Θεοτόκου, διὰ τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ και διὰ τὰς πρὸς τὸν ἄνθρωπον δωρεάς:

Ἐκ τῆς α' ὠδῆς: «Λυτρωθεῖς Πανάχραντε τῆ κραταιᾷ δυνάμει σου, ἀνυμνῶ, μεγαλύνω τὴν ἄμετρόν σου συμπάθειαν».

Ἐκ τῆς γ' ὠδῆς: «Δοξάζω, ἀνυμνῶ και γεραίρω τὴν πολλὴν και ἄμετρον κηδεμονίαν σου». «Ἀληθῆ Θεοτόκον ὁμολογῶ».

Ἐκ τῆς δ' ὠδῆς: «Εἰς σέ μόνην ἐλπίζω... και προστρέχω τῆ σκέπη σου».

Ἐκ τῆς ε' ὠδῆς: «Τὰ νέφη... ἐκάλυψαν ψυχὴν και καρδίαν, και σκοτασμὸν ἐμποιοῦσιν, ἀλλ' ἡ γεννήσασα φῶς τὸ ἀπρόσιτον ἀπέλασον ταῦτα μακράν».

—«Πάντων τῶν ἐν συμφοραῖς ταχινὴν και ὀξείαν ἀντίληψιν».

Ἐκ τῆς η' ὠδῆς: «Ἐφευρόν σε λιμένα, χαράν και εὐφροσύνην».

Ἐκ τῆς θ' ὠδῆς: «Οὐκ ἔστιν ἀριθμησασθαι δυνάτον, μεγαλεῖα τὰ σὰ Θεοσύμφευτε».

δ) Ἐπίσης σημειωτέαι και αἱ ἀκόλουθοι ἐκφράσεις, διὰ τῶν ὁποίων ζητεῖται τὸ ἔλεος και ἡ προστασία τῆς Παναγίας, τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ἐπὶ τὸν, ὑπὸ τῶν δεινῶν τοῦ θίου, κατατρυχόμενον ἀσθενῆ και ταπεινὸν ἄνθρωπον:

Ἐκ τῆς α' ὠδῆς: «Φῶς τεκοῦσα... λάμψον μοι τὸ φῶς τὸ χαρμόσουνον», «Θρηγῶ και στενάζω, μὴ με παρίδης τὸν ἄθλιον».

Ἐκ τῆς γ' ὠδῆς: «Πρόφθασον θερμὴ προστασία και σὴν βοήθειαν δὸς μοι», «χεῖρα μοι δὸς βοηθείας, ἡ θερμὴ ἀντίληψις και προστασία μου».

Ἐκ τῆς δ' ὠδῆς: «Σὲ τὴν Ἀγνήν, σὲ τὴν Παρθένον και ἄσπιλον, μόνην φέρω τείχος ἀπροσμάχητον...

μὴ με παρίδης, ἐλπίς ἀπηλπισμένων, ἀσθενῶν συμμάχια».

Ἐκ τῆς ε' ὠδῆς: «ἐν τῆ σκέπη σου φύλαξον ἄνθρωπον ἐκ παντὸς κινδύνου».

Ἐκ τῆς ζ' ὠδῆς: «Φῶς ἡ τεκοῦσα Θεοτόκε, φωταγώγησον», «σκέπη γενοῦ και προστασία... ἀδοθηθῶν δυνάμεις», «Βλέπον ἰλέω ὀμματί σου και ἐπίσκεψε τὴν κάκωσιν ἣν ἔχω».

Ἐκ τῆς η' ὠδῆς: «Δίδου μοι χεῖρα βοηθείας», «πρόσθητί μοι».

Ἐκ τῆς θ' ὠδῆς: «Εἰς σέ μόνην ἐλπίζω, εἰς σέ μόνην καυχῶμαι, και ἐπὶ σέ θαρρῶν κατέφυγον», «τὴν δέησίν μου δέξαι τὴν πενυχρὰν και κλαυθμὸν μὴ παρίδης και δάκρυα και στεναγμόν».

Π λ α σ τ ι κ ὀ τ η ς

Ἴδιον τῶν ἀριστέων τῆς ποιητικῆς τέχνης εἶναι νὰ μὴ ἐξαντλοῦνται τεχνικῶς. Τοῦτο ἐπιτυγχάνουν, διότι συνεχῶς ἐκμυστηρεύονται, ἐξωτερικεύοντες διὰ τῆς τέχνης και τοῦ ποιητικοῦ λόγου τὰ διακατέχοντα τὴν ψυχὴν των ἱερὰ συναίσθηματα, κατορθοῦντες οὕτω τὴν κάθαρσιν, τὴν λύτρωσιν δηλαδὴ ἐκ τῶν ἀπασχολούτων αὐτοὺς θεμάτων, ὡς και τῶν βασάνων τὸ πέρας.

Τοῦτ' αὐτὸ δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ και εἰς τὰ ἔργα τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ὕμνωδῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιτυγχάνουν πάντοτε νὰ ἐπιδρῶν τρόπον τινὰ μαγικῶς, διὰ τῆς ρυθμικῆς ἐκφράσεως, ἡ ὁποία προσδίδει, εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, ἰδιόζουσαν μορφήν. Μὲ ἀπερίττους ἐκφράσεις ἐπιτυγχάνει ὁ ἱερός ὕμνωδός νὰ διασκελίσῃ τὸ κατώφλιον τῆς ἀναμονῆς και τοῦ σταδίου τῆς ἐλπίδος, και νὰ εὐρεθῆ πρὸ τοῦ μαγευτικοῦ κόσμου τῆς πραγματώσεως τῶν εὐχῶν του. Διότι, διὰ τὸν Χριστιανόν, τὸν πιστὸν Χριστιανόν, ὅστις τὴν πᾶσαν ἐλπίδα αὐτοῦ και τὴν ἐμπιστοσύνην ἀποθέτει εἰς τὴν εὐμενῆ πρὸς αὐτὸν διάθεσιν τοῦ Θεοῦ, εἶναι γνωστόν, ὅτι «τῷ κρούοντι ἀνοιγῆσεται» ἡ θύρα τοῦ θεοῦ ἔλεους, και τῷ ζητοῦντι δοθήσεται, «πρὸς τὸ συμπερόν τῆς αἰτήσεως».

Σημειωτέαι ἐν προκειμένῳ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι ἐκφράσεις τοῦ ποιητοῦ, διὰ τῶν ὁποίων θεωρεῖ πραγματωθεῖσας τὰς εὐχὰς αὐτοῦ:

Ἐκ τῆς α' ὠδῆς: «Ἐξ ἀμετρήτων ἀναγκῶν... λυτρωθεῖς, τῆ κραταιᾷ δυνάμει σου, ἀνυμνῶ τὴν ἄμετρόν σου συμπάθειαν», «Οὐ σιωπήσω τοῦ βοᾶν τρανότατα τὰ μεγαλεῖα τὰ σὰ, εἰ μὴ γὰρ σὺ προῖσασα, τίς ἐκ τοσοῦτου με κλύδωνος ἐρρύσατο;».

Ἐκ τῆς γ' ὠδῆς: «Ἐθαυμάστωσας ὄντως τὰς εὐεργεσίας σου... ὅθεν δοξάζω σε», «Ἀληθῆ Θεοτόκον ὁμολογῶ Δέσποινα, σὲ τὴν τοῦ θανάτου τὸ κράτος ἐξαφανίσασαν... ἐκ τῶν δεσμῶν τοῦ ἄδου ἀνήναγες».

Ἐκ τῆς δ' ὠδῆς: «Τὸν ποταμὸν τὸν γλυκερόν τοῦ

ἐλέους σου, τὸν πλουσίαις δωρεαῖς δροσίσαντα τὴν παναθλίαν ψυχὴν μου... μεγαλύνω», «Πῶς ἐξείπειν σου κατ' ἀξίαν δυγήσομαι τοὺς ἀμέτρους οἰκτιρισμούς, ὃ Δέσποινα, τοὺς τὴν ἐμὴν ψυχὴν, δεινῶς πυρουμένην, περιδροσίσαντας».

Ἐκ τῆς ε' ὠδῆς: «Τί σοι δῶρον προσάξω ἀνθ' ὧπερ ἀπήλαυσα».

Ἐκ τῆς ς' ὠδῆς: «Παράκλησιν ἐν ταῖς θλίψεσιν οἶδα καὶ τῶν νόσων ἱατρὸν σε γινώσκω», «οὐ κρύπτω σου τὸν θυθὸν τοῦ ἐλέους καὶ τὴν δρύσην τῶν ἀπείρων θαυμάτων».

Ἐκ τῆς ζ' ὠδῆς: «Ἀπολάσας τῶν σῶν μεγάλων χαρισμάτων...».

Ἐκ τῆς η' ὠδῆς: «Ἐν ταῖς ζάλαις ἐφεύρον σε λιμένα, ἐν ταῖς λύπαις χαρὰν καὶ εὐφροσύνην... ταχινήν βοήθειαν, ρύστην καὶ προστάτιν».

Ἐκ τῆς θ' ὠδῆς: «Οὐκ ἔστιν ἀριθμήσασθαι δυνατὸν, μεγαλεῖα τὰ σὰ Θεονύμφευτε... τῶν ὑπὲρ νοῦν θαυμάτων σου τῶν τετελεσμένων διηγεκῶς», «ἐν ὕμνοις εὐχαρίστοις δοξολογῶ... τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπερεκέωσας εἰς ἐμέ».

Π ἄ θ ο ς

Εἰς τοὺς στίχους δλοκλήρου τοῦ Κανόνος ἡ συγκίνησης τῆς ψυχῆς τοῦ ἱεροῦ ὕμνωδοῦ, ἔνεκα τῶν ἐπαπειλούντων αὐτὸν διαφόρων κινδύνων, εἶναι διάχυτος καὶ ἐναργής. Πεποισθῶς ὅμως ἐπὶ τὴν πανσθενουργὸν ἀντίληψιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐκρήγνυται εἰς ὑπερευλαθεῖς ἐκφράσεις, μαρτυρούσας τὸν ἀληθῆ σεβασμὸν, τὴν σταθερὰν τιμὴν καὶ τὴν πλήρη ἀφοσίωσίν του εἰς τὴν πρὸς Θεὸν Μεσίτριαν τοῦ κόσμου δλοκλήρου, τὴν Παναγίαν.

Τὰ συναισθήματα, τὰ διακατέχοντα τὴν καρδίαν τοῦ ὕμνωδοῦ, ὁ Χριστιανὸς ἀκρατῆς μεταποιεῖ εἰς ἰδίαν αὐτοῦ καταστάσεις, διὸ καὶ ἀκούων τὸν ὕμνον φαλλόμενον ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, συνοδεύει τοῦτον, ὑποτονθούζων⁴ τὰς λέξεις του καὶ ἐκχέων, μετὰ τοῦ ὕμνωδοῦ, τὰ διακατέχοντα καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἱερά

συναισθήματα εὐλαθείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Παναγίαν Μητέρα.

Ὡς μικρὸν παράδειγμα τούτου, ἔστωσαν αἱ ἀκόλουθοι ἐκφράσεις:

Ἐκ τῆς α' ὠδῆς: «Ἐξ ἀμετρήτων ἀναγκῶν καὶ θλίψεων... λυτρωθεῖς, ἀνυμνῶ», «Ὀλοφύχως ἔδραμον, καὶ γόνυ κλίνω καὶ θρηγῶ καὶ στενάζω», «Ὁὐ σιωπήσω τοῦ βοᾶν τὰ μεγαλεῖα τὰ σὰ».

Ἐκ τῆς γ' ὠδῆς: «Πρόφθασον θερμὴ προστασία... τῷ τὴν σὴν ἀντίληψιν ἐπιζητοῦντι θερμῶς», «Δοξάζω σε καὶ ἀνυμνῶ καὶ γεραίρω», «Θερμὴ ἀντίληψις καὶ προστασία μου», «Ἀληθῆ Θεοτόκον ὁμολογῶ, Δέσποινα».

Ἐκ τῆς δ' ὠδῆς: «Εἰς σέ μόνην ἐλπίζω, εἰς σέ μόνην καυχῶμαι καὶ θαρρῶ καὶ προστρέχω», «τὸν ποταμὸν τοῦ ἐλέους σου μεγαλύνω, κηρύττω», «Ἄγγην Παρθένον, ἄσπιλον, τεῖχος ἀπροσμάχητον, καταφυγὴν, σκέπην κραταιάν, ὅπλον σωτηρίας, ἐλπίς ἀπηλπισμένων, ἀσθενῶν συμμαχία, θλιβομένων χαρὰ καὶ ἀντίληψις», «^Ω τῆς σῆς προνοίας καὶ τῆς εὐεργεσίας».

Ἐκ τῆς ε' ὠδῆς: «Ἐν τῇ σκέπῃ σου φύλαξον ἄτρωτον, Κόρη πανύμνητε», «Δοξάζω, ὁμολογῶ, μεγαλύνω».

Ἐκ τῆς ς' ὠδῆς: «Παράκλησιν ἐν ταῖς θλίψεσιν οἶδα καὶ τῶν νόσων ἱατρὸν σε γινώσκω, ποταμὸν ζωῆς ἀνεξάντλητον, ταχινήν καὶ δεξιάν ἀντίληψιν», «Βοηθὸν καὶ διώκτην καὶ ρύστην».

Ἐκ τῆς ζ' ὠδῆς: «Φωτὸς δοχεῖον καθαρὸν καὶ ἄμωμον», «ἀδοθηθῆτων δύναμις καὶ ἐλπίς ἀπηλπισμένων», «^Ω τῆς σῆς χρηστότητος».

Ἐκ τῆς η' ὠδῆς: «Σεμνή», «Ἐν ταῖς ζάλαις ἐφεύρον σε λιμένα... χαρὰν καὶ εὐφροσύνην», «Τῶν παρθένων δόξα, μητέρων ὠράϊσμα καὶ κλέος».

Ἐκ τῆς θ' ὠδῆς: «Εἰς σέ μόνην ἐλπίζω, εἰς σέ μόνην καυχῶμαι», «Θεονύμφευτε, Θεοῦ λοχεύτριαν», «Ἐν ὕμνοις εὐχαρίστοις δοξολογῶ, τὴν πολλὴν δύνάμιν σου πᾶσιν ὁμολογῶ», «Ἀγαθὴ, Δεσπότης Θεοῦ Μήτηρ».

(Συνεχίζεται)

Ἀρχιμ. ΚΩΝ. ΦΑΡΑΝΤΑΤΟΣ

4. Ὑποτονθούζω=φιθυρίζω χαμηλοφώνως, μουρμουρίζω, σιγοφάλλω.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Άληθής νηστεία.

Ἡ μετὰ τινος ἡμέρας ἀρχομένη νηστεία τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς προπαρασκευάζει ἡμᾶς διὰ τὸν ἑορτασμόν τοῦ «σιναρωσίμου» καὶ «ἀναστασίμου» Πάσχα, ἥτοι πρὸς βίωσιν αὐτῶν φωταυγῶν τοῦ Σωτήρος παθημάτων» καὶ τῆς «ἀγίας καὶ τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς καταλαμπούσης ἀφθαρσία τῷ κόσμῳ».

Ἡ νηστεία αὕτη, θεοπισθεῖσα «πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν», εἶναι πνευματικὸς σκοπὸς αὐτῆς, μετουσιούμενος εἰς λόγους εὐχῆς ἐν τῇ Δειτουργίᾳ τῶν Προηγιασμένων, ἐκφράζεται ὡς ἐξῆς: «Σὺ πάσας τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἐνδοθεν λογισμόν ἐπισιτήσας· καὶ ὁ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέστω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίθαιτος, ἡ δὲ γλῶττα καθαρὴν ἐν ῥημάτων ἀρεπῶν. Ἄγγισον ἡμῶν τὰ χεῖλη, τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε, τὰς χεῖρας ἡμῶν ποίησον, τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνον τὰ σοὶ εὐάρεστα πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν, τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος χάριτι». Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰς σχετικὰς ἐκφράσεις τοῦ ὕμνου, ὅστις ἐπαναλαμβάνει λόγους τοῦ ἰδιαίτερου κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τιμωμένου Μεγάλου Βασιλείου: «Άληθῆς νηστεία ἢ τοῦ κακοῦ ἀλλοτριώσις, ἐγκράτεια γλώσσης, θυμὸς ἀποχή, ἐπιθυμιῶν χωρισμὸς, καταλαλία, ψεύδους, ἐπιπορκίας. Ἡ τούτων ἔνδεια νηστεία ἐστὶν ἀληθῆς».

Ἀπαράδεκτος ἡ ἀντιχριστιανικὴ προπαγάνδα ἐν τοῖς σχολείοις.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, δμιλῶν ἐν τῷ Ἀ΄ Θεολογικῷ Συνεδρίῳ τῆς ἡρωϊκῆς μεγαλονήσου, κατήγγειλε τὴν ἴσιν πρὸς διεξαγωγὴν ἀντιχριστιανικῆς προπαγάνδας ἐν τοῖς σχολείοις, τινίσας πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι «ἐφ' ὅσον ἡ ἐπίσημη πολιτικὴ τοῦ κράτους ἀπαιτεῖ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ σὶα σχολεῖά μας, δὲν μπορεῖ ἀνεμπόδιστα ὁ οἰοσδήποτε καθηγητῆς νὰ σκανδαλίζη τὶς συνειδήσεις τῶν μαθητῶν κάμωννας ἀντιυδροκεντικὴ προπαγάνδα μέσα στὴν τάξη».

Ὅθεν πρὸ πάντων σήμερον οἱ θεολόγοι πρέπει νὰ εἶναι ἀγρυπνοὶ φρουροὶ καὶ φύλακες αὐτῆς τῆς ἐπίσημης κρατικῆς πολιτικῆς» καὶ νὰ ποτίζουν αὐτὴν ψυχῆς τῶν νέων μὲ τὰ διαυγῆ καὶ ζωογόνα ράματα τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, γιὰ νὰ δημιουργήσουν ἀνθρώπους ὀλοκληρωμένους, ἀγωνιστὲς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Γιατὶ Χριστιανισμὸς σημαίνει ἀγάπη, ἀλήθεια, δικαιοσύνη, ἐλευθερία, εὐχὴ καὶ

ἐπομένως καὶ πραγματικὴ δημοκρατία. Γιατὶ χωρὶς τὴν ἀγάπην, τὴ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐλευθερίαν δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀληθινὴ δημοκρατία».

Εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῇ, ὅτι αἱ διακηρύξεις αὗται τοῦ Προκαθημένου τοῦ Ἑκκλησίας τῆς Κύπρου δὲν ἰσχύουν μόνον διὰ τὰ σχολεῖα τῆς Κύπρου, ἀλλὰ καὶ διὰ πάσας τὰς βαθμίδας τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἑλληνικὴν παιδείαν.

«Ριζάρειος Ἑκκλησιαστικὴ Παιδεία».

Μετὰ γενικῆς ἱκανοποιήσεως ὁ πνευματικὸς κόσμος τῆς χώρας μας χαιρετίζει τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἀ΄ τόμου τοῦ «Περιοδικοῦ - Συγγράμματος», ὅστις ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ριζαρείου Ἑκκλησιαστικῆς Σχολῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ριζάρειος Ἑκκλησιαστικὴ Παιδεία».

Ὡς σημειοῖ ἐν τῷ Προλόγῳ ὁ Ὁμότιμος Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Σύμβουλος τῆς Ριζαρείου Σχολῆς κ. Ἄνδρέας Φιτοράκης, τῇ ἐπισιαισίᾳ τοῦ ὁποῖου ἐξεδόθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀγκώδης καὶ καλλιτεχνικὸς τόμος, «ἤδη ἐπὶ τῇ ἐνάρξει μιᾶς ὄντως νέας περιόδου τῆς δραστηριότητος τῆς Ριζαρείου Ἑκκλησιαστικῆς Σχολῆς, διὰ τῆς ἐγκαταστάσεώς της, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1960 - 1961, εἰς τὰς ἀνέτους καὶ συγχρόνους ἐγκαταστάσεις της εἰς Χαλάνδρι, καὶ ἐν ὅνῃ τῆς ἀπὸ μακροῦ μελετωμένης ἀναδιαρθρώσεως τοῦ καθόλου ἔργου της, ἤρχισε νὰ γίνεταί περισσότερο αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη ἐκδόσεως ἐνὸς ὀργανοῦ διακοῦς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας της μετὰ τοῦ περιβάλλοντος πνευματικοῦ κόσμου, εἰς τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον νὰ ἀπεικονίζεταί ἡ ὄλη δραστηριότης της κατὰ τὴν νέαν της αὐτὴν ἐξόρμησιν, ἀλλὰ καὶ, δι' εἰδικῶν μελετῶν, νὰ ἐρευνᾶται καὶ νὰ διαφωτίζεται ἡ ὄλη παιδευτικὴ αὐτῆς προσπάθεια καί, ἐπὶ τούτοις, νὰ ὑποβοηθῆται τὸ καθόλου ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἑφημεριακοῦ μας κλήρου, διὰ τὸ ὁποῖον, λόγω τῆς ἱστορίας της, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰδικῶν ὑποθηκῶν τῶν ἀειμνήσιων Ἰδρυτῶν της, αἰσθάνεται αὕτη πάντοτε ἰδιαίτερον εὐθύνη».

Ἡ «Ἑκκλησία» εὐχεται, ὅπως ἡ ἀρξαμένη ἐκδοτικὴ προσπάθεια τῆς Ριζαρείου Ἑκκλ. Σχολῆς συνεχισθῇ ἀπροσκόπτως καὶ ὅπως ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος σειρὰ ὀλόκληρος παρομοίων τόμων, ἵνα οὕτως ἐπιτευχθῇ ἀφ' ἐνὸς ἡ προβολὴ τῆς ἱστορίας, τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τοῦ καθ' ὅλον ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑποβοηθῆται τὸ καθόλου ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἑφημεριακοῦ μας κλήρου, διὰ τὸ ὁποῖον, λόγω τῆς ἱστορίας της, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰδικῶν ὑποθηκῶν τῶν ἀειμνήσιων Ἰδρυτῶν της, αἰσθάνεται αὕτη πάντοτε ἰδιαίτερον εὐθύνη».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 886
Διεκπ. 372

Ἀθήνησι τῆ 2-3-1979

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω Συμπληρωματικὸν Προκαταρτικὸν Πίνακα κληρικῶν προταθέντων διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὸν κατάλογον

τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου τασσομένης δεκαπενθήμερου προθεσμίας καὶ ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ Ν. 590/1977, κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινος ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων δύναται νὰ ἀσκηθῆ παρ'

Οἱ σκοποὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ σημειωθῆ, ὅτι ὁ προλογίζων τὸν Α' τόμον τῆς «Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας» καθηγητῆς κ. Ἀνδρέας Φυτιράκης, ἀναφερόμενος γενικώτερον εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τονίζει ὀρθῶς, «ὅτι, ἰδιαιτέρως σήμερον, ἄκρως ἐπιτακτικὴ προβάλλει ἡ ἀνάγκη, ὅπως ὁ Ἐφημέριος καταστῆ καὶ πάλιν ὁ σημαντικὸς πνευματικὸς παράγων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κοινωνικὴν μας ζωὴν, ὁ φωτισμένος φορεὺς τῆς δοθόδου πνευματικότητος καὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν μας παραδόσεων καὶ ὁ ἐπιδέξιος χειρουργὸς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας εἰς τὸν διαρκῶς μεταβαλλόμενον καὶ ἀμφιρρέποντα σύγχρονον κόσμον μὲ τὴν πρωτοφανῆ πνευματικὴν του σύγχυσιν».

Ἀλλὰ διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ τὸ ἰδεῶδες τοῦτο, «αὐτονόητον εἶναι, ὅτι καὶ ἡ σύγχρονος Ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευσις ἐνδείκνυται, ὅπως διευρύνῃ τοὺς σκοποὺς τῆς καὶ ἐκσυγχρονίσῃ τὰς μεθόδους τῆς καὶ, ἐπὶ τούτοις, ἐντείνῃ τὰς προσπάθειάς τῆς καὶ διὰ τὴν κατάλληλον μόρφωσιν τῶν ἱεροσπουδαστῶν, ἴσως διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας κατὰ τὸ παρελθὸν γνώσεων, ὅσον καὶ ἐκ τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς πραγματικότητος». Πρὸς τοῖς ἄλλοις εἶναι ἐνδεδειγμένη καὶ ἡ ἀεπιμόρφωσις καὶ τῶν νέων καὶ τῶν παλαιότερων Ἐφημερίων, ὥστε καὶ διὰ τῆς διαρκοῦς αὐτῆς πνευματικῆς τῶν ἀναθερμάνσεως νὰ διατηροῦν οὗτοι πάντοτε ἀκμαίαι τὰς ἰκανότητάς των, ἵνα ἐπιτελοῦν ἀποτελεσματικῶς τὸ ὑψηλὸν ἱερόν των λειτουργημα».

Χαίρομεν, διότι ἡ Διοίκησις τῆς Ριζαρείου Σχολῆς μένει προσηλωμένη εἰς τοὺς σκοποὺς τούτους, συνεπῆς πάντοτε πρὸς τὰς ἱεράς ὑποθήκας τῶν ἀειμνήστων Ριζαρῶν καὶ τὴν μακροχρόνιον ἱστορίαν τῆς.

Ὑψηλὴ τιμητικὴ διάκρισις.

Προτάσει τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῆς παιδείας Ὑπουργοῦ ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας ἀπένειμεν εἰς τὸν ὁμότιμον Καθηγητὴν τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυνθροῦ Σταυροῦ κ. Ὁρέστην Λουγίδην τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος τῶν Ἀκαδημαϊκῶν Δαφνῶν εἰς ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβράβευσιν τῆς

ἐπιτυχοῦς συμβολῆς του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας. Τὰ σχετικὰ Διάσημα μετὰ τοῦ ἐπισήμου ἐπὶ περὶ αμνηστῆς Διπλώματος παρεδόθησαν εἰς τὸν τιμηθέντα καθηγητὴν ἐν ἐπισήμῳ δεξιώσει, ὀργανωθεισῇ ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Πρεσβείας.

Ἡ ἐπαξίως δοθεῖσα νέα καὶ ὑψηλὴ αὐτῇ τιμητικῇ διάκρισις δίδει ἀφορμὴν, ἵνα μνησθῶμεν τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ὑπηρεσιῶν τοῦ κ. Ὁρ. Λουγίδου, αἵτινες ἐπεδραβεύθησαν καὶ ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Θειοπάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου, ἀπονείμαντος αὐτῷ τὸ Ὁφφίσιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, Μεγάλου Ρεφρενδαρίου τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Καὶ πάλιν ὁ λόγος περὶ τῶν θεαμάτων.

Ὁ ἐπίτιμος ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κ. Ἀντ. Ταβουλάρης, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ποιότητα τῶν δημοσίων θεαμάτων καὶ ἐπισημαίων τὴν σχετικὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἀρμοδίων, ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του πῶς τὸ κράτος, πὸν καταδικάζει μὲ τοὺς νόμους του πᾶν εἶδος ἀνηθικότητος καὶ αὐτῆ μαθητεία σὶδ ἔγκλημα ὡς ποινικὰ ἀδικήματα, πῶς ἀνέχεται νὰ ἀκούωνται ἀπὸ τὴ σκηνῆ τοῦ θεάτρου ἢ νὰ προβάλλωνται σὶν κινηματογραφικὴ ὁδὸν θεάματα πὸν δὲν ἀπευθύνονται σὶν συνείδηση τοῦ θεατῆ, ἀλλὰ καθαρὰ σὶα ἔνστικτά του καὶ πὸν ἀποβλέπον ἀναμφίβολα νὰ γαργαλίουν, νὰ διεγείρουν τὰ κατώτερα ἔνστικτα, κυρίως τῆς νεολαίας τῶν δύο φύλων; Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ἀνέχεται τὸ κράτος ν' ἀκούωνται καὶ νὰ προβάλλωνται θεάματα πὸν ὠθοῦν σὲ ἀνατροπὴ τῆς στοιχειώδους τάξεως, ἀφοῦ διδάσκουν τὴν ἀγρία βία, τὴν περιφρόνηση καὶ τὴν ἠθικὴν περιορισμοῦ. Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι, μετὰ τὴν ἐμφάνιση σὶν ὁδὸν τοῦ «Ριφιφίν», ἀκολούθησε παγκόσμιον σειρὰ δλόκληρη ἐγκληματικῶν ἀπομιμήσεῶν του».

Ἡ ἔκφρασις αὐτῆ τῆς ἀπορίας τοῦ κ. Ταβουλάρη συνοδεύεται ὑπὸ τῆς ὁρθῆς παρατηρήσεως αὐτοῦ, κατ' ἣν αὐτὸ Σύνταγμα βέβαια προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τοῦ λόγου, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τελοῦν ὑπὸ τὴν προϋπόθεση ὅτι καὶ τὴν τέτοια ἐκδήλωσις δὲν ἀντιστρατεύεται σὶδ δημόσιο αἰσθημα, σὶδς βασικὸς σκοπὸς τοῦ κράτους, πὸν εἶναι ἡ διατήρησις τῆς ἔννομης τάξεως».

οἰουδήποτε κληρικοῦ καὶ λαϊκοῦ ἔνστασις ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προτεινόμενος δὲν διαθέτει τὰ πρὸς Ἀρχιερατεῖαν οὐσιαστικά ἢ τυπικὰ προσόντα.

Ἡ ἔνστασις αὕτη δύναται νὰ υποβληθῇ εἴτε πρὸς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματεῖαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ

ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

- 1) Ἀρχ/της Παντελεήμων Ἀποστολόπουλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας.
- 2) Ἀρχ/της Ἀλέξιος Βρυώνης τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς.
- 3) Ἀρχ/της Τιμόθεος Τζιαδάρας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος.

Ἀθήνησι τῇ 15-2-1979

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεῦν

† Ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Λιάπης

Ἀριθμ. { Πρωτ. 854
Διεκπ. 323

Ἀθήνησι τῇ 28-2-1979

Πρὸς

Τὸν Πανσοσιολογώτατον Ἀρχιμανδρίτην

Ἱερώνυμον Λιάπην

Γραμματεῖα - Πρακτικογράφων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Παρ' Ἡμῖν

Διὰ τοῦ παρόντος γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 609/211/12-2-79 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 29/19-2-79 ΦΕΚ (τ. Π.Ν. Π.Δ.Δ.), ἀνατίθενται εἰς ὑμᾶς προσωρινῶς καὶ μέχρις ὀριστικῆς πληρώσεως τῆς θέσεως τοῦ Ἀρχιγραμματεῖως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθήκοντα Ἀρχιγραμματεῦντος Αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἐπευλογοῦντες ὑμᾶς πατρικῶς, διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεῦν

Ἀρχιμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΛΙΑΠΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος

Ἡ «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», πρὸς ἐπανενεκτήσιν καὶ συντονισμόν τῶν διαφόρων ὀρθοδόξων προσπάθειῶν εἰς τὸν τομέα τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, διωργάνωσε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 13-15 Φεβρουαρίου, εἰς τὸν χώρον τοῦ Ἀιορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος («Ἱ. Μ. Πεντέλης») «Ἱεραποστολικὴν Συνάντησιν», εἰς τὴν ὅποιαν ἐκλήθησαν νὰ συμμετάσχουν ἐκπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προδῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γεννήσεως Θεοτόκου Κοτρωνίου, καλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ἅπαντα τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Τρικάλαις τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου 1979

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Περιστερίου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν άρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2)1969 κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Ναῶν Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» καὶ προκειμένου νὰ προδῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν μιᾶς κενῆς θέσεως Διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν (Μάσχα) Περιστερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν Ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Περιστερίῳ τῇ 1ῃ Μαρτίου 1979

† Ὁ Περιστερίου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ, Ἐτήσιον Περιοδικὸν τῆς Ἑταιρείας Ἱστορικῶν Σπουδῶν ἐπὶ τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τόμ. ΣΤ' 1976 - 77, Ἀνάτυπον, ἐν Ἀθήναις 1977, σ. 33.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ, (Ἐκκλ.) κόν Περιοδικόν, Ὀργανον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, Παρ. Γ', τόμ. ΑΖ', Ἰανουάριος - Μάρτιος 1976, τευχ. 1-3, ἐν Λευκωσίᾳ 1976, σ. 44.

Ἡ π ε ρ ω τ ι κ ῆ Ἐ σ τ ῖ α: Μηνιαία Ἐπιθεώρησις, ἔτος ΚΣΤ', τευχ. 307 - 308, Νοέμβριος - Δεκέμβριος, 1977 καὶ ἔτος ΚΖ' τευχ. 313 - 314, Μάιος - Ἰούνιος 1978.

Ἀ ρ μ ε ν ὀ π ο υ λ ο ς: Ἐθρετήρια ἔτους 1977. Τόμ. ΛΑ' 1977. (Μηνιαία Νομικὴ Ἐπιθεώρησις) ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν Διηγηγορικὸ Σὺλλογο Θεολογικῆς, Θεολογικῆς.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 297
Διεκπ. 80 Ἀθήνησι τῇ 15-2-1979

Π ρ ο ς

Τὸν Ἱερέα Σταύρον Κασκάνην
τέως ἐφημέριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεβέζης
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῇ 15ῃ Μαρτίου 1979 ἡμέρᾳ Πέμπτη καὶ ὥρα 8η μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι περὶ ὧν ἀπελογήθῃς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη ἀνακριτοῦ ἱερέως Κωνσταντίνου Γιώτη.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἀνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Κερύρας καὶ Παξῶν ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ Ν. Δ. 87) 1974
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 910
Διεκπ. 378 Ἀθήνησι τῇ 28-2-1979

Π ρ ο ς

Τὸν Ἱερέα Ἀναστάσιον Τζεβελέκον
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. Δ. 87) 1974 τῇ 3ῃ Ἀπριλίου 1979 ἡμέρᾳ Τρίτη καὶ ὥρα 8η μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθῃς ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214) 1967 εἰς καθάρεισιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἀνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκ δι δόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

+ Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀκαδημαϊκός

Σ Υ Ν Δ Ρ Ο Μ Α Ι

Α) Ἐσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἐτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 12 ἐτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κων. Γ. Μπόνη, Ὁμοτ. Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, Οἱ Θεολόγοι ὡς ἐνεργὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Γερμανός ἐπισκέπτεται τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Εἰς ἀναπαύσει τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφείμ.

Ἡ ἐκλογὴ καὶ χειροτονία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Νικηφόρου.

Ἡ ἐκλογὴ καὶ χειροτονία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρπενησίου κ. Νικολάου.

Νόμος ὑπ' ἀριθ. 868, Περὶ διαζυγίου λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως.

Ἀρχιμ. Κωνστ. Φαραντάτου, Ἐκκλησιαστικὴ ποίησις, ὁ Μέγας παρακλητικὸς Κανὼν ὡς ποιητικὸν κείμενον.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.

Νέα βιβλία—περιοδικά.

Κλητήριον Ἐπίκριμα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασίου 1 — Τηλ. 710.73

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.